

Ljubljana
21. 6. – 8. 9. 2022

POROČILO

70. LJUBLJANA FESTIVAL – SREDIŠČE VAŠIH DOŽIVETIJ

1953 – 2022

Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana. / *The Festival Ljubljana was founded by the City of Ljubljana.*

Mestna občina
Ljubljana

JOŽE
PLEČNIK
150
LET / YEARS

I FEEL
SLOVENIA

Častni pokrovitelj Ljubljana Festivala 2022 je župan Mestne občine Ljubljana Zoran Jankovič. / *The honorary patron of the Ljubljana Festival 2022 is the Mayor of Ljubljana Zoran Jankovič.*

Otvoritveni nagovor častnega pokrovitelja Ljubljana Festivala 2022, župana Mestne občine Ljubljana Zorana Jankovića in direktorja ter umetniškega vodje Festivala Ljubljana Darka Brleka

NEPOZABNA KULTURNA DOŽIVETJA ŽE 70 LET

Za nami je še eno nepozabno festivalsko poletje, tokrat jubilejno. 70. Ljubljana Festival nam je postregel z obilico kulturnega dogajanja, ki je v slovensko prestolnico privabilo ne le domače obiskovalce, temveč tudi ogromno turistov, ki so prav tako pomembni za življenje čudovite Ljubljane. Kultura in turizem gresta z roko v roki in vsako leto znova si prizadevamo, da zadostimo čim širši paleti okusov, hkrati pa poskrbimo za kakovost in svežino.

Na 70. Ljubljana Festivalu se je zvrstilo **108 prireditev**, na katerih je nastopilo **skoraj 6000 umetnikov iz več kot 50 držav**, pester program pa si je ogledalo **okoli 51.000 domačih in tujih obiskovalcev**. Jubilejni festival smo otvorili **21. junija** s Poletno nočjo, ki je bila posvečena 60-letnici Slovenske popevke, sklenili pa **8. septembra** z znamenitimi Dunajskimi filharmoniki in pianistom Rudolfom Buchbinderjem pod taktirko maestra Ese-Pekke Salonena.

V dveh mesecih in pol smo prisluhnili mednarodno priznanim solistom, kot so mezzosopranistka Elīna Garanča, sopranistka Ana Netrebko, tenorista Jusif Ejvazov in Juan Diego Flórez, baritonist Plácido Domingo, igralec John Malkovich, pianista Héléne Grimaud in Lang Lang, violonista Kristóf Baráti in Lana Trotovšek. Nastopili so številni izjemni orkestri – Londonski kraljevi filharmonični orkester, Simfonični orkester iz Pittsburga, Orkester Zahodno-vzhodni divan, Tajski filharmonični orkester ter domača Simfonični orkester RTV Slovenija in Orkester Slovenske filharmonije, ki so jih vodili znameniti dirigenti Manfred Honeck, Riccardo Muti, Daniel Barenboim, Charles Dutoit, Christoph Eschenbach, Oksana Liniv, Vasilij Petrenko in Michelangelo Mazza. Med vrhunce letošnjega poletja vsekakor lahko uvrstimo tudi muzikala *Zgodba z zahodne strani* in *Povodni mož*, baletni predstavi BÉjart Balleta iz Lozane ter diptih *Svatba* in *Posvetitev pomladi* Edwarda Cluga, glasbo filmov *Gospodar prstanov* in *Hobit* ter *Harry Potter*, tradicionalni koncert Vlada Kreslina z gosti, projekt *Alamut* v izvedbi zasedbe Laibach, Slovenski oktet in mnoge druge.

Vsekakor pa ni poletnega festivala brez spremljevalnega programa. Že sedmo leto zapored je potekal Ljubljana Festival na Ljubljani, četrto leto zapored mojstrski tečaji, katerih umetniški vodja je pozavnist Branimir Slokar, zvrstila se je XXV. Mednarodna likovna kolonija selektorja Toma Vrana, najmlajši pa so lahko ustvarjali na Mali likovni koloniji. Na ogled so bile tudi razstave, in sicer *Zlata doba Ljubljana Festivala (2013–2022)* Alenke Slavinec, *Rêveries / Tja* Tanje Pak, *Orakelj* (večmedijska imerzivna instalacija) in performans *Šabloniranje – Spomin na jutri* Eve Petrič ter *Hommage á Tone Demšar: Petindvajset let kasneje* kustosinje Nelide Nemec.

Program, ki ga pripravlja Festival Ljubljana, je zagotovo dodana vrednost za slovensko prestolnico, saj Ljubljana, predvsem v poletnih mesecih, postane stičišče uglednih tujih in domačih umetnikov. Izvedba tako obsežnega festivala vsekakor ne bi bila mogoča brez podpore in sodelovanja, zato gre posebna zahvala Mestni občini Ljubljana in častnemu pokrovitelju Ljubljana Festivala 2022, županu Zoranu Jankoviću, vsem sponzorjem in seveda našim zvestim obiskovalcem.

V duhu nepozabnih kulturnih doživetij pa že zremo v prihodnje leto, na 71. izvedbo poletnega festivala. Do takrat vas vljudno vabimo, da se nam pridružite tudi na 30. Mladih virtuozi, ki bodo potekali od 6. oktobra 2022 do 13. aprila 2023, od 28. februarja do 4. marca na 6. Zimskem festivalu, katerega del bo tudi prvo Mednarodno klavirsko tekmovanje Festivala Ljubljana, in od 21. do 26. marca 2023 na 37. Slovenskih glasbenih dnevih.

Dobrodošli.

Darko Brlek

Direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana
Častni član Evropskega združenja festivalov

1. MEDIJI O 70. LJUBLJANA FESTIVALU

A) DOGODKI 70. LJUBLJANA FESTIVALA

M. Attwood: PENELOPIADA

Livija Pandur, režiserka

29. 5., 6. 6., 14. 6., 23. 6., 13. 9.
PEKLENSKO DVORIŠČE, KRIŽANKE

Iz *Penelopiade* torej sije ženska plat zgodbe, povedana iz zasmrtja in zato osvobodjena družbenih konvencij, morebitnih zamer in drugih odvečnosti, lahko bi se

razumelo, da Penelopina zgodba popravlja tujo resnico o njej. Po mitski snovi se zgodba giblje na poseben način, zdi se, da razkriva tisto, kar je bilo prej prikrito ali spregledano, žene jo užitek vendar enkrat v celoti povedati svojo zgodbo. Dekle si tega ne želijo nič manj. In le kaj je boljšega za to kot svet, pomanjšan na Peklensko dvorišče, svet, v katerem je na piedestal ali občasno okrepljena z mikrofonom postavljena beseda.

Igor Bratož, Ocenjujemo: Penelopiada, Delo.si, 31. 5. 2022

Od devetih odrskih akterk fabulativno nit v največji meri v naslovni vlogi razvija Polona Juh, ki spet pokaže, da ima izjemen občutek za interpretacijo velikih tragičnih junakinj: v svoji igralski izraznosti ne zaide v patosne lege, temveč odmerjeno stopnjuje Penelopino izoblikovanje od skorajda naivne mlade deklice do mrtve duše v Hadu, ki noče pozabiti svojega prejšnjega življenja in z njim povezane krivde. Penelopa Polone Juh je občuteno dodelana stvaritev, ki pred gledalca brezkompromisno razpre paleto čustev in notranjih bojev mlade privilegirane ženske, ki kljub svoji privilegiranosti trpi v za ženske še zdaleč ne najbolj posrečenih časih. Kljub nosilnosti dogajanja pa je še en adut priredbe ta, da uprizoritev nikoli ne postane Penelopin solo, temveč se osišče konflikta venomer suče v zblizevanju in oddaljevanju med Penelopo in (dvanajstimi) deklami.

Kaja Novosel, (Ne)moč Penelop(iad)e, Veza.sigledal.org, 31. 5. 2022

V slovenski *Penelopiadi* nastopa vsega devet interpretk: Polona Juh je Penelopa, Sabina Kogovšek Evrikleja in Saša Pavlin Stošič dekla Tanis in pa Helena, Gaja Filač (Melanto), Ivana Percan Kodarin (Klitija), Zala Hodnik (Selena), Urška Kastelic (Zoja), Ana Plahutnik (Alektio) in Maria Shilkina (Kloris) pa upodabljajo dekleta in nekatere druge like. Od naštetih šest sta dve, Zala Hodnik in Urška Kastelic, sopranistki, ostale pa predvsem igralko. Skupaj sestavljajo zelo

učinkovit zbor, značilen za starogrško dramo. V avtorsko ekipo sodijo še Silence (glasba), Sven Jonke (scenograf) in Leo Kulaš (kostumograf). Iz koralnega nastopa vseh interpretk, med njimi izstopa Polona Juh, se pred gledalci odvije prepričljiva pripoved zapuščene plemiške žene, odločne pestunje-gospodinje in zlorabljenih »nevidnih« dekel.

Breda Pahor, Penelopiada, ženska verzija znanih zgodb, Primorski dnevnik, 3. 6. 2022

Koprodukcija:

SLOVENSKO
NARODNO
GLEDALIŠČE
DRAMA
LJUBLJANA

OTVORITEV 70. LJUBLJANA FESTIVALA

POLETNA NOČ – BESEDAM MOČ

Poklon avtorjem nepozabnih besedil ob 60-letnici Slovenske popevke

PATRIK GREBLO, dirigent
**SIMFONIČNI ORKESTER IN
BIG BAND RTV SLOVENIJA**

21. 6., KONGRESNI TRG

Vreme je bilo muhasto in nepredvidljivo kot kakšno pegasto dekle. A bil je začetek poletnih dni, soparen večer je ponagajal z nalivom, in čeprav najkrajša v letu, je bila noč na 21. junij čarobna kot nobena druga. Na Kongresnem trgu v Ljubljani je poletje že petnajstič pozdravil koncert Poletna noč ... Šestindvajset skladb v izvedbi eminentnih slovenskih vokalistov je zaplavalo po središču Ljubljane in jo tako pod taktirko dirigenta

Patrika Grebla ter z glasbeniki Simfoničnega orkestra in Big Banda RTV Slovenija spremenilo v romanco pod zvezdami.

**Saša Bristovšek, Vsi smo kdaj Poletna noč, Večer –
V soboto, 24. 6. 2022**

V besedah je moč: besede, napisane v letih za skladbe Slovenske popevke, so pregnale dež, ki se je napovedoval tik ob začetku letošnje Poletne noči s podnaslovom *Besedam moč*. Prireditev, na kateri so se poklonili avtoricam in avtorjem tekstov in s katero so uvedli 70. Ljubljana Festival, je na prvo poletno noč pretekla prijetno. Veličastno jo je zaključil že tradicionalni ognjemet, ... Sicer pa je letošnji festival okroglih obletic: gre za 70. izvedbo pomembne poletne pobude, 60-letnico praznuje Slovenska popevka, zadnjih 30 let vodi Ljubljana Festival Darko Brlek, ... Patrik Greblo, ki je na otvoritveni prireditvi vodil Simfonični orkester RTV Slovenija in Big Band RTV Slovenija.

**Breda Pahor, Besedam moč, Primorski dnevnik,
24. 6. 2022**

Jubilejni 70. Festival Ljubljana se je začel pompozno in bleščeče s Poletno nočjo na Kongresnem trgu. Večer je bil v znamenju moči besede, saj so bili v ospredju avtorji besedil slovenskih popevk ... Navdušili so nas Lado Leskovar, Darja Švajger, Alenka Godec, Nina Strnad, Eva Boto, Andraž Hribar, Anžej Dežan, Saša Lešnjek, Teja Leskovšek, Zala Smolnikar, Alex Volasko, Gregor Ravnik in Anže Šuštar. Taktirka je bila v rokah dirigenta Patrika Grebla ... Vseprošno vzdušje je bilo kljub nekaterim kapljicam dežja res vrhunsko. Ljudje so bili nasmejani in res dobre volje. Med najbolj nasmejanimi pa je bil gotovo ljubljanski župan Zoran Jankovič, ki je užival v družbi svoje žene Mije.

**Katja Štingl, Kakšno veselje je videti tako srečne
obraze!, Odkrito.si, 24. 6. 2022**

Vsi smo podoživljali pesmi naše mladosti, katere so sicer takrat peli drugi pevci, toda te melodije so večne. Ljubljančane sta navdušili predvsem popevka V Ljubljano, ki jo je zapela Eva Boto, in popevka Luči Ljubljane v izvedbi popularne Alenke Godec. Vseh se nas je dotaknila malo sentimentaina Hvala ti, mama, hvala, ki jo je tudi zložil Mojmir Sepe, zapel pa Anžej Dežan. Sledili so pevci mlajše generacije kot je tenorist Alex Volasko, ki je zapel zelo ritmično živahno skladbo Ura brez kazalcev Atija Sossa. Tudi Anže Šuštar je navdušil z ritmično dokaj bučno skladbo Cifra mož Jožeta Privška. Izkušena Darja Švajger je občuteno zapela Lastovko Jureta Robežnika, ... Proti koncu popularnega koncerta smo poslušali sanjavo Dan neskončnih sanj Aleša Strajnarja v odlični izvedbi mladega Gregorja Ravnika. Po Mandolini Vladimira Stiasnyja smo dočakali na koncu najbolj znano popevko Poletna noč M. Sepeta, ki nam je vsem ostala v dolgoletnem spominu v izvedbi nepozabne pevke Marjane Držaj. Sedaj nam jo je pa zapel Anžej Dežan ... Po bučnih aplavzih smo za zaključek doživeli še čudovit ognjemet z ljubljanskega gradu.

**Lovro Sodja, 60 let slovenske popevke, Novice –
Koroška, 8. 7. 2022**

Glavni sponzor:

Glavni medijski
sponzor:

DELO

V sodelovanju z:

Koprodukcija:

BigBAND
RTV SLOVENIJA

**SIMFONIČNI ORKESTER
RTV SLOVENIJA**

LJUBLJANA FESTIVAL NA LJUBLJANICI

22. – 24. 6., LJUBLJANICA

Opoldne se je začel Festival na Ljubljani, tradicionalna vsakoletna nekajdnevna koncertna prireditev kot sestavni del 70. Ljubljana Festivala. Z nagovorom na barki na Ljubljani z vstopom pri Ribjem trgu ga je odprl direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana Darko Brlek ... Morda najbolj preseneča bogat nabor trobilnih kvintetov AG s posebnimi zasedbami, kar pomeni možnost širšega spoznavanja nove generacije mladih glasbenikov s profesionalnimi željami.

Marijan Zlobec, Festival na Ljubljani od leta 2016 z mladimi glasbeniki festivalska stalnica, Kritik.si, 22. 6. 2022

Mestna občina
Ljubljana

LJUBLJANA: MESTO/CITY OF LITERATURE...
Unescovo kreativno mesto od 2015
Organizacija združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo

Sponzor:

PETROL

Energija za življenje

Alenka Slavinec: ZLATA DOBA LJUBLJANA FESTIVALA (2013–2022)

22. 6.–15. 8., JAKOPIČEVO SPREHAJALIŠČE V TIVOLIJU

Razstavo sestavljajo fotografske montaže izbranih vrhunskih dogodkov Ljubljana Festivala iz zadnjih desetih let priznane fotografkinje in umetnice. Avtorske kompozicije nas popeljejo po poteh posebej kombiniranih barv, nanešenih v prvotno posnete koncertne dogodke, simfonične in komorne koncerte, solistične recitale, operne, baletne in gledališke predstave, posebne festivalske zgodbe in za letošnji festival napovedujejo dogodke, ki šele prihajajo (Lang Lang, Juan Diego Florez, Daniel Barenboim...) ... Alenka Slavinec je posebej poudarila pet osnovnih ali glavnih elementov; poleg vode, zraka, zemlje in ognja še – glasbo. Najbrž je res, da bi si brez glasbe življenja ne bi mogli več predstavljati, kajti ravno glasba je, poleg elektrike, največji izum človeštva ter hkrati s trajno perspektivo razvoja.

Marijan Zlobec, Tivolska razstava Zlata doba Ljubljana Festivala 2013–2022 Alenke Slavinec, Kritik.si, 23. 6. 2022

Sponzor umetnice:

Razstavo sta omogočila:

Tanja Pak: **RÊVERIES / TJA**

23. 6.–5. 7., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Izziv prenesti idejo krhkosti in navidezne lahкости, breztežnosti v materijo, ko ta skoraj izgine in za njo ostane skorajda samo misel, samo občutek, si je Tanja Pak zadala že pred leti, med zastavljanjem bistvenih življenjskih vprašanj. Z nešteto preizkusi in inovacijami v postopkih je to uresničila v elitnem materialu – steklu in z novo postavitvijo *Reveries / Tja* v križevniški cerkvi obiskovalca spodbuja, da ne samo s pogledom, temveč z vsemi čuti vstopi v umetniško delo. *Reveries / Tja* je odprt kontemplaciji in celostnemu doživetju. Opominja na našo lastno krhkost in ranljivost in ozavešča željo po dihanju, po lahкости in svetlobi. Navdahnjena in aktualna postavitev je pozitivno sporočilo o možnosti prehoda v ta občutenja in vabilo k lastni interpretaciji.

Marijan Zlobec, Križevniška cerkev na razstavi Tanje Pak zbrala imenitne umetnike, Kritik.si, 24. 6. 2022

L. Bernstein: **WEST SIDE STORY / ZGODBA Z ZAHODNE STRANI**, muzikal

MYKAL RAND, režiser
MICHAEL BRADLEY, glasbeni vodja
SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA

27. 6. - 1. 7., POLETNO GLEDALIŠČE, KRIŽANKE

Muzikal West Side Story ali Zgodba z Zahodne strani je ena največjih glasbenih uspešnic dvajsetega stoletja, v dobrih 60. letih pa je doživel že več 1000 ponovitev po svetu, sinoči pa premiero pri nas na Festivalu Ljubljana. Nekateri slovenski estradniki je celo tako navdušili, da so se komaj zadržali, da se jim niso pridružili na odru.

Polona Zoja Jambrek, Premiera West Side Story, POP TV, 28. 6. 2022

Včeraj je v sklopu Festivala Ljubljana v ljubljanskih Križankah potekala premiera posebej za ljubljanski festival pripravljene različice muzikala West Side Story ali Zgodba z zahodne strani. Gre za eno izmed največjih glasbenih uspešnic dvajsetega stoletja ... Odzivi na prvo izvedbo so bili navdušujoči; kritiki so muzikal opisali kot provokativen in umetelen spoj glasbe, plesa in zgodbe, ki uteleša utrip in sladkobo mesta, ki nikoli ne spi.

K. M., Zgodba z zahodne strani navdušila Ljubljano, Njena.svet24.si, 28. 6. 2022

Koreograf Mykal Rand, ki je pri nas pripravil že več odmevnih muzikalov, med njimi Hair, Jesus Christ Superstar in Chicago, je polno dvorano Križank znova navdušil s pevsko, plesno in igralsko kakovostno zasedbo, ki je pod vodstvom dirigenta Michaela Bradleyja spremljal izvrstni simfonični orkester RTV Slovenija.

Tina Šrot, V Križankah smo si ogledali Zgodbo z zahodne strani, TV Slovenija 1, 28. 6. 2022

Mykal Rand je s sodelavci in mladimi interpreti pripravil dopadljivo uprizoritev, v kateri so v ospredju glasovno izpiljene izvedbe songov, odličen ritem, ki prihaja do izraza v koreografijah, povzetih po Robbinsu, in dovršena glasbena izvedba, za katero je poskrbel Simfonični orkester RTV Slovenija pod vodstvom Michaela Bradleyja ... Zgodba z zahodne strani na Ljubljana Festivalu - v angleškem jeziku s slovenskimi in angleškimi nadnapisi - je dopadljiva, številno premiersko občinstvo je bilo nad predstavo navdušeno, z razvedrilnega vidika je učinkovita, ...

Breda Pahor, Nesmrtna Zgodba z zahodne strani, Primorski dnevnik, 30. 6. 2022

Ansambel, sestavljen iz 22 pevcev in plesalcev je bil v celoti odličen. To sicer niso operni pevci, ampak imajo sorodne kvalitete, tako da morajo biti ne le individualno vrhunski, ampak glasovno profilirani in koreografsko-plesno izrazito nadarjeni. Tu sta imela režiser Rand in

direktorica kastinga Tarento veliko poprejšnjega dela, da sta izbrala tako vrhunsko ekipo. V resnici pa deluje lahko, sveže, spontano, razigrano, najstniško izzivalno, po svoje huligansko, a spet z elementi pristnega čutenja, simpatij, emocij, sorodniških vezi, kolegalnih povezav, vse do nekakšne prve ali vodilne vloge obeh; strinjali se bomo, da nenadnih ali nepričakovanih ljubimcev.

Marijan Zlobec, Pevska in plesna mojstrovina ob odlični režiji in glasbeni izvedbi navdušila, Kritik.si, 30. 6. 2022

Že skoraj zimzelene »napeve« je londonska zasedba ... izvedla z veliko prepričljivosti in entuziazma, kar se je vsakič zaključilo z bučnim aplavzom občinstva. Ob oziru na čas, v katerem smo ponovno spremljali večno aktualno ljubezensko tragedijo, intenzivnost izvedbe in kompozicijsko mojstrovino, ne preseneča dejstvo, da so tudi zadnji večer ponovitve Zgodbe z zahodne strani polne Križanke domačih in tujih poslušalcev pokale od navdušenja in nas zapeljale v čas, ki se zdi danes že precej globoko v preteklosti.

Neža Marija Slosar, Od Turističnega tedna 1952 do 70. Festivala Ljubljana, je zazvenelo veliko not, Koridor - križišča umetnosti, 27. 9. 2022

**SIMFONIČNI ORKESTER
RTV SLOVENIJA**

Sponzorji:

(27. 6.)

— SINCE 1403 —
TERME DOBRNA
HOTELS, SPA & MEDICAL CENTRE

(28. 6.)

(29. 6.)

(30. 6.)

G. Verdi: **REKVIEM**

KRASIMIRA STOJANOVA, sopran

ELĀNA GARANČA, mezzosopran

DMITRO POPOV, tenor

RICCARDO ZANELLATO, bas

ROBERTO ABBADO, dirigent

ORKESTER IN ZBOR SLOVENSKE FILHARMONIJE

MEŠANI PEVSKI ZBOR GLASBENE MATICE LJUBLJANA

3. 7., GALLUSOVA DVORANA, CANKARJEV DOM

Slovenska filharmonija ... se je v celoti odzvala dirigentovim interpretativnim zahtevam. Zaradi posebne akustike dvorane Cankarjevega doma je bil zvok impresiven, kompakten, veličasten in hkrati prefinjen zlasti v intimnejših trenutkih partiture. Nastop zbora je bil odličen, okrepljen z mešano zasedbo Glasbene matice iz Ljubljane, ki je še povečala njegovo moč (v zboru je bilo več kot sto članov). Pevci so se v celoti izkazali, pri čemer so nekateri celo presegli pričakovanja. Krasimira Stojanova je znova pokazala, da ji ta vloga soprana zelo ustreza; kristalno čista intonacija, visoki toni, ki odlično krožijo in predirajo gosto orkestrsko steno, k temu dodajmo še vznemirljivo fraziranje. Elina Garanča, kot vedno izredno elegantna, je potrdila, da sodi med trenutno najboljše mezzosopranistke. Visoki toni so bleščeči, nižji register pa obvladuje z zadržanostjo in brez naprežanja. V čudovitem duetu *Recordare* je kemija s sopranistko dobra. Ukrajinski tenorist Dmitro Popov je pel z elanom in strastjo ... Riccardo Zanellato je zanesljiv, vlogo pozna do potankosti in njegov basovski glas s čudovito barvo je bil gromek (*Confutatis maledictis*), a hkrati sposoben refleksivnih umikov. Številno, disciplinirano in zbrano občinstvo, ki je na koncu celotno umetniško skupino nagradilo s posebnimi ovacijami za Elino Garančo, orkester in zbor.

Paolo Bullo, GIUSEPPE VERDI, Festival di Lubiana: Messa da Requiem, Il Criticone, 4. 7. 2022

Pod njegovo taktirko (op. Roberta Abbada) smo slišali energično in poglobljeno izvedbo, ki sega od silovite dramatičnosti do nežne lirike in od smrtne groze do mirne tihe vdanosti. Znotraj široke palete tako dramskega, kot lirskega izražanja sta izstopala sopranistka Krasimira Stojanova in basist Riccardo Zanellato. Prvo odlikujejo izraziti legati in piani, drugega pa nadzorovano in kultivirano petje. Dobra sta bila tudi mezzosopranistka Elina Garanča in tenorist Dmitro Popov. Mešani zbor glasbene matice ter zbor in orkester Slovenske filharmonije so bili zelo odzivni in so odločno vplivali na izvedbo dela, ki od vseh nastopajočih zahteva popolno zbranstvo, natančno ritmiko in usklajenost.

Dejan Juravič, Verdijev Requiem na Festivalu Ljubljana, Radio Slovenija 1, 4. 7. 2022

Odličen izbor mednarodnih, da ne rečem svetovnih solistov, je prispeval k nekakšnemu tihemu medsebojnemu tekmovanju v obliki angažmajev, naporov in razdajanja vseh sposobnosti štirih, pri čemer je bilo že v naprej ali po poznavanju imen jasno, da bosta dominantno vlogo prevzeli sopranistka Krasimira Stojanova in mezzosopranistka Elina Garanča. A se je že na prvem vstopu, ki je hkrati solistični začetek vseh izkazal ukrajinski tenorist Dmitro Popov ... Popov je ves večer blestel, tako da smo bili vsi

presenečeni, pravzaprav navdušeni. Ima izjemen glas, izenačen, čist, obvlada višine in ima sposobnost dramatične koncertne drže ... Stodesetčlanski Zbor Slovenske filharmonije in Mešani pevski zbor Glasbene matice je bil odlično pripravljen ter je v celoti korespondiral vsem ali vsakemu delu obsežne partiture. Bistveno je, da se zborovska kultura v smislu izvajanja najzahtevnejšega repertoarja krepi in da smo vedno znova optimisti. Svoj nastop je v bistvu stopnjeval od začetne, ... dramatične drže, do izjemnega konca.

Marijan Zlobec, Verdijev Rekviem v vrhunski izvedbi, Kritik.si, 4. 7. 2022

Iz Verdijeve mojstrovine je več izraznih viškov omogočila interpretativna izurjenost solističnih glasov svetovnega kova, toda pri slednjih je ključno vlogo igrala tudi zanesljiva forma Orkestra Slovenske filharmonije ... Dirigent Roberto Abbado, ki je zamenjal obolelega Chichona, je fokusiran na detajle. S čuječo gestiko je podal predvsem izbrušeno izvedbo, iz katere je izluščil predvsem eleganco liričnega fraziranja ter tudi poudaril tematsko motivično povezanost sicer raznolikih stavkov v bolj homogeno celoto. Izvedbi s tako gladkim potekom, iz katere se iskri mnogo muzikalnih viškov solistov ter razboritost občutljivega in dinamično dovolj gibkega podajanja Zbora Slovenske filharmonije in Mešanega pevskega zbora Glasbene matice Ljubljana, je težko kaj očitati. Zbor je v svoji zaobljeni polni zvočnosti prihajal do jakostnih izdatkov kot tudi do ganljivih intimnejših izpovednih momentov že takoj v začetni Kyrrie ter filligranskega razslojevanja kanonskih postopov ... Med solisti se je tenorist Dmitro Popov pri podajanju parta še najočitneje predal opernim konturam Rekviema, saj je podajal v polni vznesenosti mimike in gestike. Izostril je več krepkih in prodornih melodičnih višin ter se v Ingemiscu izpel do osupljivih melodičnih obratov z izjemno mehko tona. Sopranistka Krasimira Stojanova, ki glasovno doseže širok razpon višin in nižin z enako voluminoznostjo in čistostjo tona, se je držala uglajenega gibkega glasovnega podajanja. V višinah je podajala s tako nesluteno mehko tona, da se je mi ta mestoma zazdel skoraj prelahkoten. Toda v odločilnem zaključku Libera me je nastopila v polnem zamahu in z vso težo zrele muzikalnosti. Elini Garanča je s svojim značilnim bogatim mezzosopranom izžarevala svojstveno zvočno podobo, ki jo odlikuje izrazita barvna raznolikost. S finim fraziranjem je nastopil tudi basist Riccardo Zanellato.

Maia Juvanc, Kritika, Osvobodi me, Dnevnik, 5. 7. 2022

Veliki zborovski ansambel, sestavljen iz članov Zbora Slovenske filharmonije in Mešanega pevskega zbora Glasbene matice, se je izkazal kot tehnično dovršen, barvno izenačen, sposoben podajanja barvno skladno zaokroženih fraz v vseh ekstremih dinamike. Peli so zbrano, sproščeno, s povsem zanesljivo intonacijo in brezhibno izgovarjavo. Svoje vrhunske sposobnosti so razkazali predvsem v polifonih, fugato odsekih stavkov Kyrrie, Sanctus in Libera me, Domine. Tudi Orkester Slovenske filharmonije je pokazal izrazito visoko raven pripravljenosti ter se predstavil kot tehnično brezhiben in povsem zanesljiv ansambel, iz katerega dirigent z lahkoto izvablja očarljivo barvite, po potrebi mehke ali ostre, a vedno barvno in dinamično zaokrožene ter natančno artikulirane učinke. Solisti so nastopili kot ansambel enakovrednih glasbenikov, čeprav je med njimi eno ime verjetno nekoliko bolj zveneče od ostalih. Po svojih poustvarjalnih sposobnostih so tvorili kvartet enakovrednih interpretov, ki so svoje parte podali na uravnovešeni, izjemno visoki tehnični in ekspresivni ravni. Celoten monumentalni izvajalski aparat je še najbolj mogočno zvenel v izrazito virtuozno zasnovanih in ognjevito interpretiranih momentih, kot je začetek stavka Dies irae.

Tomaž Gržeta, Dogodek, ki je presegel pomen »navadnega koncerta«, Večer, 6. 7. 2022

Slovenska
filharmonija

Orkester Slovenske filharmonije je rezidenčni
orkester Festivala Ljubljana 2022.

Sponzor:

JULIAN RACHLIN, violina CHRISTOPH ESCHENBACH, dirigent ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

4. 7., GALLUSOVA DVORANA, CANKARJEV DOM

Julian Rachlin, umetnik litovskih korenin spada med najbolj cenjene violinista današnjega časa. V Ljubljani je nastopil že večkrat. Tokrat z Brahmsovim Koncertom za violino v D-duru, opus 77, ki slovi po svoji izredni zahtevnosti. A v Rachlinovi interpretaciji je vse zvenelo lahko, logično in predvsem naravno muzikalno. Virtuoz s srcem pišejo o njem glasbeni kritiki, kar gotovo drži. V njegovi zares odlični igri pa je bilo prepoznati predvsem razumevanje bistva izvajane glasbe in ravno pravšnje mero čustvenega izraza. Podobno velja za Christopha Eschenbacha. Spada med tiste dirigente, ki imajo partiture in z njimi vred glasbo že zdavnaj v glavi. Orkester Slovenske filharmonije je Eschenbach natančno sledil. Adaglo Antona Lajevca na začetku, Brahmsov violinski koncert v sredini in velika Simfonija

številka 5 v e-molu Petra Iliča Čajkovskega na koncu so zato zveneli izredno prepričljivo in poustvarjalno zelo sveže. Večer poln najrazličnejših odtenkov romantičnih zvočnih barv, za katerega bi si želeli, da bi še kar trajal.

Polona Gantar, V okviru Festivala Ljubljana nastopil sloviti violinist Julian Rachlin, Radio Slovenija 1, 5. 7. 2022

Nato je bil na vrsti Koncert v D-duru za violino in orkester op. 77 Johannes Brahmsa, upravičeno znano glasbeno delo ... Julian Rachlin je sodoben umetnik v najboljšem pomenu besede: tehnično brezhiben ter seveda tudi sposoben biti empatičen in komunikativen s svojim izražanjem in mimiko. Izvrstno obvlada dinamiko, izvrstna je tudi njegova izraznost v melodijah, izraža očitno virtuoznost, ki pa ni pretirana ... Odlična naveza z velikim starim Christophom Eschenbachom na odru, ki je tudi sodeloval in ustvarjal ter ki je Slovensko filharmonijo vodil z odliko, kar se tiče kakovosti zvoka in prefinjenosti interpretativnega okusa ... Christopher Eschenbach dirigira partituro (op. P. I. Čajkovski: Simfonija št. 5 v e-molu, op. 64) na pamet ter z grobo in odločno kretnjo, s čimer doseže čudovit, bogat ter hkrati strog zvok orkestra, brez popuščanja lahkemu barvitemu in všečnemu učinku. Privlačna interpretacija, ki je očarala občinstvo, ki je na koncu v nedogled ploskalo dirigentu in domači ekipi.

Paolo Bullo, Festival di Lubiana: Julian Rachlin e Christoph Eschenbach in concerto con la Filarmonica slovena, operaclick.com, 6. 7. 2022

Med izstopajočimi osebnostmi, ki nam jih tokrat Ljubljana Festival lahko svobodneje ponudi v post-kovidnem duhu primerne koncertne dvorane, spada violinist Julian Rachlin. Z Brahmsovim koncertom za violino v D-duru je Rachlin razkril intimne napetosti znotraj ustroja koncerta, ki ga je Brahms zasnoval kot dvoboj. Tega pa za nameček ni poganjala polarnost nasprotujočih si sil dveh koncertnih teles, orkestrskega korpusa in solista, temveč prav Rachlinova osebna inventivnost. Svojsko

izvirnost pa je prispevala tudi orkestralna igra ... Koncert je zaokrožila razgibana in bučna orkestrska zvočnost Pete simfonije Čajkovskega, pri kateri smo konkretnije uzrli dirigentsko veličino Eschenbacha sicer v enostavnosti njegovih prijemov. Izrisal je orkestru prostor, da je ta pri podajanju glasbenega materiala spontano zadihal ter zato učinkoviteje pretočil osrednje poudarke glasbenega materiala. Tovrstno vodstvo je orkestru nedvomno predstavljalo svojstven izziv, ki je med drugim tudi prispeval h karakterno živeti glasbeni pripovedi.

Maia Juvanc, Violinistova izvorna prvobitnost, Dnevnik, 7. 7. 2022

A vrhunec večera so nedvomno predstavljali vsi trije stavki Brahmsovega koncertnega dela, ki predstavlja pravi izziv za vsakega violinista. Rachlinova interpretacija partiture je bila vsekoli samozavestna, občutena in prodorna. Polna dinamičnih nians v solistični pasaži konec prvega dela, nato v nežni lirčnosti (po odličnem uvodnem solu oboe in priključeni pihalni sekciji) v drugem stavku ter živahno energično, poskočno ognjevito in igrivo zastajajoče v sklepnem stavku. Eschenbach je ta izjemni dialog med solistom in orkestrom nadziral s potrebno usklajenostjo in občutenostjo. Naj za konec samo dodam, da se dodatna Rachlinova veličina skriva tudi v tem, da daje pri svojem nastopu prednost glasbi. Njegovi gibi so minimalistični, telo prej zadržano kot izpostavljeno v želji po dodatni telesni ekspresiji, saj je v ospredju njegov instrument oziroma glasba, ki jo z izjemno lahko virtuoznostjo izvablja iz njega.

Damijan Vinter, Violinski virtuoz in raznolika plesna družina na Ljubljana festivalu, Vecer.com, 12. 7. 2022

Slovenska
filharmonija

Orkester Slovenske filharmonije je rezidenčni
orkester Festivala Ljubljana 2022.

DANIELA PINI, mezzosopran
ALBERTO MARTINI
 dirigent in violina
I VIRTUOSI ITALIANI /
ORKESTER ITALIJANSKI
VIRTUOZI

5. 7., CERKEV SV. JAKOBA

Daniela Pini je v nadaljevanju koncerta interpretirala še arijo Anastazije iz opere *Justin, RV 717, Vedro con mio diletto (Kakšno veselje bom uzrl v duši svoje duše, v srcu svporejega srca ves zadovoljen)* v libretu Pietra Pariatija po predlogi Nicolaja Berengan. Karakter arije je v bistvu tožba, polna občutljivosti izpovedi, v gladkih linijah, brez značilnih koloratur, a vseskozi poglobljeno držo, ki jo je solistka znala poduhoviti in izraziti tudi z opaznejšo gestikulacijo. Tako smo takoj dočakali nekakšna dva obraza slavnega Antonia Vivaldija ... Da bo Daniela Pini iz Händla izbrala arijo Kserksa *Ombra mai fu*, (Nikoli ni bila

senca rastlinja ljubša, dražja in slajša od tvoje), HWV 40 iz opere Kserkses (Xerxes), na besedilo libreta neznanega avtorja, a napisano po predlogi Silvia Stampiglie, je bilo pričakovati. Z arijo je lahko le še poudarila svoj bogat izrazni razpon, tu seveda naj bolj dramatičen, vzvišen, svečan, glasovno teman in gost, kot ga je imela naša Marjana Lipovšek, ki je ravno to arijo pela povsod in bila neprekosljiva – po legendarni Kathleen Ferrier leta 1949 – prav gotovo najboljša na svetu.

Marijan Zlobec, Italijanski virtuoz s solistko Daniela Pini navdušili, Kritik.si, 6. 7. 2022

Glasbeniki so za uvod izvedli Uverturo k operi Olimpijada. Mehak zvok ansambla je takoj oznanil, da bomo poslušali igranje mojstrskih posameznikov na izbranih instrumentih, ki že dolgo gojijo odnos do zvoka. Njihova skupna igra je neprisiljeno uigrana, lahko bi rekli uležana. Prvi violinist Alberto Martini vodi ansambel diskretno in jasno, brez nepotrebne nastopaštva ali celo diktiranja. Ob danes vse prevečkrat nevrotičnem boju za pozornost nastopajočih glasbenikov, je pravi užitek doživeti rutinirane izvajalce v najboljšem pomenu besede. Igra sedmih violinistov, dveh violistov in dveh violončelistov ter kontrabasista in čembalistke, je v službi glasbe, ki jo izvajajo, izrazno so neprisiljeni in iskreni. Izvajalsko se je v tem duhu predstavila gostja Italijanskih virtuozov mezzosopranistka Daniela Pini, uvodoma z Vivaldijevo arijo *Od dveh vetrov* vznemirjen iz opere *Griselda*, ki je dobro znana kot preizkusni kamen virtuoznega koloraturnega petja, za njo pa še z bolj lirično *Kakšno veselje bom uzrl iz opere Justin Antonia Vivaldija*. Solistka je v virtuosnih delih vedno uspela slediti glasbenemu izrazu in se ni vdala pretiravanju ali celo neokusnosti.

Klemen Golner, V okviru Festivala Ljubljana prislunili baročni glasbi, Radio Slovenija 3, 13. 7. 2022

Ambasciata d'Italia
Lubiana

Častni pokrovitelj dogodka je veleposlanik Republike Italije, nj. eksc. gospod Carlo Campanile. Dogodek smo pripravili v sodelovanju z Italijanskim inštitutom za kulturo v Sloveniji.

Sponzor:

BÉJART BALLET LAUSANNE BÉJART BALET IZ LOZANE

6.–7. 7., POLETNO GLEDALIŠČE, KRIŽANKE

Tekoče gibanje in izredna povednost same koreografije sta gledalca v eni sapi ponesli skozi bogato pripoved, v kateri se posamezni deli smiselno povezujejo in med seboj prelivajo. Plesalci so bili v svojem gibu zelo precizni, v skupinskih koreografijah pa izjemno usklajeni. Samo gibanje pa še vedno vsebuje dovolj elementov klasičnega baleta, da ni neprepoznavno in skrajno eksperimentalno. Zelo premišljena naracija gibalnih besed je potekala v ritmu, ki sta ga v živo ustvarjala tolkalista, ki sta bila v prvem delu pomemben del nastopa, saj sta izjemno dobro sodelovala s plesalci in glasbo prilagajala njihovim gibom. V drugem delu se je odvil Romanov jagodni izbor Béjartovih koreografskih del, ki je učinkoval kot hommage velikemu plesnemu umetniku, postregel pa je z razgibano tematiko, ki je bila večini gledalcev zaradi

večjega števila elementov klasičnega baleta nekoliko bližje ... v posamičnih koreografskih točkah (so bili) solisti izvrstni. Premišljen in zelo muzikalen nastop je bil, vključno z nastopom samega koreografa na koncu pretočen, zelo poveden in navdihujoč.

Katja Ogrin, V Križankah nastopil baletni ansambel Béjart Ballet iz Lozane, Radio Slovenija 1, 7. 7. 2022

Tudi drugo točko plesnega večera so sestavljali solistični in skupinski prizori. Glede na izviren Romanov poklon Bejartu je druga točka, ki jo je sedanjí umetniški vodja sestavil iz zelo raznolikih mojstrovih stvaritev, bolj razgibana. Po eni strani že zaradi glasbene osnove, saj so interpreti plesali na skladbe Beethovna, Weberna, Heubergerja, Rossinija, Le Barsa in na tradicionalne motive indijanske, judovske in afriške glasbene tradicije. Že iz navedenega izhaja, da so bili posamezni prizori zelo različni, s plesnega vidika so nekateri vsebovali elemente klasičnega plesa, drugi so bili izrazito zapisani sodobnemu plesnemu izražanju ali pa so vsebovali prvine tradicionalnega, skoraj obrednega plesa. Zanimivo je, kako je Roman »pregnetel« odlomke Bejartovih zamisli in ustvaril privlačno koreografijo *Béjart fête Maurice*. Ob zaključku se je Gil Roman pridružil plesalcem in se z njimi zavrtel v radostnem vrtljaku. Ples je namreč veselje, želja po življenju.

Breda Pahor, Béjart Ballet Lausanne oz. ples kot življenjski kredo, Primorski dnevnik, 8. 7. 2022

Vedno je lepo vedeti, da je 80 km od doma evropska prestolnica, ki ti ponuja prestižne predstave brez stresa tamkajšnjega življenja :-). Še enkrat bi se rad zahvalil Festivalu Ljubljana in njegovemu vodstvu za kakovostne in prelepe predloge, ki sem jih lahko videl ... Drugi del nas takoj spomni na to, kaj pomeni biti talent s področja koreografije: posamezni koraki imajo v splošni zasnovi popoln in globok pomen, pri čemer uspejo ustvariti čustva, ne da bi šlo pri tem za zaporedje korakov, ki so tako preprosti, da jih je mogoče predlagati celo amaterskim učencem. Za vsakim duetom stoji dober okus za estetikó, poznavanje pomena odra, globok čut za gledališče, obilo muzikalnosti, lepota in poezija. Nisem bil občudovalec Bejartovega dela, ki se mi je takrat zdelo preveč teatralno in premalo plesno. A k sreči mi je uspelo spremeniti mnenje: kot za mnoge druge genije, avtorje mojstrovín, časovna distanca naredi in potrdi veličino njihovega dela. Imeti takšne koreografe!

Corrado Canulli, Bejart Ballet Lausanne, Il Criticone, 9. 7. 2022

Povsem drugače ... pa je izpadel drugi del večera, naslovljen kot BÉjart praznuje Mauricea. V lahkotnejši atmosferi so plesalci demonstrirali vrhunske tehnične lastnosti in polnokrvno pričarali duh ustanovitelja skupine. Kljub temu da je bila struktura podobna (zaporedno nizanje raznovrstnih samostojnih točk v duhu gala koncerta), je dogajanje delovalo kot organska celota. Nemoteče je delovala tudi zaključna priključitev koreografa s kratkim odrskim vstopom, ki je simboliziral očetovsko-mentorsko sožitje s celotnim plesnim ansamblom. Spoj BÉjartovih brezčasnih kreacij, različnih karakternih in telesnih izrazov ter vrhunska tehnična usposobljenost, ki briše meje med klasičnim baletom in sodobnim plesom, so upravičeno navdušili, pa najsi je bila to igriva klasika z dinamično skupinsko koreografijo na Beethovno glasbo ali izjemni solo nastop kot lahkotno spogledovanje s klasičnimi baletnimi variacijami na Rossinijevo glasbo. Hudomušni nastop dveh parov z asociacijo na prvinsko sobivanje v duhu »Jaz Tarzan, ti Jane«, ali šaljiva zamenjava žensko-moških klasičnih vlog v interpretaciji dveh plesalcev. Nežno upočasnen lirični duet, ki ga v nadaljevanju z zrcalnim gibanjem dopolni drugi par (nato pa se mu v formacijski dopolnitvi pridružijo še preostali) ali pa barvit duet z židovsko obrednim karakterjem, ki se prične kot spoštljivo spoznavanje ter razži v poskočni obredni svatbeni ples. Ali pa točka, v kateri solistični par z izredno prožnostjo in skladnostjo gibov ponazarja zasanjano mehko boro orientalskih ritualov, obkrožen s petimi plesalci, ki več ali manj statično dopolnjujejo celotno sliko v duhu prizorov, naslikanih v budističnih templjih.

Damijan Vinter, Violinski virtuoz in raznolika plesna družina na Ljubljana festivalu, Vecer.com, 12. 7. 2022

Tokrat so se v ljubljanskih poletnih Križankah predstavili z dvema koreografskima stvaritvama: v prvem delu je bila na ogled predstava *ŕM et variations ...*, sodobna koreografska zloženka Gila Romana, po odmoru in v drugem delu pa se zavrti bogati izbor odlomkov BÉjartovih koreografij v naslovu *BÉjart téte Maurice/BÉjart praznuje Mauricea*. Oba dela uprizoritve po avtorski predlogi Gila Romana predstavljata svojstven poklon in vzklik plesni umetnosti po svoji raznolikosti gibkih vsebinskih struktur ter odličnosti izvedbe skupine BÉjart Balleta ... Srčni glasbeni utrip kar privabi prvi ljubezenski duet, ki se v tem delu nižejo ob tercetih in vmesnih skupinskih variacijah, v športno zasnovanih kostumih, ko ob vsakem novem vhodu pridobijo drugo barvno kombinacijo... V skupinskih koreografskih utripih se razvijajo domiselne gibalne oblike, tudi steče humorno karikiranje gibalnih karakternih struktur in zgovornih gest rok, ki ne potrebujejo besed ali prevoda, saj ga vsak prisotni lahko dojema v svojem duhu in doživljanju plesne kompozicije

Daliborka Podboj, Zgodba z zahodne strani in Bejart Ballet navdušile polne Križanke!, Paraplesa.si, 3. 8. 2022

S podporo švicarskega sveta za umetnost Pro Helvetia:

prhelvetia

Sponzor (7.7.):

F. Kafka: **PISMO OČETU**

ANTON PODBEVŠEK TEATER

8. 7., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Predstava v Križevniški cerkvi je bila postavljena na majši in nekoliko dvignjeni kvadratni oder, napolnjen s peskom in z dvema stoloma (brez naslonjala), tako da se igralka in igralec lažje premikata, sedita, vstajata, zamenjujeta legi, kot da bi se želela nadzirati ali poistovetiti, a hkrati zavzeti različne dialoške drže, kot v smislu moči ali kot dvojni glas, ki z ženskim in moškim registrom širi vokalni in izrazni diapazon, dela predstavo vse bolj izpovedno-erotično, spričo zelo jasne dikcije pa naravnost

osupljivo čisto in globoko doživeto, kar je vedno bolj pritegnilo okrog sedeče občinstvo k popolni zbranosti in tišini, ki je ostala minuto dolga še po koncu zadnjega prizora, kot da bi o smrti morali začeti razmišljati še mi ... Brez vrhunske igre, v bistvu samoizpovedi obeh dramskih igralcev: Barbare Ribnikar in Gregorja Čušina, takojšnje Bergove odločitve, da interpretacijo Pisma očetu razdeli na ženski in moški glas, ki omogoča dialog, skorajda erotični naboj nekoliko starejšega Čušina, ki se postavlja v vlogo sina skorajda provokativno, dvoplastno, ona pa kot potencialna zaročenka, žena ..., bi predstava ne imela tako prepričljivega umetniškega vtisa.

Marijan Zlobec, Je Franz Kafka pisal očetu, sebi ali nam?, Kritik.si, 9. 7. 2022

Predstava je avtorsko delo igralcev Gregorja Čušina, Barbare Ribnikar in glasbenika Saše Volmaierja, ki iz ozadja z melanholičnimi melodijami Dua Silence spremlja znamenito besedilo. Sprva imamo občutek, da Čušinov moški glas izraža ogorčenje nad očetovo pedagoško in tudi moralno nedoslednostjo, ženski glas Ribnikarjeve pa občudovanje očetove veličine in pisateljevo samooboževanje, toda kmalu se vsa ta občutja tudi glasovno pomešajo v odlični interpretaciji obeh igralcev, ki izmenjaje izražata globoka občutja ene same pisateljske duše. Pri tem pokažeta svoj dar sugestivnega pripovedništva in vzdržujeta napetost pri gledalcih. Ob poletnem večeru v Ljubljani je bila predstava kakor oaza razkritja globin človeške duše, njenih najbolj intimnih doživetij. Križevniška cerkev s svojo sakralnostjo pa se je izkazala kot idealen prostor za izčiščeno sceno.

Edvard Kovač, Težavna sprava z očetom in Bogom, Družina, 31. 7. 2022

Anton Podbevšek Teater

XXV. MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA

10.–15. 7., PERGOLA, KRIŽANKE

Zelo zanimiv je diptih, sestavljen iz dveh platen, kot povezana abstrakcija Milene Gregorčič, prav tako v bistvu kar slikarski triptih sicer znanega grafičarja Franka Vecchieta. Oba sta nekoč na koloniji že bila; Vecchiet se spominja da je bil na drugi.

Marijan Zlobec, 200 slikarjev v 25 letih na likovnih kolonijah v Križankah, Kritik.si, 15. 7. 2022

MALA LIKOVNA KOLONIJA

11.–15. 7., PERGOLA, KRIŽANKE

Od 11. do 15. julija 2022 so potekale tudi otroške delavnice, ki so se jih lahko brezplačno udeležili otroci med šestim in štirinajstim letom z željo po spoznavanju umetnosti. Malo likovno kolonijo je tudi tokrat vodila strokovno usposobljena mentorica Rea Vogrinčič, ki je leta 2018 diplomirala na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje Ljubljana na oddelku za slikarstvo, kjer trenutno končuje še podiplomski študij kiparstva, na delavnicah pa bo kot mentorica že tretje leto zapored prispevala k razvoju umetniškega talenta, ustvarjalnosti ter otroške razigranosti.

Festival Ljubljana, julij 2022

Sponzorja:

I. Stravinski: SVATBA & POSVETITEV POMLADI, baleta

SNG MARIBOR
EDWARD CLUG, koreograf
SIMON KREČIČ, dirigent

11. 7., POLETNO GLEDALIŠČE, KRIŽANKE

Ljubljanske Križanke so sinoči dihale skupaj s priznanimi mariborskimi baletniki, ki so navdušili s predstavama Svatba in posvetitev pomladi pod kateri se je podpisal svetovno znan koreograf Edward Clug. Nastop v Križankah je tudi zanj nekaj čarobnega.

Nejc Simšič, Stojče ovacije za Edwarda Cluga in baletnike, TV Slovenija 2, 12. 7. 2022

Dve izmed najbolj zahtevnih del v glasbeni zgodovini sta z živo izvedbo orkestra in pri Svatbi tudi štirih opernih solistov, pod vodstvom dirigenta Simona Krečiča, zaživeli kot učinkovita dopolnitev ravno tako zahtevnega Clugovega koreografskega izraza. V celoti izvrstno izvedbo je razprodana dvorana nagradila s stoječimi ovacijami, kar je še en lep uspeh v tej sezoni, ...

Tina Šrot, Baletni večer dveh odmevnih koreografij Edwarda Cluga, TV Slovenija 1, 12. 7. 2022

Svatba je bila izvedbeno težja, ... ker je imela celovitejši izvajalski korpus; poleg tolkal z dodanimi kar širimi klavirji še operni zbor, razdeljen na ženski (nevestine družice) in moški del ter štiri operne soliste. Takoj je bilo jasno, da so v odlični formi in vsi pripravljeni dati vse od sebe, čeprav so nastopili nevidno v orkestrski jami. Občudovali smo temne barve moških glasov in polno izraznost ruskega besedila, v nenehnem ponavljajočem se ritmu, izjemnem tempu kot določevalcu celotnega utripa koreografije in dinamike, ki je poleg precej razvidne zgodbe dodajala potrebno metaforiko, s katero je Edward Clug morda želel postaviti tako vznesenost ljudske svatbe kot možnost "vpadanja" različnih zunanjih momentov v srčko tistega, kar naj bi bilo najbolj sveto ... Edward Clug je znal vrhunsko združiti vse komponente, celovitost glasbe in petja ter baletne pripovednosti, ... Bistven je bil vložen napor vseh sodelujočih, kar je ustvarilo posebno vzdušje tako na odru kot v avditoriju. Vrhunski so bili pevski solisti sopranistka Andreja Zakonjšek Krt, altistka Dada Kladenik, tenorist Tim Ribič in basist Janko Volčanšek, z močnim glasovnim poudarkom, ritmiko (3,2,2), odsekano, dramatsko napeto, tako rekoč strukturirano... Tolkalci prav tako vrhunsko skoncentrirani, intenzivni, vživeti. Klavirje smo sicer slišali, a če bi jih videli, bi bil vtis še bolj fascinanten. Svatba je bila poseben užitek za vse, ki jim je bil ta balet odkritje.

Marijan Zlobec, Clugova koreografska čistost in dialog sodobnosti z zgodovino, Kritik.si, 12. 7. 2022

Občinstvo Ljubljana Festivala je s stoječimi ovacijami nagradilo Svatbo in Posvetitev pomladi, dvojec baletnih predstav, ki se je s tokratnim gostovanjem vpisal v slovensko gledališko zgodovino. Baletni uprizoritvi je namreč v Križankah v živo posnela znamenita evropska televizijska hiša Mezzo, ki v svoj program vključuje zgolj najboljšo svetovno gledališko produkcijo

Borut Cvetko, Baletni predstavi za zgodovino, Slovenske novice, 14. 7. 2022

V Križankah je Izbrano izvrstno odplesala Evgenija Koškina. Prej skladen ples se sprevrže v konfrontacijo, ki postane vse ostrejša v odnosu do Izbrane. Za prisposodbo brutalnosti in neizprososti narave je Clug izbral vodo, ki zalije del odra; voda je nujno potrebna za življenje, lahko pa je tudi zahrbtna, saj v njej obleži Izbrana. Glasba je silovita in izvedbeno zahtevna, kot je povedal dirigent Simon Krečič, ki je prepričljivo vodil orkester SNG Maribor. Nastopi mariborskega baletnega ansambla so nadvse privlačni tudi zato, ker jih v živo spremlja hišni orkester. Z že omenjeno solistko so v Posvetitvi pomladi v Ljubljani plesali Tijuana Križman Hudernik, Catarina de Meneses, Asami Nakašima Mirjana Šrot in Tea Bajc ter Davide Buffone, Tamas Darai, Tomaž Viktor Abram Golub, Sytze Ian Luske, Matteo Magalotti in Yuya Omaki. Brezhibna izvedba je prevzela številno občinstvo.

Breda Pahor, Inovativnost in tradicija v poklonu Stravinskemu, Primorski dnevnik, 16. 7. 2022

Če kdo, so v zadnjih dneh na 70. Ljubljana festivalu prišli na svoj račun predvsem ljubitelji čudovitih baletnih predstav. Po poslastici, kar je nastop baletne skupine Bejart Ballet zagatovo bil, je ekipa Darka Brleka poskrbela še za eno oziroma dve dodatni. Ansambel Baleta SNG Maribor je v večeru, ki še dolgo ne bo šel v pozabo, v koreografiji koreografa Edwarda Cluga navdušil z baletoma Svatba in Posvetitev pomladi na glasbo Igorja Stravinskega.

Vito Tofaj, Poslastica, dve... ali tri, Lady, 20. 7. 2022

**OPERABALET
MARIBOR**
SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
SLOVENE NATIONAL THEATRE

Sponsor:
interEnerg
a kelag company

MEDITERRANEO TONČI HULJIĆ & MADRE BADESSA CLASSIC

Gost: **PETAR GRAŠO**

12. 7., POLETNO GLEDALIŠČE, KRIŽANKE

Prestolnico pa je zavzelo mediteransko vzdušje. Na odru ljubljanskih Križank je namreč stal priljubljeni glasbenik Toni Tonči Huljić. Tokrat je za ljubljansko občinstvo pripravil nekaj povsem drugačnega kot sicer, saj je zvok Sredozemlja spojil z novodobno elektronsko glasbo

in simfoničnim orkestrom. Na odru se mu je pridružil tudi njegov svak Peter Grašo, ki pa odštevava dneve do rojstva prvorojenke.

Polona Jambrek, Tonči Huljić v Ljubljanskih Križankah, POP TV, 24 ur popoldne, 13. 7. 2022

Hrvaška glasbenika sta navdušila slovensko občinstvo ... Včeraj, v torek, 12. julija, je Tonči v sklopu Festivala Ljubljana v Križankah pripravil mediteranski večer z naborom svojih najlepših avtorskih pesmi, na odru pa se mu je tik pred rojstvom prvega otroka, hčerke, pridružil tudi Grašo.

K. M., Petar Grašo tik pred rojstvom otroka s tastom nastopil v Ljubljani, Times.si, 13. 7. 2022

Koncert Mediteraneo je bil dobrodošel v raznolikosti festivalske programske ponudbe, dostopnosti do ljudi, ki imajo drugačne afinitete in si v poletnem času želijo bolj razvedrilnega programa, ki pa mora prav tako biti izveden in predstavljen na visoki profesionalni ravni ... Tonči Huljić je s turnejo Mediteraneo za en večer prinesel duh Sredozemlja v Ljubljano. Na koncertu je poleg uspešnic s svojih solističnih albumov izvedel tudi instrumentalno glasbo, ki jo je komponiral za film, televizijske serije in telenovele, Maksima Mrvico ter mednarodno uveljavljeni crossover skupini Bond in Wild. Zazvene so pesmi, ki je napisal za znane hrvaške pevce, ... jih je le nekaj odpel kot poseben gost Petar Grašo. Med njimi je bila najbolje sprejeta Ako te pitaju, ki jo je občinstvo zapelo še samo, tako da so nastopajoči lahko samo poslušali, kakšen odmev imajo v avditoriju med približno tisoč obiskovalci koncerta.

Marijan Zlobec, Tonči Huljić z večerom Mediteraneo napolnil Križanke, Kritik.si, 13. 7. 2022

Ustanovitelj kulturne skupine Magazin Tonči Huljić, ki velja za enega najuspešnejših avtorjev popularne glasbe, je skupaj z največjo zvezdo hrvaške glasbene scene Petrom Grašem ogrel srca publike 70. Festivala Ljubljana

Natalija Cvetko, Tasti in zet začarala Slovence, Slovenske novice, 16. 7. 2022

SPET AKUSTIKA TOMAŽ DOMICELJ

kitare, orglice in vokal

Gostja: **TINKARA KOVAČ**, vokal, flavta

13. 7., PEKLENSKO DVORIŠČE, KRIŽANKE

Peklensko dvorišče za peklenškega glasbenega mačka. Priljubljeni glasbenik Tomaž Domicelj je sinoči v butičnem ambientu Križank za obiskovalce pripravil koncert s pomenljivim naslovom Spet akustika. Dogodek je posvetil 70. obletnici Festivala Ljubljana, od kateri izdal tudi svoj dvojni album Jubilej, na katerem je zbran delček nastopov, ki jih je v sedmih letih šestkrat nanizal na treh prizoriščih Ljubljana festivala.

Polona Zoja Jambrek, Tomaž Domicelj na peklenškem dvorišču, POP TV, 24 ur, 14. 7. 2022

Šarm Peklenškega dvorišča ljubljanskih Križank je hud in Tomaž Domicelj je to sredo zvečer spet pokazal, kako funkcionirajo stol, kitara in mikrofoni. Že sedmič je nastopil v akustični maniri, tokrat z gostjo, ki je te dni slavila na festivalu MMS v duetu z Aniko Horvat ... A preden je Tinkara prišla na oder, je Letnik 48 odbrenkal in odslajdal lep kupček pesmi s svojega ponarodelega repertoarja, pa se, kot na svojih akustikah rad počne, podajal na precej korenita popotovanja po opusu. Pesem dobrega človeka lahko v demo-obliki najdete na ponatisu albuma Ženska ženske ženski med "bonusi", ne pa tudi Balade za Ivico (Percla), ki je nastala kot "haiku pred Deklevo", kot je povedal protagonist.

Matej Krajnc, PESMI DOBREGA ČLOVEKA – Tomaž Domicelj in Spet akustika na Peklenškem dvorišču, 13. 7. 2022. Gostja: Tinkara Kovač, Homocumulat.com, 13. 7. 2022

ENSEMBLE.SI

14. 7., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Včerajšnji koncert komorne romantične glasbe bržčas lahko označimo za enega izstopajočih glasbenih dogodkov letošnjega Ljubljana festivala ... Občinstvo, ki so se mu glasbeniki sinoči predstavili najprej s Koncertantnim nokturnom v g-molu za flavto, klarinet, fagot in rog Louis-Emmanuel Jadinina. Očarljivi predstavitvi Jadinovega dela sta sledili intenzivni muzikalno docela predani izvedbi dveh del za godalni kvartet. Dvořákovskega priljubljenega Kvarteta številka 12 z vzdevkom ameriški in Italijanske serenade Huga Wolfa. Vse tri izvedbe na skupni imenovalci postavljajo visoka izvajalska raven, tako po tehnični kot muzikalni plati, homogenost v komorni igri in tisto glavno, uživanje glasbenikov pri samem igranju. Prav igriva sproščenost članov Ensemble.si je sinoči v Križevniški cerkvi botrovala imenitnemu večeru glasbenih presežkov, ki ga je zaokrožila edina skladba, v kateri so nastopili vsi skupaj, redko izvajani Oktet Heinricha Hofmanna.

Mihael Kozjek, V okviru Festivala Ljubljana je sinoči nastopil Ensemble.si, Radio Slovenija 1, 15. 7. 2022

H. Berlioz: **FAUSTOVO POGUBLJENJE**

SOPHIE KOCH, mezzosopran
CHARLES WORKMAN, tenor
JOHN RELYEA, basbariton
ASHLEY RICHES, bariton
CHARLES DUTOIT, dirigent
ORKESTER IN ZBOR SLOVENSKE FILHARMONIJE
KOMORNI ZBOR AVE
KOMORNI ZBOR MEGARON
MLADINSKI ZBOR GLASBENE MATICE LJUBLJANA

15. 7., GALLUSOVA DVORANA, CANKARJEV DOM

To veliko simfonično delo z zborom in solisti ne izvajajo, ravno pogosto. Nazadnje smo ga v Ljubljani slišali pred 12 leti v sklopu koncerta za zlati abonma. Gre v bistvu za dogodek, saj je delo zelo zahtevno v smislu interpretacije in številčnosti izvajalcev. Berlioz je genialen orkestrator in uporablja vse zmožnosti orkestra. V Faustovem pogubljenju pa je glasba izjemna zaradi številčnih zvočnih barv. Revolucionarni glasbeni zanos, poudarjena arioznost solističnih odstavkov, dramatični recitativi in prijetno poljudni zbori so napisani z nezmotljivim občutkom za široko množico. Znamenita koračnica, nežni ljubezenski napevi, ekstatične himne in pivske pesmi so zazveneli v izvedbi združene zasedbe zborov, komornih zborov Ave in Megaron, Zbora Slovenske filharmonije in Mladinskega zbora glasbene matice, ter Orkestra slovenske filharmonije. Taktirko je vihtel zanesljivi Charles Dutoit, v solističnih vlogah pa so nastopili izjemen Charles Workman kot Faust, nekoliko zamolkla Sophie Koch kot Margareta ter dobra John Relyea kot Mefisto in Ashley Riches kot Brander.

Dejan Juravič, V sklopu 70. Festivala Ljubljana sinoči zazvenelo Faustovo pogubljenje, Radio Slovenija 1, 16. 7. 2022

Dirigentska drža Charlesa Dutoita je bila ves čas elegantna, na prvi pogled vzravnana, vse obvladljiva, natanko je vedel kaj hoče doseči in kako oblikovati vsak prizor kot zaključeno vsebinsko celoto. Morda Dutoit vidi v tem delu nekaj avtobiografskega, mladostnega, časovno razdaljo in obseg izkušenj, tako glasbenih kot življenjskih, šestdeset ali sedemdeset let ... Bere tekst drugače, razume bogato metaforiko z več njenih odtenkov, bolj romantično in subtilno, kot jo je v kontekstu samega dogajanja težje dojeti, dokler nisi tako star? ... Izjemen je bil bas baritonist John Relyea kot Mefisto; njegova vokalna prezenca je neprimerljiva s kakšno drugo vlogo; tako po barvi in globini ter moči glaslu, kot vseh niansah izraza, ki mora ohranjati hkrati skrivnostno in narativno, metaforično in prozaično držo ... Tenorist Charles Workman je bil prav tako sijajen; tako glasovno kot interpretacijsko, karakterno kontrastno in položajno, lahko bi rekli lokacijsko doživeto. Pokazal je toliko nians, kot jih vloga terjaja, vsekakor vseskozi podoživljajoče, kot kakšen sopotnik v solističnem trojčku.

Marijan Zlobec, 86-letni Charles Dutoit mladostno dirigiral Berliozovo Faustovo pogubljenje, Kritik.si, 16. 7. 2022

Gostujoča zvezda Charles Dutoit zdaj že stari znanec Orkestra Slovenske filharmonije, se je dela lotil s poslušanjem za detajle, morda manj z mislijo na glasbeno celovitost. Pri tem je izvabil iz orkestra mestoma izrazito natančno in opojno izrezljane zvočnosti,

daje celotni korpus mehko zapel na način, kot ga nismo vajeni. Takšno mojstrstvo se je na primer razkazovalo v Madžarski koračnici, kateri je osnovni karakter dajala natančna artikulacija v povezavi z ritmično pregnantnostjo, kar je preglasilo enostavnost melodično-harmonske fature... Dutoit je iskal vsebinsko-programске poudarke in jih vedno znova našel ter izpostavil, s čimer je glasbi podeljeval skoraj filmsko raznobarni tok. Tako je v posameznih segmentih pričaral res izjemne glasbene trenutke... Toda ob koncu smo bili vendar priča tudi enosmernemu stopnjevanju, v katerem smo dosegli impozantni pekel in nato tudi abruptno spremembo v bolj pritajena nebesa, s čimer je glasbena »pripoved« dobila tudi svoj okvir. Berliozova glasba ne zahteva virtuosnih glasov, temveč prav posebno glasbeno inteligenco, ki iz navidez enostavnih partov izvablja razpoznavne vsebinske poudarke. Najbolj hvaležna je pri tem vloga Mefista, ki premore cinične, humorne in demonične podtone. Vsem tem izrazom je bil virtuosno kos John Relyea, ki je pri prehajanju različnih karakternih registrov ves čas ohranjal tudi elegantno glasovno distanco, njegovi izbruhi so bili kontrolirani, a prezentni, osebno pobarvani. Povsem drugačen je glas tenorista Charlesa Workmana, ki se Faustu prilaga v nekakšni enodomnosti, barvni omejenosti ... Dutoitu (je) pretežno slovenske izvajalce uspelo povezati v korpus, ki se je Berliozu predajal in posledično pričaral večer, ki je močno odstopal od domačega povprečja, kar ni majhen dosežek.

Gregor Pompe, *Prefinjenost zvočno-glasbenih detajlov, Dnevnik, 18. 7. 2022*

Pod vodstvom prekaljenega Charlesa Dutoita je 15. julija v Cankarjevem domu izzvenelo Faustovo pogubljenje francoskega romantičnega skladatelja Hectorja Berlioz. Ob dejstvu, da je bila to ena redkih priložnosti to mogočno glasbeno delo slišati na slovenskih odrih, je treba pohvaliti odlično izvedbo, h kateri so enakovredno prispevali člani orkestra Slovenske filharmonije, štiri slovenski zbori (zbor Slovenske filharmonije, Komorni zbor Ave in Megaron, Mladinski zbor Glasbene matice Ljubljana), tuji solisti (Charles Workman kot Faust, John Relyea kot Mefisto, Sophie Koch kot Marjetica in Ashley Riches kot Brander) in švicarski dirigent, ki je brez omahovanja in z izredno predanostjo ubrano vodil več kot dvestočlanski korpus ... Delo, ki se po njegovih besedah kljub temu, da je nastalo v romantični dobi, ponaša s klasičnim zvokom, je z vsemi potrebnimi niansami napolnilo Gallusovo dvorano in ga lahko opišemo kot zgleden primer izvrstne usklajenosti in mogočnosti, pri katerem so se izredno izkazali domači glasbeniki in pevci.

Damijan Vinter, *Odrešena Marjetica in pogub(lje)ni glasbeni kritiki, Večer, 2. 8. 2022*

Orkester Slovenske filharmonije je rezidenčni orkester
Festivala Ljubljana 2022.

GLASBENI KRITIK JOHN MALKOVICH

ALEKSEJ IGUDESMAn, violina

SO-OCK KIM, violina

MAX BAILLIE, viola

THOMAS CARROLL, violončelo

HYUNG-KI JOO, klavir

MASSIMO MERCELLI, flavta

18. 7., GALLUSOVA DVORANA, CANKARJEV DOM

Nastop igralca Johna Malkovicha je ponudil vpogled v bogato zapuščino glasbene kritike. Bogato tako po obsegu kot po ostrini, s katero si je lik kritika skozi zgodovino pridobi in utrdil status najvišjega odločevalca o lepem in ne lepem. Glasbeno-gledališko delo glasbeni kritik te klišeje in stereotipe izpodbija in jih ironizira, relativizira hierarhične odnose in umetnosti vrača piedestal užitka, kjer je njen nedvomni domicilj. Festival Ljubljana je letos drugič gostil igralca Johna Markoviča, ki ga dobro poznamo s filmskih platen ...

Ko John Malkovich v finalu odigra tudi kritika svojega nastopa, kot ključno izgovoril besedo upor ... Odrsko dogajanje je dialog med igralcem in glasbeniki večkrat v dobro odigranih dovtipi in duhovitih domislicah. Na čelu z izjemnim Johnom Malkovichem, katerega vrhunec nastopa čakamo skoraj vse do finala, so izjemni performerji tudi Aleksej Igudesman in drugi člani komorne zasedbe. In vsi sodelujejo v zabavnem scenskem dogajanju.

Petra Tanko, Predstava Glasbeni kritik v Cankarjevem domu, Radio Slovenija 3, 19. 7. 2022

In velika Gallusova dvorana je bila (končno) polno zasedena (sprejme do 1541 gledalcev). Bolj kot genialna bizarnost Alekseja Igudesmana je bila pri tem odločilna prisotnost zvezdnika Johna Malkovicha. In veliki igralec je svoj sloves povsem upravičil, saj je bil odličan v vlogi zlobnega kritika, ki je tudi sam večkrat zakrivil dejanja, ki jih je tako radodarno pripisoval drugim. V tekst je Igudesman vključil kritike in mnenja o številnih znanih skladateljih, ki so jih zapisali »poklicni« kritiki ali pa kolegi in druge osebnosti. Predstavo sestavljajo odlomki iz del obravnavanih skladateljev, glasbenim izvedbam sledi podajanje teksta. Glede na izbrano glasbeno delo se je sestav sestavljal in razstavljal. Največ skladb sta izvajala Igudesman na violino in Hyung-ki Joo na klavir, ki sta v dogajanje posegala tudi kot igralca. Z njima so igrali So-Ock Kim (violina), Max Baille (viola) in Thomas Carroll (violončelo), kot poseben gost je v dveh skladbah nastopil Massimo Mercelli (flavta) ... Dopadljivi preplet briljantno podanih glasbenih izvedb in nanizanih psovki – kritik je izzval navdušenje občinstva, ki si je priborilo (predvidene) dodatke. Najprej je bil na sporedu Bach, ki so ga glasbeniki po kritikovem prepričanju izvajali premalo pobožno: z Bachovo glasbo bi se morali povzpeti v nebo, nato se spustiti na zemljo, kjer jih je pričakal Piazzollov tango.

Breda Pahor, John Malkovich prepričljivo zloben, Primorski dnevnik, 22. 7. 2022

Vsega je kriv, ne John Malkovich, ampak njegov prijatelj, glasbenik Aleksej Igudesman, violinist šole Yehudija Menuhina, ki je med drugim sodeloval z imeni, kot so Hans Zimmer, Roger Moore, Gidon Kremer ali Julian Rachlin; on si je zamislil koncept in nastala je duhovita, ironična, glasbeno igrana predstava, v kateri Malkovich s svojo ležernostjo, stičnostjo, vzvišenostjo, v skrbno zapeti beli srarci in blazerju peščene barve, najbrž njegova kreacija, stopi na oder Cankarjevega doma kot utelešenje vseh zlobnih glasbenih kritikov v zgodovini in – še preden odpre usta – požanje aplavz. Pričakovano mu je občinstvo v nadaljevanju jedlo iz roke, pospremljalo bravure glasbenikov z aplavzi in jih na koncu nagradilo s stoječimi ovacijami. Jasno je, da je bila večina ljudi v dvorani tam zaradi njega, vrhunski glasbeniki, z izjemnimi glasbenimi biografijami, pa so vsej žanrsko hibridni predstavi dali dodano vrednost, ki je zadovoljila tudi najbolj zahtevne poznavalce klasike.

Neznano, Glasbeni kritik, Delo – Sobotna priloga, 23. 7. 2022

Sponzor:

 Mercator

RICCARDO MUTI, dirigent **MLADINSKI ORKESTER LUIGI CHERUBINI**

19. 7., GALLUSOVA DVORANA, CANKARJEV DOM

Svežina, mladosten zanos: izvedbe mladinskih orkestrrov klasične glasbe so privlačne zaradi opisanih značilnosti. Še posebej, če jih vodijo močne osebnosti, kot so navadno znani dirigenti. Med slednje nedvomno sodi maestro Riccardo Muti, ki je s »svojim« mladinskim orkestrom Luigi Cherubini v torek nastopil v ljubljanskem Cankarjevem domu.

Breda Pahor, Riccardo Muti dirigiral »svoje« mlade glasbenike, Primorski dnevnik, 22. 7. 2022

Muti v takšno »pojočo« simfonijo ni poskušal posegati in iskati bolj poudarjenih dramatičnih mest, zaostritev, ki bi izhajale iz motivičnega dela. Orkester je zvočno prečistil in ga nato z drobnimi agogičnimi vzgibi in premišljenimi dinamičnimi niansami gladko vodil, da je glasbeni tok tekkel z nenavadno samoumevnostjo. Takšna samoumevnost pa je bila vedno tudi »lepotno« osmišljena - svoje vrednosti ni črpala iz izpeljav, prehodov in kontrastov, temveč iz melodičnih vzdihov, mehkega simfoničnega tepiha. Seveda se je znala dirigentova muza tudi zbuditi - v Finalu, kjer je mehko prežarjalo tudi bolj duhovito žuborenje. Vse to je nato dirigent ponovil tudi v kratki orkestracijski skici Ljadova ... Več dramatike prinaša Lisztova najbolj znana simfonična pesnitev, toda tudi to je Muti previdno razčlenil. Uvodno glasbeno vprašanje oziroma predstavitev tematike, ki kasneje doživlja najrazličnejše transformacije, je bila preudarna, poglobljena, naslednje epizode izrazito lirične, zato je toliko bolj izstopila počasna mogočnost trobilnega odseka. Muti v Lisztovi uspešnici ni hlatal za efekti in hitrimi požitvami, temveč je pred nami počasi razgrinjal zvočno urejeno fresko, v kateri je bilo ponovno veliko priložnosti za melodično »petje«. Dirigentovi gibi morda niso močni ali ekscentrični, a v svoji odmerjenosti natančni in muzikalno prefinjeni ... Moč dirigenta je bila podobno kot pred dnevi izrazita, kristalizirala se je v zelo osebno, razpoznavno umetniško izjavo.

Gregor Pompe, Elegantna apolinična muza, Dnevnik, 21. 7. 2022

Ambasciata d'Italia
Lubiana

Častni pokrovitelj dogodka je veleposlanik Republike Italije, nj. eksc. gospod Carlo Campanile. Dogodek smo pripravili v sodelovanju z Italijanskim inštitutom za kulturo v Sloveniji.

Sponzor:

**TRI
MO**

G. Bizet: **CARMEN**, opera

JUAN GUILLERMO NOVA, režiser
SIMON KREČIČ, dirigent
SNG MARIBOR

Carmen: **RAMONA ZAHARIA**
Don José: **MARTIN SUŠNIK**

21. 7., GALLUSOVA DVORANA, CANKARJEV DOM

Gostujoča romunska mezzosopranistka Ramona Zaharia je bila prava Carmen. V svoji vlogi je le rasla, stopnjevala vse prvine, tako da je pridobivala vse odtenke in jih s svojo izzivalno, drzno, opojno ponudno in zavračajoče hkrati radikalizirala; zanikanje, dajanje, obljubljanje,

odbijanje ... s teatraličnostjo, strastjo, ki se kaže v trditvah za in položajnih umikanjih že čez kak trenutek ... Glasovno je bila izrazno močna, s temnim prodornim glasom je lahko izrazila celo paleto nians, imela vse dogajalno-emotivne momente v svoji oblasti, da bi se na koncu s pravo radovednostno strastjo podala do preveritve, ali so ji karte lagale ali ne. A ko jo neuslišani ljubimec zaštiha in spozna, da karte v resnici niso lagale, je morebitni trenutek izzivalne radosti (z vulgarnim vračanjem prstana) irelevanten.

Marijan Zlobec, Mariborska predstave Bizetove Carmen sprejeta s stoječimi ovacijami, 23. 7. 2022

Prepričani smo, da bi ne le sogovorniki v Sloveniji izrekli le eno ime z enakim navdušenjem: Ramona Zaharia. Zakaj? Ker je karizmatična romunska mezzosopranistka, ki je od leta 2014 članica ansambla Nemške opere na Renu (Dusseldorf), v vlogi Carmen nastopila v kar štirinajstih produkcijah po vsem svetu. Tudi v predstavi, za katero je celostno zasnovano pripravil andaluzijski operni režiser Juan Guillermo Nova in v kateri vihti dirigentsko paličico priznani dirigent ter pianist Simon Krečič (umetniški direktor SNG Opere in baleta Maribor), je glavno vlogo odigrala srčno, doživeto in prepričljivo. Po aplavzu, ki ji ga je naklonilo petično občinstvo in za katerega se je zdelo, da se sploh ne bo končal, se lahko le strinjamo, da je romunska umetnica v vlogi Carmen ne le ena od najboljših, ampak najboljša.

Vito Tofaj, Ljubezen, ptica divjine, Jana, 2. 8. 2022

Že po uvodnem naštevanju sodelujočih pri operi lahko rečemo, da je šlo za resnično obsežen projekt, ki pa je uspel. Po prvem vtisu sta nedvomno s svojo prezenco v prvi vrsti izstopala Ramona Zaharia (v vlogi Carmen), ki nas je z odličnim vokalom in prepričljivo energijo popeljala po poti sevilske femme fatale, ter Slovenec Martin Sušnik (v vlogi Don Joséja), ki je občinstvu približal

usodo mladega vojaškega narednika. Znane melodije in ritme je dopolnjevala vrhunska scenografija in video projekcija (Juan Guillermo Nova). K celoti sta nekoliko dodali še kostumografija (Valentina Turcu) in luč (Jean Paul Carradori), ki sta poskrbeli, da se je celotna dvorana zila z duhom časa in vedela, kaj je v prvem oz. drugem planu. ... Zaradi vrhunske glasbe, zgodbe in nenazadnje kakovostne izvedbe, podkrepljene z izjemnimi soli protagonistov, so bili po veličastnem zaključku v rdečih barvah in z ogromnim bikom na sredi odra gledalci Gallusove dvorane navdušeni, zaradi česar so nastop pospremili z nekajminutnim aplavzom ter stoječimi ovacijami.

Neža Marija Slosar, Od Turističnega tedna 1952 do 70. Ljubljana Festivala je zazvenelo veliko noč, Koridor - križišča umetnosti, 27. 9. 2022

OPERABALET MARIBOR

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE
SLOVENE NATIONAL THEATRE

MOJSTRSKI TEČAJI FESTIVALA LJUBLJANA

23. 7.–9. 8., AKADEMIJA ZA GLASBO V LJUBLJANI

Eden izmed glavnih ciljev Festivala Ljubljana je tudi izobraževanje mladih umetnikov. Ravno iz tega razloga smo v letu 2019 za domače in tuje študente prvič organizirali mojstrske tečaje, katerih umetniško vodstvo je prevzel Branimir Slokar. Eden najvidnejših pozavnistov, ki je dosegel zgodovinski premik na področju umetniške glasbe, ki ga še danes občuti svet. Na njegovo povabilo se v Ljubljano vsako leto ponovno vračajo njegovi kolegi, izvrstni glasbeniki, solisti, profesorji na uglednih evropskih glasbeno-izobraževalnih ustanovah, ki segajo v sam vrh glasbenega sveta. Študentje so tako deležni ne le dela z najboljšimi, pač pa imajo tudi odlične delovne pogoje. Mladim nadarjenim umetnikom se poleg strokovnih znanj ponuja še vrsto orodij in znanj za začetek ustvarjanja uspešne kariere v sodobnem svetu ter odpira možnosti, ki jim pomagajo na tekmovalnem trgu.

Festival Ljubljana, julij 2022

T. Mauko: DEKLICA Z VŽIGALICAMI

ROCC, režiser
TINA MAUKO, glasba in libreto
IZTOK KOČEN, glasbeni vodja
Deklica: **KATJA KOVALINKA**

25. 7., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Deklica z vžigalicami nikoli ni prenehala biti aktualna. Na vsesplošni ravni kaže prepad med revnimi in bogatimi, na ravni posameznika pa tanko linijo med realnim in nadrealnim svetom, pravi Tina Mauko, ki je po predlogi zgodbe napisala libreto opere ... Na oder je opero postavil Rocco, prvi slovenski diplomirani operni režiser, ki je režiral več kot 50 umetniških del ... Nova slovenska opera slovenske pianistke, skladateljice in improvizatorke Tine Mauko je luč sveta ugledala lani. Tina Mauko dualizem Andersenove pravljice v glasbi predstavlja s sopostavljanjem svetov: ob

glasbila zahodnoevropske klasične glasbe postavi glasbila indijske klasične glasbe, v glasbi pa družijo tudi dihotomiji urejene svobode in improviziranega reda. V operi nastopajo sopranistke Katja Konvalinka, Katarina Kobal in Polona Plaznik, mezzosopranistka Irena Yebuah Tiran, tenorist Klemen Torkar in baritonist Lovro Korošec. Komorni ansambel Slovenskega komornega glasbenega gledališča tokrat sestavljajo Nino Mureškič na tolkalih, Miha Firšt na kontrabasu, harmonikar Mirko Jevtovič, Primož Fleischman, ki igra bansuri in tenor saksofon, violinist Peter Jud ter Damir Višič na sarodu, indijskemu glasbilo s strunami. Glasbeni vodja je Iztok Kocen.

K. M., Opera Deklica z vžigalicami: »Predvsem je sočutje. Ker dandanes imajo ljudje zaprto srce.«, Rtvsl.si, 25. 7. 2022

LATICA HONDA-ROSENBERG, violina
ZUZANNA BASINSKA, klavir
BOŽO PARADŽIK, kontrabas
ANALISSA ORLANDO, klavir
EPIFANIO COMIS, klavir

26. 7., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Koncert se je začel s stavkom *Allegro amabile* Brahmsove *Sonate za violino v A-duru, op. 100*, kjer pa smo namesto violine slišali izjemnega kontrabasista Paradžika, ki je tehnično dovršeno in s pozornostjo na detajle v fraziranju izvedel to (sploh za kontrabas) zahtevno delo. ... Vseskozi je vodilnemu inštrumentu na klavirju sledila Annalisa Orlando in s tem dopolnila zvočno kuliso. Prvemu Brahmsu je sledil še eden, tokrat *Sonata za violino v G-duru, op. 78*, stavek *Vivace ma non troppo*. Izvedli sta ga violinistka Latica Honda-Rosenberg in pianistka Zuzanna Basinska. Tudi tokrat smo lahko slišali kvalitete komornih glasbenikov, ki

marsikdaj ostanejo v senci bolj »popularnih zasedb« klasične glasbe. Hiter in živahen stavek je bil odigran z veliko intenziteto in energično. ... Pavzi je sledil klavirski recital, saj je italijanski pianist in profesor Epifanio Comis izvedel tri znana pianistična dela. Najprej smo slišali Chopinovo *Polonezo-fantazijo v As-duru, op. 61* in Lisztovo *Tarantelo* iz zbirke *Leŕa romanja*. Obe deli sta bili izvedeni muzikalno vrhunsko, ... je Comis pokazal svojo odličnost pri vodenju fraz, razlikovanju med melodijo in spremljavo ter s tem polno poznavanje samih kompozicij in harmonij. V zaključku koncerta smo poslušalci z zanimanjem prisluhnili izjemno znani ... Gerschwinovi *Rapsodiji v modrem*. Pompozni, prepletajoči se motivi in teme zahtevajo od izvajalca pozornost na fragmente in celoto, iz katerih je sestavljena. Zdi se, da je slednje Comisu absolutno uspelo, torej celostno vodenje linij oz. linije od začetnega glisanda do zadnjega izdihanega akorda.

Neža Marja Slosar, Od Turističnega tedna 1952 do 70. Festivala Ljubljana je zazvenelo veliko noŕ, Koridor - križišča umetnosti, 27. 9. 2022

DRŽAVNI SIMFONIČNI ORKESTER IZ KAZAHSTANA »AKADEMIJA SOLISTOV«

GORDANA JOSIFOVA-NEDELKOVSKA, oboa
AJMAN MUSAKAJAJEVA, violina
GUDNI EMILSSON, dirigent

26. 7., DVORANA MARJANA KOZINE,
SLOVENSKA FILHARMONIJA

Minuli torek, ... pa je ... še posebej navdušila Ajman Musakajajeva, ki je nastopila skupaj z Državnim simfoničnim orkestrom iz Kazahstana, ... pod vodstvom islandskega dirigenta Gudnija Emilssona. ... Koncert za violino v e-molu, op. 64, F. Mendelssohn-Bartholdyja (je) odigrala z izredno lahkotnostjo in izjemno tehnično dovršenostjo. Njeno igranje je bilo navdušujoče tako v barvito razgibanih hitrejših delih, ki jih je interpretirala z navidez nonšalantno sproščenostjo, a izredno bogato zvočnostjo, kot tudi v počasnejših liričnih pasajah, v katerih so zazveneli vsi čustveni odtenki, tako značilni za glasbenike, ki prihajajo iz okolij, kjer glasba ni zgolj ... priučena obrt, temveč del duše.

Damijan Vinter, Odrešena Marjetica in pogub(lje)ni glasbeni kritiki, Večer, 2. 8. 2022

100 LET ASTORJA PIAZZOLLE MARKO HATLAK & FUNTANGO

BERNARDA FINK INZKO, mezzosopran

MARCOS FINK, basbariton

NIKA BAGON & MIHA VODIČAR, plesalca

27. 7., POLETNO GLEDALIŠČE, KRIŽANKE

Eden izmed vrhov večera je bil nastop mezzosopranistke Bernarde Fink Inzko z Oblivion (Pozaba). Predstavljena je bila kot očarljiva milonga z nostalgичno melodiko v počasnem tempu in je izvorno nastala leta 1982 na besedilo Horacia Ferrera ... Na Piazzollovo glasbo je besedilo napisal tudi David McNeil in v francoski različici jo je zapela Finkova (J'oublie). Njen nastop smo lahko samo občudovali; Finkova ima lepo dušo in plemenito srce, vedno poje s ponotranjenostjo in podoživljanjem vsebine petega.

Marijan Zlobec, Bernarda in Marcos Fink naredila Hatlakov večer s Piazzollo bolj pristen, Kritik.si, 28. 7. 2022

Obiskovalcem koncerta, s katerim so Marko in njegova skupina FUNtango obeležili stoto obletnico rojstva revolucionarnega skladatelja Astorja Pantaleona Piazzolle (1921- 1992), tega skoraj ni bilo treba predlagati, saj so uživali od prvih zvokov Piazzollovega Koncerta za kvintet do zadnje skladbe Libertango, le da se niso podali na oder, zato pa sta na njem vrhunsko plesno poslastico pripravila državna prvaka v latinskoameriških plesih Miha Vodičar in Nika Bagon. Nobenega dvoma ni, da je bil koncert še večja poslastica zaradi glasbenih gostov, v Argentini rojenih mezzosopranistke Bernarde Fink Inzko, dobitnice dveh nagrad grammy, in brata, basbaritonista Marcosa Finka. In tudi z aplavzom izražena prošnja, »zaigrajte še eno skladbo, Marko«, je bila uslišana. »To pa je bil koncert, na katerega bi šel z veseljem še večkrat,« je pripomnil znanec, ko smo zapuščali prizorišče, na katerem so še odzvanjale in plesale note argentinskega tanga.

Vito Tofaj, Zaigrajte še eno, Marko!, Jana, 2. 8. 2022

Naslednjo pesem je s svojim znanim temperamentom s kvartetom izvedel Marko Fink, občutili smo njegovo živost v vsebino pesmi, ... Prevzela nas je tudi Bernarda Fink z zelo poglobljeno interpretacijo pesmi Piazzolle »Yo soy Maria« iz opere »Maria de Buenos Aires« in tudi s pesmijo o argentinski pampi skladatelja M. Gomez Carrilla, »kjer se vsi veselijo in plešejo«, tu se ji je pridružil še brat Marko. Sledila je avtorska skladba Hatlaka »Tango v Somraku«, kjer je imel vodilno vlogo pianist Črnčec, prejela sta nedeljeni aplavz... Bernarda nam je, ob spremljavi kvarteta in ob odličnem plesu baletnega para, zelo občuteno zapela pesem o pretekli ljubezni avtorja Piazzolle ... Svojo avtorsko skladbo Improvizacija je pianist Črnčec izvedel virtuosno, sledila je skladba Piazzolle Revolucionarna ob sodelovanju razpoloženega plesnega para.

Lovro Sodja, Večer z odličnim harmonikarjem Markom Hatlakom in pevcema Bernardo ter Markom Finkom v Križankah, Novice – Koroška, 19. 8. 2022

EMANUEL ABBÜHL, oboa
ELIZAVETA IVANOVA, flavta
FRANÇOIS BENDA, klarinet
OLE KRISTIAN DAHL, fagot
ZORA SLOKAR, rog
ELINA GOTSOULIAK, klavir

1. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Klarinetist Benda se je pravilno odločil za redko slišani cikel Bergovih Štirih skladb za klarinet in klavir, op 5, ki solistu v celoti dovoljuje najbolj intimen pristop do glasbene snovi, z lepoto tona, ki je v Križevniški cerkvi takoj slišan, nastopajočemu solisti daje moč izraza, občutljivost, s prevladujočo mirnostjo, a tudi z možnimi bolj razgibanimi, kratkimi preobratu. Tu je seveda tudi poudarek na bolj izraziti klavirski spremljavi, kot jo je sicer ves večer z veliko pripravljenostjo izkazovala latvijska pianistka Elina Gotsouliak. (Tu naj dodam, da bi enkrat rad slišal omenjene Altenbergove pesmi).

Marijan Zlobec, Koncert profesorjev na 70. Ljubljana Festivalu je bil profesorski, Kritik.si, 2. 8. 2022

SAXES & STRINGS

IZIDOR LEITINGER, dirigent
Ensemble Dissonance
Kvartet saksofonov Signum

2. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Uvod v koncert je bil precej presenetljiv, saj nastopajočega Kvarteta saksofonov Signum med njihovim izvajanjem skladbe *4.2 Allemande* Petra Gregsona nismo videli in pravzaprav ni jasno, kje so se skrivali, kajti v Križevniško cerkev je prihajal poln zvok kot nekakšen ne ravno oddaljeni odmev, a tako, da je vzbudil vseplošno radovednost in pozornost, če se bo morda zgodilo še kaj fizičnega ... Sledila je izvedba treh Argentinskih plesov ... Izvedba kvarteta saksofonov je bila izvrstna, čeprav ... Pri vseh teh ritmih bolj doživljam esprit Balkana.

Marijan Zlobec, Odlična kombinacija saksofonov in godal, Kritik.si, 3. 8. 2022

ALEKSANDRA VERBICKA

romantična harfa

3. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Aleksandra Verbicka je pokazal svojo odlično pripravljenost na recital; vse je znala na pamet, tako da se je v interpretacijo lahko poglobila in poudarila tipične značilnosti, od gibkosti do lirskega značaja. Zadnje Glinkovo delo recitala z naslovom Škerjanec je prvotno samospev iz zbirke Slovo Sankt Peterburgu, ki ga je Milij Balakirev (1836–1910), eden od idejnih vodij ruske peterke, priredil za klavir. Delo je naredilo nekakšen "ornitološki" vtis, a ne tako izrazito, kot kasneje pri Olivieru Messiaenu. Škerjančkovo petje je presenetljivo občutljivo, najbrž je tak tudi izvorni samospev, pri harfi zveni drugače.

Marijan Zlobec, Harfistka Aleksandra Verbicka s slovansko romantiko, Kritik.si, 4. 8. 2022

BRANDENBURG REVISITED

DMITRY SITKOVETSKY, dirigent & violina
ENSEMBLE DISSONANCE & SOLISTI

4. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Poslušali smo že prvo prav posebno skladbo večera, Brandenburška vrata, ki nas je popeljala v svet jaza iz nekako sredine dvajsetega stoletja in baroka hkrati, s kombinacijo, ki je odprla stilno dojemanje zgodovinskih povezav in reminiscenc in nastopajoče z dirigentom takoj in proti pričakovanju postavil v sfero bolj sproščenega, odprtega, osvobojenega (klasičnih predstav) muziciranja z dodanimi soli, najbolj poudarjena je bila flavta, ... Pri nastopu odličnega nemškega trobentača Reinholda Friedricha s piccolo trobento me spomikn vedno hnova vrača k slavnemu francoskemu genialnemu glasbeniku Mauriceu Andreu, ...

Marijan Zlobec, Komorni koncert Brandenburg Revisited s soočenjem baroka in sodobnosti, Kritik.si, 6. 8. 2022

REINHOLD FRIEDRICH, trobenta
ANDREJ ŽUST, rog
BRANIMIR SLOKAR, pozavna
ERIKO TAKEZAWA, klavir

6. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Andrej Žust ima vse lastnosti dobrega glasbenika, tako da ne more biti v njegovem nastopu nič razen odličnega, čeprav morda s svojo lahkotnostjo nastopanja in tehnično bravuroznostjo naredi vtis, kot da je vse lahko. S samozavestjo, mirnostjo, skorajda dostojanstvenostjo, a sproščenostjo podajanja glasbe prepriča od začetka do konca. Morda se je v sami Sonati pokazalo nekaj fines, kot nekakšen pogrebni sprevod v karakterju drugega stavka *Poco adagio*, quasi andante, v katerem bi morda lahko razbrali celo kakšen odsev pogrebne koračnice, v Rondoju pa je bilo več izvrstnih solističnih pasaž, medtem ko je bil prvi stavek *Allegro moderato* bolj dolg in bravurozen. Pianistka Eriko Takezawa je bila zvesta spremljevalka, dopolnjujoča, elegantna, s smiselno dinamiko in pasažami, ki so predstavljale soustvarjalni zvočni dialog. Pianistka z velikimi izkušnjami.

Marijan Zlobec, Koncert brez naslova, a vseeno navdušil, Kritik.si, 7. 8. 2022

DANIEL BARENBOIM, dirigent WEST-EASTERN DIVAN ORCHESTRA / ORKESTER ZAHODNO- VZHODNI DIVAN

7. 8., GALLUSOVA DVORANA, CANKARJEV DOM

V izvedbi je bila najbolj fascinantna zvočna upodobitev tako rekoč dramatičnega dogajanja v sami vodi, z vsem vrtnčenjem, valovi, brzicami, nekaterimi pregradami, ki jim sledijo majhni slapovi, padci, ožine, širitve ... Tu je bilo veliko emotivnih valovanj godal, mestoma lirike, plesnosti v tipičnih čeških ritmih, vrsta posameznih solov, kot smo jih opazovali v celotni izvedbi: odlični oboist, flavtist, klarinetistka ... Predvsem pa se je poznala Barenboimova želja, da bi v orkestru imel dovolj godal. Našel je sijajno rešitev, ki nam daje misliti: devet kontrabasov, enajst violončelov, trinajst viol, petnajst drugih violin in sedemnajst prvih violin, kar daje skupaj 65 godalcev. Od tod takoj slišan gost zvok, ki je bistveno

pripomogel k tako izraziti zvočni podobi celotnega koncerta.

Marijan Zlobec, Palestinci in Izraelci odkrili Mojo domovino v Ljubljani, Kričik.si, 8. 8. 2022

Skozi celotno pesnitev se je nato prav iz godal razlegala izrazito neobičajna kvaliteta zvočnosti. Njene estetike ne gre iskati v tradicionalnih klasičnih potezah ujemanja gostote širokega vibriranja s težo štriha, temveč ravno nasprotno. Vibrato ni igral ključne vloge pri ekspresivnih poudarkih, tudi z dinamičnimi poudarki in akcenti ni bil usklajen, temveč je prevzel vlogo barvanja tona. Že sicer ožji in hitri vibrato se je mestoma izmikal v korist gladkega nevibriranega tona, in to presenetljivo tudi v gostih vertikalno naplastenih predelih glasbenega stavka. S tem so prišle do izraza kristalne zvočnosti in čiste višine fraz ter transparentnejša harmonija, ki se je zdelala manj vertikalno nasičena. Prevladovala je namreč spektralistična obravnava zvoka, kar je verjetno tudi poganjala kulturna pogojenost oziroma določene prvine tehnik vzhodnega violinizma. Priča smo bili lebdečim pasažam v flavtah in izdelanim tihim vstopom trobil, pri katerih smo mestoma pogrešali nekaj več prodornosti. Skupaj s pihali so sicer delovala z izrazito mehko in intonančno čistostjo tona. Trobila pa so ostala pretežno v vlogi barvanja texture, iz katere smo čakali, da izstopijo kot ena od gonilnih sil. S koncertom se je uresničil ključni paradoks našega časa. Teža nacionalizma se je pretopila v izraz svetovljanstva, čemur je botroval kulturni dialog glasbenikov iz razklanih dežel, združenih v orkestru.

Maia Juvanc, Apolitična glasba kulturnega dialoga, Dnevnik, 10. 8. 2022

Večer prej je bilo nekaj povsem drugačnega, romantičnega, slovanskega ... Z maestrom Barenboimom, ki ... (jeseni bo praznoval 80. rojstni dan) pogosto dirigira bolj z očmi kot z rokami, in z orkestrom, ki se fantastično odziva na vsako njegovo kretnjo in

najmanjši gib prstov, smo doživeli veličasten simfonični sprehod od »Višegrada« do »Blanika«. »Vltava« se je razkošno bleščala in skrivnostno lesketala v neverjetnem razponu odtenkov, zabobnel je »Tabor«, zadlišali so »Češki logi in gajci« in ganljivo je bila uprizorjena drama »Šarke«, maščevalke, Hekube iz čeških ljudskih pripovedk.

Branimir Pofuk, Poruka slavnog dirigenta i orkestra iz Ljubljane: glazba ne može pomiriti svijet, ali podsjeća nas što znači biti čovjek, Večernji list, 17. 8. 2022

V okviru 70. Ljubljana Festivala smo v Ljubljani dočakali slavnega dirigenta Daniela Barenboima, ki nam je kar dvakrat predstavil svoje mojstrsko dirigiranje z Orkestrom zahodno-vzhodnega divana, ki ga je v sodelovanju s palestinskim akademikom Edwardom Saidom ustanovil l. 1999 ... Prvi večer, 7. avgusta nam je orkester v polni Gallusovi dvorani Cankarjevega doma zaigral slavni cikel simfoničnih pesnitev MOJA DOMOVINA češkega skladatelja Bedriha Smetane ... Barenboim nam je z majhnimi kretnjami dokazal, da poslušamo enega najboljših evropskih orkestrov. Sledila je slavna, velikokrat samostojno izvajana pesnitev Vltava. to je reka skozi Prago, ki so nam jo odlični orkestraši zaigrali tako, da smo imeli občutek, da sediš poleg Vltave, poslušas njeno žuborenje (obe flavti), slediš toku reke (godala), ki poteka preko brzic, slišimo bučanje vatov, sliši se lovski rog, reka se nazadnje umiri in izgine za obzorjem ... V šestem ciklu Branik poslušamo lep solo oboe. ki naznanja nov dan, pridruži se ji flavta. Ves orkester sodeluje s solom roga, glasba nas je popeljala v pravo Smetanovo mojstrstvo.

Lovro Sodja, Skupni prijateljski orkester Izraelcev in Palestincev pod vodstvom Daniela Barenboima dvakrat navdušil publiko, Novice – Koroška, 26. 8. 2022

West-Eastern
Divan Orchestra

LANG LANG, pianst
DANIEL BARENBOIM, dirigent
WEST-EASTERN DIVAN ORCHESTRA
ORKESTER ZAHODNO-VZHODNI DIVAN

8. 8., GALLUSOVA DVORANA, CANKARJEV DOM

Noči v španskih vrtovih Manuela de Falle je skladba, v katerem je klavir ob orkestru bolj prvi med enakimi, kot pa izstopajoč solist; Lang Lang jo je natrpal s sijajnimi barvanji in skoraj surovimi udarci, se ... povezal z orkestrom... Razkazovanje vseh prstnih spretnosti je lahko tako dosegel ... z dodatkom, ponovno z de Fallo, s plesom is suite Ljubezen čarovnica. V kratkem temperamentnem stavku je pianist upravičeno navdušil, ... Drugi večer gostovanja Orkester Zahodno-vzhodni Divan z znamenitim dirigentom Danielom Barenboimom in z deli Ravela in Debussyja je bolj kot dirigentovo interpretacijo poudaril presežno muzikantsko moč članov orkestra – barvna pisanost, solistični deli, zadržanost in strast, prav slišen odnos do glasbe, posebna telesnost igranja, s tem so večinoma mladi glasbeniki, posebej v sklepnem Boleru napravili resničen presežek večera z zvezdniki.

Primož Trdan, Orkester Zahodno-vzhodni Divan in Lang Lang, Rtvlo.si, 9. 8. 2022

Za uvod v »španski« ponedeljkov večer je Orkester Zahodno-vzhodni divan briljantno izvedel Ravelovo *Špansko rapsodijo*, ki se razvija s *Preludijem v noč*, Malagueho, Habanero in Festivalom. V *Nočeh v španskih vrtovih*, koncertu za klavir in orkester Manuela de Falle, je z orkestrom zaigral slavljeni pianist Lang Lang... V svojo drugo izmed treh *Podob za orkester*, *Ibérico*, je Claude Debussy vdahnil skrivnostnost španske glasbene tradicije, ki ga je privlačevala. Svojo glasbeno pripoved je oblikoval v stavkih *Po ulicah in poteh*, *Dišave noči* in *Jutro* na praznični dan in je v izvedbi Orkestra Zahodno-vzhodni divan prevzela občinstvo. In še izjemen zaključek ponedeljkovega koncerta: pod vodstvom Daniela Barenboima je orkester z izredno natančnostjo in naraščajočo napetostjo izvedel Ravelov Boléro. Občinstvo je bilo navdušeno, ploskanje vztrajno in dolgo, vendar se je moralo sprijazniti z dejstvom, da se je izjemni večer izpel.

Breda Pahor, Dvakrat izjemno, Primorski dnevnik, 11. 8. 2022

Nastop Lang Langa je za publiko predstavljal glavno točko večera, ... Iz njegovih gladkih in pretočnih prstov je vil in tkal svilen pretanjeno melodično fraziranje. To je napolnil z nežnimi barvnimi preskoki in burno ritmično artikulacijo, ki mestoma deluje že perkusivno hrustljivo. Iz njegovih skoraj dirigentsko navdahnjenih elegantnih kretenj se je izlivala tehnična virtuoznost neslutnih razsežnosti ... Tudi dodatek, ki gaje izbral (Obredni ples ognja De Falle), je žel vrtoglavo navdušenje zaradi osupljive hitrosti in okretnosti vodenja linij obeh pianistovih rok (dejansko ima dvoje desnih rok, saj z obema podaja enako izpiljeno tenkočutno melodičnost) ... Osrednjo pozornost poslušalcev je izvedba Debussyjeve Iberie preusmerila v orkestralno mnogostranskost in barvitost. Vživetost orkestrašev in njihovo skupinsko dojemljivost za barvno poudarjeno zvočnost je dopolnila še ritmična prefinjenost v Ravelovem Boleru ... Zvokovna veličina orkestra se je bližajoča koncu uravnoteženo razprostrla in ob

poslednjih dinamičnih viških ostala nabrekla. Docela je napolnila dvorano, iz katere je nazaj zavel trušč stoječe ovacije. Ta je častila Barenboima na poseben način, saj je njegova osebnost, oluščena spretnosti fizisa, prerasla v svoj fenomen.

Maia Juvanc, Razburljivo oluščanje, Dnevnik, 12. 8. 2022

Za dodatno navdušenje je drugi večer poskrbel tudi Lang Lang. Slavni kitajski pianist je tega večera zelo skromno in vestno, brez bahavosti, zaželeno na najbolj priljubljenih in virtuoznih klavirskih koncertih, odigral svojo pomembno solistično vlogo v tritavčni koncertni skladbi »Noči v španskih vrtovih« Manuela de Falle. Občinstvo, željno klavirskega ognjemeta, je v bisu zadovoljil z de Fallovim »Obrednim plesom ognja«.

Branimir Pofuk, Poruka slavnog dirigenta i orkestra iz Ljubljane: glazba ne može pomiriti svijet, ali podsjeća nas što znači biti čovjek, Večernji list, 17. 8. 2022

Naslednji dan smo ponovno poslušali isti odlični orkester Zahodno-vzhodnega divana p. v. Daniela Barenboima ... In že se pojavi na odru kitajski pianist Lang Lang, eden najboljših in najprodornejših svetovnih pianistov ... Poznalo se je, da to ni običajen klavirski koncert, ker Lang Lang ni imel ves čas glavno vlogo, to je bilo sodelovanje odličnega virtuozu z ravno tako odličnim orkestrom. Po vrhunski izvedbi je publika navdušeno aplavdirala fenomenalnemu Kitajcu. Oddolžil se nam je še z virtuosno krajšo skladbo, po katerem mu publika kar ni prenehala ploskati! ... Za zaključek enkratnega koncerta smo poslušali še verjetno največkrat izvajano delo Mauricea Ravela Bolero, v katerem isto melodijo ponavljajo solo flavta, klarinet, fagot, oboa, trobenta in saksofon, ob ritmičnem enakomernem udarjanju malega bobna ter ritmičnem brenkanju godalcev po strunah ... Navdušena publika, redko vidimo tako polno Gallusovo dvorano, se je stoje zahvalila odličnim članom orchestra mnogih narodnosti in predvsem sijajnemu 80-letnemu dirigentu Danielu Barenboimu!

Lovro Sodja, Skupni prijateljski orkester Izraelcev in Palestincev pod vodstvom Daniela Barenboima dvakrat navdušil publiko, Novice – Koroška, 26. 8. 2022

Kakor koli že, izvedba vseh del je bila vrhunska, v drugi skladbi pa je po pričakovanjih zablestel Lang Lang z občutljivimi niansami v dinamiki ter s pozornostjo na fraziranje in dopolnjevanje z orkestrom. Navdušeno občinstvo pa je nagradil z ikoničnim *Ritualnim plesom ob ognju* de Falle. Številni poslušalci so v premoru odšli v zaodrje še osebno čestitati pianistu, ki je moral kaj hitro naprej na pot. V drugem delu smo ponovno prisluhnili španskim ritmom in melodiki, kjer nas je orkester z dirigentom na čelu popeljal na Iberski polotok, poln dogajanja in svojevrstnih skrivnosti. Večina

poslušalstva je sicer pričakovala zadnjo skladbo večera, Bolero; ritem bobna, ki zahteva 15-minutno absolutno koncentracijo ter prenašanje teme od enega do drugega inštrumenta oz. skupine glasbil. Delo, ki je prava vaja v vztrajnosti in šolski prikaz orkestracije. Mladim glasbenikom grede ob izvedbi vse pohvale, tolkalistu pa »kudos«. Držanje tempa, nepopustljiva energija ter počasno grajenje skladbe so nabito Gallusovo dvorano kar ponesli s stolov in

Neža Marija Slosar, Od Turističnega tedna 1952 do 70. Festivala Ljubljana je zazvenelo veliko noč, Koridor - križišča umetnosti, 27. 9. 2022

West-Eastern
Divan Orchestra

MAHLER V LJUBLJANI

NIKA GORIČ, sopran
JONATHAN STOCKHAMMER, dirigent
ENSEMBLE DISSONANCE

9. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Briljantna izvedba mešanega orkestra Ensemble Dissonance. ... Na odru je bil Jonathan Stockhammer, ki mu je ob skrbnem odmerjanju dinamike glede na specifično akustiko cerkve in maloštevilno zasedbo uspelo biti učinkovit tako v interpretaciji simfonije kot v komorni spremljavi zbirke Pesmi na Rückertova besedila ... Nasprotno, Adagietto je bil izveden izjemno ganljivo tudi zaradi usposobljenosti glasbenikov orkestra, ki jih je treba pohvaliti, posebej pa je treba izpostaviti tolkala in trobento ... Kar zadeva Niko Gorič, pa z veseljem uporabim besede iskrenega občudovanja. Elegančna v držji, prefinjena v govoru, obdarjena s čudovitim lahkotnim sopranskim glasom, prepredenim s temnimi odtenki ter enakomernimi in močnimi visokimi toni, se je zdela popolnoma sproščena v težavnem delu Pesmi na Rückertova besedila. Poleg tega je Nika Gorič sodobna umetnica, ki je sposobna z odlično mimiko poudariti in okrepiti mešana čustva pozne mahlerjanske romantike ... **Paolo Bullo, Festival di Lubiana: Mahler a Lubiana, operaclick.com, 16. 8. 2022**

DAN ZHU, violina
JASNA NADLES, flavta
UROŠ LAJOVIC, dirigent
KOMORNI ORKESTER SLOVENICUM

10. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

V sklopu komornih koncertov v Križevniški cerkvi je pod vodstvom Uroša Lajovica 10. avgusta nastopil Komorni orkester Slovenicum. Uvodoma so odigrali Tartinijevo *Simfonijo v D-duru*, ... Umetniško precej dobra, ... izvedba, ... Tartinijevim *Koncertom za flavto v G-duru*, kjer je kot solistka nastopila Jasna Nadles. Povsem korektno odigran solistični part je orkester dialoško dobro dopolnjeval, s čimer je bila izvedba celostno precej dober približek baročni dobi Tartinija, kar je kulisa Križevniške cerkve tudi prostorsko dobro dopolnjevala. V drugem delu je bilo na sporedu eno

najbolj znanih baročnih del, ki ga še dandanes slišimo po dvigalih, v restavracijah, včasih trgovinah ... Tako je, slišali smo slavne *Štiri letne čase* Antonia Vivaldija, ki jih je z orkestrom izvedel svetovno znani kitajski violinist, živeč v Postojni, Dan Zhu, ki je v Carnegie Hallu debitiral z violinskim koncertom Čajkovskega že pri 18-ih letih. Solistova prezenca in nastop sta sicer pokazala vrhunsko tehnično natančnost, ... Sicer je dirigent celoto dobro gradil in peljal zahteven lok od začetka do konca. Zrelost glasbenikov se je pokazala predvsem v dinamiki in razumevanju materiala. Vse naštetje je nagradilo tudi občinstvo z dolgim aplavzom, ki mu je za zaključek Zhu podaril virtuozni dodatek.

Neža Marija Slosar, Od Turističnega tedna 1952 do 70. Festivala Ljubljana je zazvenelo veliko noč, Koridor - križišča umetnosti, 27. 9. 2022

DISSONANCE & FRIENDS

GODALNI KVARTET DISSONANCE & SOLISTI

11. 8., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Spored je sestavljal zahteven program, in sicer smo v prvem delu najprej slišali *Godalni oktet v Es-duru, op. 20 F.* Mendelssohna – Bartholdyja, kompleksno kompozicijo, ki zahteva veliko pozornosti in skladnosti med izvajalci, da skladba deluje kot celota. Temu so bili glasbeniki v veliki meri kos ... Sledila je slovenska praižvedba skladbe *To see a World in a Grain of Sand...* slovenske vrhunske skladateljice in nagrajenke Prešernovega sklada Nine Šenk. ... Nenehno zgoščevanje in reflektiranje večplastne zvočnosti je vseskozi držalo poslušalstvo v budnem spremljanju, za kar so z natančno izvedbo zaslužni predvsem poustvarjalci. Pavzi je sledilo 40-minutno, lahko bi rekli celo monumentalno delo Enescuja: *Godalni oktet, op. 7*, ki je programsko zelo smiselno nadaljevanje in dopolnitev Mendelssohnovega *Okteta*. ... Izjemni natančnosti in kondiciji, ki sta zahtevani od izvajalcev, so bili ti kos. ... V dinamiki so se dopolnjevali in gradili kompozicijo od začetka do konca ter jo zaključili v fantastični energiji, ki je ponesla poslušalce, med katerimi je bilo veliko profesionalnih glasbenic in glasbenikov, v bučen aplavz.

Neža Marija Slosar, Od Turističnega tedna 1952 do 70. Festivala Ljubljana je zazvenelo veliko not, 27. 9. 2022

ANSAMBEL ZA SODOBNO GLASBO MD7

STEVEN LOY, dirigent

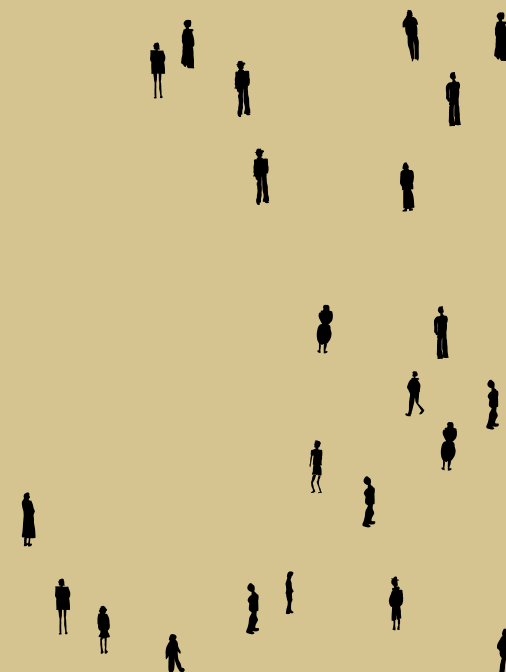
16. 8., VITEŠKA DVORANA, KRIŽANKE

Romunsko delo S. Lerescujs je bilo eno tistih, ki še dandanes velja za neke vrste stalnico v mednarodnem repertoarju našega ansambla, obenem vez med tradicijo in sedanostjo, saj je bilo na sporedu istih izvajalcev že na davnem prvem ansamblovem nastopu (2002). Kontinuiteta tako kompozicije kot njene izvedbe pa je več ali manj ostala enaka. M. Šijanec je edini od vseh predstavljenih skladb dodal govornici inštrumentov še posneto elektroakustično in konkretno glasbo (posneto s tehniko manipuliranja) ... Edino krstno, prvič izvedeno delo je bil Firštov *Panoptikum*, tudi z (dodano) violino. V temu delu je prvič in zadnjič omenjen kolektivizme, kar pa ansambel MD7 pravzaprav je ... Delo Ukrajinke J. Gomelskaje predstavlja prefinjeni

»duhovni prostor« tradicionalne ukrajinske ljudske glasbe ... Ansambel MD7 je tukaj nenadkriljiv. Lahko bi zaključil, da so izbrani prav po tem, tonskem kriteriju. Ne le, da tu pa tam zamenjajo kakšen inštrument, že tonske podobe njihovih osnovnih inštrumentov so prave parade tona-tonov, zvoka-zvokov itd. Muzika je pač na prvem mestu, potem pa še vse preostalo. Slaba urica celotnega repertoarja je šla na koncertu in ob relativno odlični zasedbi polnoštevlnega in hvaležnega občinstva kar mimo in kar je morda za tale glasbeni žanr morda že kar malce nenavadno.

Franc Križnar, 20 let ansambla za sodobno glasbo MD7, kud-kdo.si, 29. 8. 2022

OSVALDO FERREIRA, dirigent MEDNARODNI ORKESTER LJUBLJANA

16. 8., POLETNO GLEDALIŠČE, KRIŽANKE

Orkester je bil brez dvoma zelo dobro pripravljen, tako posamezni solisti (trobenta, klarinet, rog...), kot po posameznih sekcijah. Ves čas se je čutilo veliko angažiranost mladih glasbenikov, njihova volja in moč, želja po pripadnosti vrhunski glasbi in izvedbi enega najbolj znanih simfoničnih del, simfonij, ki dajejo samim nastopajočim veliko zadoščenje in jih glede na mladost uzaveščajo o pomenu svojih doživljenjskih odločitev ter pripadnosti glasbeni kulturi na mednarodni ravni ... Pri mladih smo občudovali njihovo individualno odličnost, pa tudi skupno igro, za kar pa je bil najbolj zaslužen njihov dirigent Osvaldo Ferreira z bogatimi mednarodnimi izkušnjami, ... Peta simfonija je ... zazvenela kot resnično monumentalno delo, z vsemi

detajli, pa seveda posameznimi stavki, kot je legendarni *Adagietto*, pa sijajnim finalom, omenjenimi solisti, sekcijami (rogovi, trobente, pozavne s tubo, flavte ...).

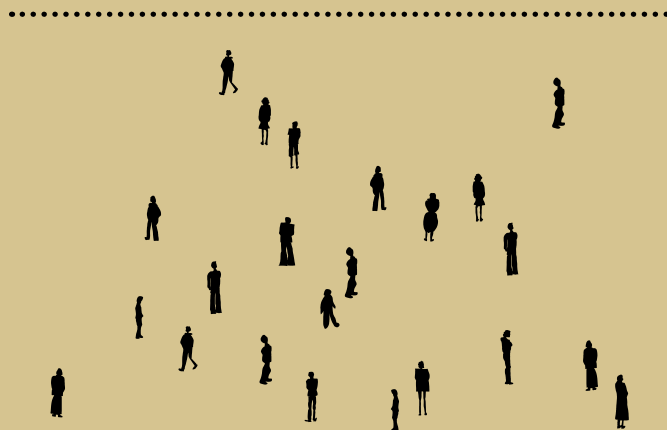
Marijan Zlobec, Mahlerjeva Peta simfonija ob izdatnem ozvočenju v Križankah, Kritik.si, 18. 8. 2022

Sounds of Change je projekt evropskega sodelovanja.

orquestra
filarmónica
portuguesa

EVA PETRIČ ŠABLONIRANJE – SPOMIN NA JUTRI, PERFORMANS IN ORAKELJ, VEČMEDIJSKA IMERZIVNA INSTALACIJA

16. 8.–1. 9., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

70. Festival Ljubljana je med številnimi večernimi dogodki postregel tudi s performansom intermedijske umetnice Eve Petrič, ki jo med drugim poznamo po instalacijah iz idrijskih čipk in prepletanju vizualnih postavitev z zvoki, njeno življenje in ustvarjanje pa sta razpeti med Dunajem, New Yorkom in Ljubljano. Tokrat se je posvetila sedanosti in prihodnosti sveta in človeštva, ki se po njenem čutenju približujeta točki čustvene singularnosti – točki, ko nič več ne bo tako kot prej. V Križevniški cerkvi v Ljubljani stoji njena instalacija Orakelj, uvod vanjo pa je bil torej performans Šabloniranje – spomin na jutri, ki se je zgodil v torek ob 23. uri.

Žiga Bratoš, Eva Petrič v Križevniški cerkvi o dvoreznosti umetne inteligence in iskanju stika z naravo, Ars.rtvsl.si, 18. 8. 2022

GOSPODAR PRSTANOV & HOBIT

WILLIAM KIRCHER, povezovalac in zvezdniški gost
JOHANNA KRUMIN, vokal
TARAS MARTINIK, dirigent
**AKADEMSKI SIMFONIČNI ORKESTER
KHMELNITSKE FILHARMONIJE**

17. 8., POLETNO GLEDALIŠČE, KRIŽANKE

Koncerta filmske glasbe Hobita in Gospodarja prstanov sem se neizmerno veselila in pričakovanja so bila seveda zelo visoka, čeprav se tudi zaradi delne glasbene izobrazbe zavedam, da je snemalni studio eno, dvorana na prostem pa drugo. In da sta na svetu samo ena Enya ter Annie Lennox. Z dogodka sem odšla overall zelo overwhelmed, ker si niti v sanjah nisem mislila, da bom kdaj v živo poslušala napeve, ki mi toliko pomenijo. Ker vsak #truefan ve, da ne gre samo za filmsko glasbo. Ampak za vse, kar nam ti napevi

obudijo zraven. Kolikor se cheesy sliši, so mi začele solze tiho teči že ob prvih taktih Šajerske. In z različnimi premori so tekle celotnih 2,5h koncerta z pogosto pridružitvijo "vseh kocin pokonci" ali mravljincev ob vrhuncih odličnega zborovskega petja. Najljubši? The End of All Things.

Ana, @mamainljubljana, Instagram

Všeč mi je bilo, da je bil koncert zasnovan izjemno dinamično, na začetku so zaigrali skladbo, nato se je prišel predstaviti William Kircher, ki je v vmesnih postankih napovedoval skladbe, pripovedoval zgodbo (*GR* ali *Hobita*), da je bilo lažje umestiti samo skladbe in pripovedoval anekdote s snemanj *Hobita*. Na treh zaslonih nad orkestrom so se primerno vrteli motivi, vmes pa so parkrat pokazali tudi Christopherja Leeja, ki je povedal nekaj močnih stavkov. ... Igralec je sicer odlično povezoval različne glasbe med seboj, dirigent in orkester pa sta svoje delo opravila brezhibno ... Vendar je bilo čudovito poslušati glasbo iz *Gospodarja prstanov* in *Hobita* v živo v tako krasnem ambientu kot so Plečnikove križanke.

**Urška Bračko, Koncert za navdušence knjig in filmov
Gospodar prstanov & Hobit, booknjiga.com, 23. 8. 2022**

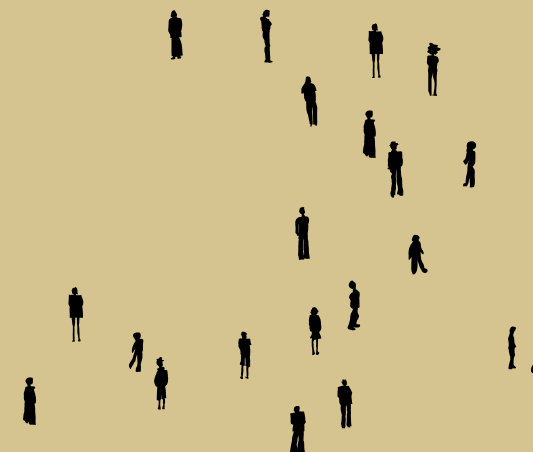
V pričakovanju Amazonove serije Prstani moči, ki mora zapolniti ladje in ne čevlje, je bil poletni koncert lepo presenečenja letošnjega Festivala Ljubljana. Akademski simfonični orkester Khmelniške filharmonije je na čelu z dirigentom Tarasom Martynkom zasedel svoje položaje pred razprodanimi Križankami. Dogodek je povezoval igralec William Kircher, ki je v trilogiji *Hobit* zaigral škrate Bifurja in trola po imenu Tom. Njegove zgodbe so nasmejale občinstvo, ... bil (je) z energičnim nastopom glavna zvezda koncerta ...

**Žiga Kastelic, Gospodar prstanov je (skoraj) zaživel v
središču Ljubljane, Student.si, 23. 8. 2022**

Celo tako zelo, da je zaživela v lastni glasbeno-gledališki predstavi *Gospodar prstanov & Hobit*. Z zvezdniki vred jo je v Križanke pripeljala ekipa Star Entertainment. In če že pišemo o zvezdnikih, jih kajpak moramo zapisati: igralec William Kircher, ki je gledalce pripravil, da zgodbe o gospodarju prstanov in Hobitu niso le poslušali, ampak so v njej aktivno sodelovali, izvrstna solistka Johanna Krumin in ne nazadnje ukrajinski dirigent Taras Martynok, ki ga je občinstvo na obeh razprodanih predstavah pozdravilo s huronskim aplavzom.

Vito Tofaj, Zgodbe škrate Bifurja, Jana, 23. 8. 2022

Koprodukcija:

HÉLÈNE GRIMAUD, klavir
MANFRED HONECK, dirigent
SIMFONIČNI ORKESTER IZ PITTSBURGHA

18. 8., GALLUSOVA DVORANA, CANKARJEV DOM

Koncert se je začel z glasbo širši javnosti malo znanega skladatelja Erwina Schulhoffa, čigar *Pet skladb za godalni kvartet* je odprlo program večera kot fascinirano delo v orkestralni različici. ... Manfred Honeck ji je podal živahno in adrenalinsko interpretacijo, ki je poudarila skladateljev sijajen navdih tako v bolj sproščenih kot v bolj živahnih delih. Prispevek orkestra je bil v celoti izjemen, tolkala, trobila in pihala so se odlično izkazala in požela navdušenje občinstva. ... Francoska umetnica (op. Hélène Grimaud), ... je k Ravelovemu *Koncertu za klavir in orkester v G-duru* pristopila z aristokratsko sramežljivostjo, s tisto suhoparno ponižnostjo brez posebnih učinkov, ki tako pogosto kvarijo nastope zvezdnikov. Ista lahkotnost in eleganca sta se prenesli tudi v interpretacijo skladbe, ki vsebuje včasih skoraj jazzovske trenutke (zaključni *Presto*) ter redke, čiste in zasanjane atmosfere, kot je eden izmed čarobnih utrinkov večera, in sicer *Adagio assai*. Velika čustvena usklajenost med solistom in dirigentom je tako ustvarila poseben občutek radosti, tudi po zaslugi izjemne izvedbe orkestra, pri čemer ne morem, da ne bi posebej omenil odličnih vlog harfe in angleškega roga. Grimaud je delovala popolnoma sproščeno, kot da bi bil koncert ukrojen zanjo ..., pri čemer je pokazala zavidljiv nadzor nad dinamiko in tekočo, a ekspresivno virtuoznost.

Paolo Bullo, Festival di Lubiana: Manfred Honeck e Hélène Grimaud in concerto con la Pittsburgh Symphony Orchestra, [operaclick.com](https://www.operaclick.com), 19. 8. 2022

Pravi preboj je tako prišel ... z interpretacijo Mahlerje Prve simfonije, ki je v ospredje postavila Honecka in njegovo vez z orkestrom. Honeckov Mahler je občutljiv za številne detajle, njegova taktirka je agogično izredno prilagodljiva, zvočni kontinuum pa razpet med najbolj pritajene pianissime in razkošne kaskade zvoka. Počasni uvod je prinesel statiko speče narave, scherzo je utripal v pravem rustikalnem utripu, trio je elegantno nihal v močnih rubatih, posmrtna koračnica je prinesla okus po klezmerju in se nato tudi ponovno pritajeno umaknila glasu narave. Finale je nato iskal ravnotežje med viharinimi, slavnostnimi in strastnimi epizodami, pri čemer je Honecku uspel veliki met, v katerem je napetost stopnjeval vse do zadnjega takta. Honeck v svojem pristopu meša natančno premišljen interpretativni načrt s strastno spontanostjo, orkester pa mu pri tem z osupljivo lahkoto sledi. Štirinajstletna zveza med orkestrom in dirigentom je bila tokrat še kako otipljiva, poslušalcem pa se nam je razkrivala kot gibljiva, brez predaha strastna glasbena gmota.

Gregor Pompe, Otipljiva zveza med orkestrom in dirigentom, Dnevnik, 23. 8. 2022

Po zvezdniku Langu Langu je nastopila še ena pianistka, znana po posnetkih znamenitega Deutsche Grammophonu Hélène Grimaud, in sicer z Ravelovim *Koncertom v G-duru*. ... Delovala je skoraj asketsko, povsem posvečena drobnim

niansam klavirskega deleža. S takšno pozornostjo je s preciznimi poudarki poganjala ritmični zalet in spet drugič bdela nad finim barvanje. V srednjem, počasnem stavku se je vendarle skušala približati nekakšni romantični interpretaciji. ... Tokratni dirigent Manfred Honeck, dolgoletni umetniški vodja Simfoničnega orkestra iz Pittsburgha in že v uvodnih petih skladbah za godalni kvartet v orkestrski različici je naredil dovolj za razkošno uzvočenje stavkov, ki se spogledujejo s popularnimi muzikami iz 20-ih in 30-ih let prejšnjega stoletja, kar je verjetno bil tudi nastavek za Ravelov koncert, ... Glavna vsebinska točka za Honecka in orkester je sledila z Mahlerjevo prvo simfonijo v drugem delu koncerta. Dirigent je spretno usklajeval zvočne ploskve in huronske tutije orkestra, mirnost in ekstazo. Honeck je tudi, glede na slišano, izjemno natančen interpret Mahlerja. Pozoren je na tematske povezave med stavki, na neštete detajle, na pomen dramaturgije, njegova taktirka je učinkovito stopnjevala tempe do skrajnosti, do samega roba urejene igre in jih spet umirjala v meditativna stanja. ... Izstopala pa so krepka, gosto zveneča trobila, domala tipičen ameriški orkestrski zvok.

Primož Trdan, Na Festivalu Ljubljana nastopil Simfonični orkester iz Pittsburgha, Radio Slovenija 3, 24. 8. 2022

Čeprav je levičarka in posebna v čisto vsem, ni Hélène Grimaud še nikoli izvedla Ravelovega prvega klavirskega koncerta. Že dolgo pa drugo za drugo niza briljantne izvedbe koncerta, ki ga je izbrala tudi za svoj prvi nastop v Ljubljani ... Hélène Grimaud nastopa s pittsburškim simfoničnim orkestrom in dirigentom Honeckom, odlikujejo pa jo virtuoznost, elegantnost in izvornost izvedbe, s katerimi na povsem svojstven način izzove preobrazbo poslušalcev v občinstvu. Za nagrado sledijo dolg aplavz in stoječe ovacije. V Ljubljani je nastopala prvič, vendar so jo prišli poslušati tudi oboževalci iz drugih mest in držav, saj je »kakor šamanka«, kot je svojčas pripomnila književnica Laureline Amanieux. S svojo glasbo in osebnostjo na ljudi učinkuje čudežno ... V drugem delu koncerta je pittsburški simfonični orkester izvedel *Simfonijo št. 1 v D-duru*, imenovano tudi *Titan*, ki jo je napisal Gustav Mahler (1860–1911) ... Orkester nas v štirih stavkih simfonije (I. *Langsam schleppend*, II. *Kräftig bewegt, doch nicht zu schnell*, III. *Feierlich und gemessen, ohne zu schleppen* in IV. *Stürmisch bewegt*) vodi od mladeniškega zanosa do ranjenega srca, poosebitve drame in evforije. Veličastni koncert, ki smo mu prisluhnil, je bil poslastica in dogodek, ki bo poslušalcem gotovo ostal v spominu do morebitnega naslednjega obiska teh edinstvenih svetovnih glasbenikov.

Acija Alfirević, »Kraljica klavira« priredila je veličastveni glazbeni događaj, Novi list, 27. 8. 2022

Njena (Hélène Grimaud) igra je bila že skoraj nezemeljsko zanesena, njeni prsti brezhibno sprehajajoč se po celotnem obsegu klavirskih tipk, izvablajoč potrebno intenzivnost, poudarke in milino. Petindvajsetminutna trostavčna skladba Mauricea Ravela ... je bila vrhunsko, že skoraj ekstatično doživetje. Že v uvodnem Allegramente se je ob osnovni melodični temi, razbiti s kratkimi eksplozivnimi solističnimi vložki in vznikanjem jazz pasaž, izrazila njena brezhibna igra v popolni zlitosti z orkestrom. Sledil je Adagio asai, kjer so se po nekaj minutah nežnemu klavirskemu božanju mehko pridružili flavta in godala, nato pa se je dogajanje stopnjevalo v razburkani dinamični napetosti. Lirično nežnost v klavirski liniji so pričeli razbijati zamečki nemira, ki so se razvili v nezadržno naraščanje, nato umirili ob zvokih oboe in tolkal, da so potem ponovno narasli (tokrat ob solističnih vložkih pihal) ter na koncu poniknili v nežno izginjajoč izzven ... Sicer pa se je priznani simfonični orkester iz Pittsburgha ... izkazal tudi samostojno. Pet skladb za godalni kvartet E. Schulhoffa v priredbi za godalni orkester in tolkala je izzvenelo polnokrvno dinamično, vsaka predstavljajoč karakteristični plesni stil (dunajski valček, tango, tarantela ...) in zaznamovana z modernistično melodičnostjo, sunkovitimi izbruhi in gostozvočnostjo. Pri Mahlerjevi Simfoniji št. 1 v D-duru, poimenovani Titan, smo bili priča zglednemu dirigentskemu vodstvu, ki je prvo obsežnejše delo avstrijskega klasičnega skladatelja predstavila v vsej njegovi barvitosti in mogočnosti, od zadržanega razvoja teme s prepoznavnim intervalom, spominjajoč na kukavičje oglašanje, preko zastajajoče pohitrenega vznemirjenja vse tja do ekstatičnega finala.

Damijan Vinter, Nepozabni Ravel in belcanto po perujsko, Večer, 27. 8. 2022

ČAROBNA GLASBA IZ HARRYJA POTTERJA

CHRIS RANKIN, povezovalc in zvezdniški gost

TARAS MARTINIK, dirigent

AKADEMSKI SIMFONIČNI ORKESTER

KHMELNITSKE FILHARMONIJE

19. 8., POLETNO GLEDALIŠČE, KRIŽANKE

Tokrat so v ljubljanskih Križankah njihovim delom prisluhnili v koncertni preobleki. Poslušalce je orkester v edinstvenem ambientu Križank začaral z izbranimi glasbenimi odlomki, kot so Hedwigina tema, Bradavičarkina himna ali Dumbledorjevo slovo. Večer so popestrili vizualni in čarobni svetlobni učinki, kot gost pa se je glasbenikom na odru pridružil tudi član igralske zasedbe in s poslušalci delil svoje izkušnje s snemanja: o prijateljstvih, ki so se spletala, ljubeznih in dogodivščinah, ki so jih doživeli ob poustvarjanju nevarnega sveta čarovnikov. Dogodek je navdušil vse ljubitelje prvovrstne filmske glasbe, pa tudi vse potterjance, ki bodo lahko ob glasbi podoživeli dogodivščine iz čarovniškega sveta.

KŠ, Ko vstopiš v magični svet glasbe in čarovništva, Odkrito.si, 26. 8. 2022

Konec avgusta sem se udeležila koncerta na ljubljanskem festivalu v Križankah. ... poslušala sem filmsko glasbo Harryja Potterja (sem pač tista generacija, ki je »gor rastla z njim« in imam na to obdobje lepe spomine, ki jih glasba le še dodatno obudi). Koncert se je pričel ob 17. uri, saj je bil tisti ob 21. uri razprodan, preden sem uspela kupiti vstopnice in tudi ob tej uri je bil prireditveni prostor nabito poln. Vsaj tretjina je bila otrok. Koncert je bil čudovit in povezoval je Chris Rankin, svetovno znan kot Percy Weasley iz filma Harry Potter, in bilo je čarobno. Ko se je koncert zaključeval, je publika vstala in navdušeno ploskala.

Ajda Vodlan, Ukrajinska himna sredi Ljubljane?, Domzalec.si, 2. 9. 2022

Koprodukcija:

JUAN DIEGO FLORÉZ, tenor OKSANA LINIV, dirigentka SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA

22. 8., GALLUSOVA DVORANA, CANKARJEV DOM

Pevca je navdušen, da je nastopil v Ljubljani in predstavil svoj operni repertoar pa tudi tisti del sebe, ki je povezan s popularno glasbo, ob kateri je odrasel. Tudi občinstvo je bilo navdušeno, ki je pevca nagrajevalo s stoječimi ovacijami in številnimi vzkliki bravo, tenorist pa se mu je oddolžil s štirimi dodatki, pri dveh se je sam spremljal na kitari.

Dejan Juravič, V Cankarjevem domu je nastopil tenorist Juan Diego Florez, Radio Slovenija 1, 23. 8. 2022

Izjemni tenorist Juan Diego Flórez je z raznolikim programom navdušil občinstvo v ljubljanskem Cankarjevem domu. Poslušalcev se po četrti ponovitvi – Puccinijevi operni uspešnici »Nessun dorma« – ni več dalo zaustaviti, saj jih je navdušenje kar dvignilo na noge: izvrstno razpoloženi Juan Diego Flórez pa

jim je ustregel s skoraj 30 minut trajajočim maratonom ponovitev. Zapel je tudi nekaj latinskoameriških pesmi, pri katerih je na kitaro zaigral kar sam. Na Ljubljana Festivalu smo tega večera lahko uživali v pisanem programu arij iz znanih in manj znanih oper, kot so Rossinijev »Signor Bruschino«, Donizettijev »Ljubzenski napoj« ter Verdijevi »La Traviata« in »Rigoletto«. Po odmoru so sledile poslastice, kot sta »Pourquoi me réveiller« iz Massenetovega »Wertherja« in »Che gelida manina« iz Puccinijeve »La Bohème«. Perujski tenorist je pri vseh dokazal, da obvlada celotno dinamično paleto od zašepetane pianissima do polno zvonečega glasu. Odlikujejo ga tudi izjemna slogovna moč, prefinjen legato in številne pevske nianse. Slovi pa še vedno zlasti po glasovni višini, ki jo doseže brez vsakršnih težav! Za glasbeno spremljavo je poskrbel Simfonični orkester RTV Slovenija pod taktirko ukrajinske dirigentke Oksane Lyniv, ki je z uverturami iz oper, kot sta Verdijeva »La Traviata« in Bizetova »Carmen«, prav tako pričaral številne fineše in obilo strasti... Koncertu so sledile stoječe ovacije občinstva, v katerem je bilo tudi veliko Korošcev.

Helmut Christian Mayer, Edler Schöngesang mit Tiefgang, Kleine Zeitung, 24. 8. 2022

V resnici pa je Flórezov glas še vedno izjemno okreten, prilagodljiv, visok, tehnično popoln, kar mu v naslednjem koraku omogoča, da nanj pripne tudi interpretacijsko eleganco (vodenje in oblikovanje fraz) in različne odtenke izraznosti, ki ne računajo na hitre dramatične efekte, temveč veliko bolj na ponotranjena emocionalna barvanja. Tako lahko pri pevcu občudujemo tako rekoč popolno zlitje tehnike in izraza, pri čemer ves čas prevladuje občutek enostavnega in samoumevnega. Tako belcantistične arije v ospredje niso več postavljale močno okrašenih linij in visokih tonov, temveč homogenost glasu, ki z najbolj subtilnimi barvanji melodije vpahuje tudi emocijo. Flórez ravna s svojim glasom izrazito smotno in neprefenciozno, kar ne pomeni, da ga poskuša prilagajati drugačnemu repertoarju, temveč raje v slednjem išče mesta, ki ustrezno njegovim glasovnim specifikam ... Glede na trenutno sijajno stanje pevčevih glasilk se zdi,

da slednje najboljše reagirajo na francosko lirčno opero. V arijah Laloja, Masseneta in Gounoda so bile Flórezove sposobnosti mehkega vodenja melodije kot poročene z valovito izraznostjo, ki nežno prehaja od elegantnega k zamaknjenemu in na vrhuncih tudi k ekstatičnemu. V vsem repertoarju je Flórez tako potrdil svojo pevsko inteligenco, izjemne glasovne danosti in tudi zmožnost interpretacijskega polnjenja, zato lahko z mirno vestjo govorimo o popolnem pevskem recitalu.

Gregor Pompe, Popolna zlitost tehnike in izraza, Dnevnik, 24. 8. 2022

Izvrstno. Če kdaj, je raba presežnikov v tem primeru upravičena. Pravzaprav nujna. S koncertom v Cankarjevem domu je Juan Diego Florez dokazal, da je v izjemni formi in da je »naslov« najboljšega tenorja v svetovnem merilu zaslužen. Odličen, vendar ne zvezdnik: perujski pevec se namreč odlikuje tudi po pristnosti pristopa do svojega poklica in odnosa z občinstvom, kateremu se radodarno predaja. To je dokazal tudi v Ljubljani, saj je dokaj dolgemu programu dodal kar štiri dodatke. Navdušeno občinstvo si jih je želelo še več, vendar je z razumevanjem sprejelo dejstvo, da je že bilo bogato nagrajeno.

Breda Pahor, Z glasom čara in očara, Primorski dnevnik, 26. 8. 2022

Občinstvo v Gallusovi dvorani je nekaj dni kasneje, 22. avgusta, povsem očaral tudi perujski tenorist Juan Diego Flórez. Zvezdnik ... je v belcanto obarvanem programu predstavil svoj glas, ki se ponaša z mehkim naravnim zvenom, neopaznimi prehodi med legami in pridano emotivno noto. Zvezdniško v smislu glasovnih sposobnosti, nikakor po obnašanju, saj je izžareval skromno preprostost. Poudariti velja, da je v dobri uri in pol odpel enajst arij, kar je dokaj presenetljivo (pevci svetovnega ranga običajno odpojejo največ osem arij na večer). Flórez je visoka pričakovanja upravičil v vseh

pogledih, a kot vrhunec večera ostajata Rudlfova arija Che gelida manina iz Puccinijeve opere La bohème in Wertherjeva arija Pourquoi me reveiller J. Masseneta iz drugega dela. Ob seveda radodarnih štirih dodatkih, pri katerih je pri izvedbi dveh mehiških tradicionalnih pesmi (Bésame Mucho, Cucurrucucú paloma) vzel v roke akustično kitaro, kot definitivni zaključek pa je stoječe občinstvo po vztrajnem aplavzu (več kot dvajset minut po koncu uradnega dela) nagradil še z znamenito arijo Nessun dorma.

Damijan Vinter, Nepozabni Ravel in belcanto po perujsko, Večer, 27. 8. 2022

Pred nekaj dnevi je v razprodani Gallusovi dvorani Cankarjevega doma s 1500 sedeži nastopil eden najbolj slavni opernih pevcev, Juan Diego Florez. Na mestu dirigentke je bila Ukrajinka Oksana Lyniv, ki se je med drugimi v zgodovino zapisala kot prva ženska, ki je zasedla stolček glasbene direktorice bolonjskega Teatra Communale. S čvrstim temperamentom zaznamovana harmonija Lynivove s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija bi bila nepozabno doživetje tudi, če Florez ne bi zapel niti ene note. To se seveda ni zgodilo, saj je perujski tenorist že na začetku predstave kot Pepelkin princ Ramiro zapel pet visokih C-jev na glasbo Rossinija. Čeprav smo ta visoki register do konca koncerta lahko občudovali še večkrat, pa štetje tonov ni tisto, kar takšen večer vtisne v nepozaben spomin.

Arije iz Ljubezenskega napoja je Florez izvajal s tako harmonično eleganco, kot da bi se njegov glas globoko spoprijateljil s prostorom, v katerem je zvenel. Njegove pasaže so med večernim francoskim repertoarjem kot intimno sporočilo iz tišine dvorane izstopale s presenetljivo lahkotnostjo. Izjemen uspeh Massenetove arije Werther je bil ključni trenutek koncerta: lirična barva glasu, prefinjen jezikovni zvok in strastno bolečino je orkester mojstrsko stkal v celoto.

Gábor Lénárt, Festival Ljubljana praznuje 70 let, art7.hu, 29. 8. 2022

Kronika napovedanega uspeha – ne najdem drugih uvodnih besed za to recenzijo recitala Juana Diega Flóreza na Festivalu Ljubljana. In poudarjam, bolj kot za uspeh gre za zelo zasluženo zmagoslavje umetnika, ki je prišel v svoja 50. leta v spektakularni vokalni formi, kljub temu da od nekdanj – njegova kariera traja že skoraj 30 let – vadi zelo zahteven repertoar. Naj povem, da se zdi kot včeraj, ko je leta 1997 obnoren tržaške gledalce. Glas se je sčasoma spremenil, in ne malo, pridobil je zaokroženost in gostoto, ki izpopolnita njegov čar, medtem ko so visoki toni ... še vedno preprosti in vznemirljivi ... Flórez je, kot sem zapisal na začetku, odpel zelo dobro od začetka do konca. Legato, fraziranje, tehnika in skrb za dinamiko so se zdeli odlični. Še posebej mi je bil všeč drugi del koncerta, posvečen francoski glasbi, v katerem je tenorist izpilil, kot še nikoli nisem slišal, delo *Je veux encore entendre ta voix* iz Verdijevega Jeruzalema, in to tako zelo, da sem mislil, da bo prejel tudi komplimente Gilberta Dupreza. Prav tako odlična je bila opera *Pourquoi me réveiller*, osvobodjena tistega nadležnega mačizma mnogih izvajalcev, ki uničujejo pomen Wertherjevega lika. Interpretacija velike arije iz Gounodevega Fausta je bila zasanjana in hipnotična ... Uradnemu programu so sledile štiri ponovitve ... Flórez je sedel in igral na že znano kitaro ter božansko zapel *Bésame mucho* in *La paloma*, in se nato vrnil z orkestrom ter skupaj z njim izvedel *Torna a Surriento* in *Nessun dorma*.

Paolo Bullo, Festival di Lubiana: Recital di Juan Diego Flórez, operaclick.com, 31. 8. 2022

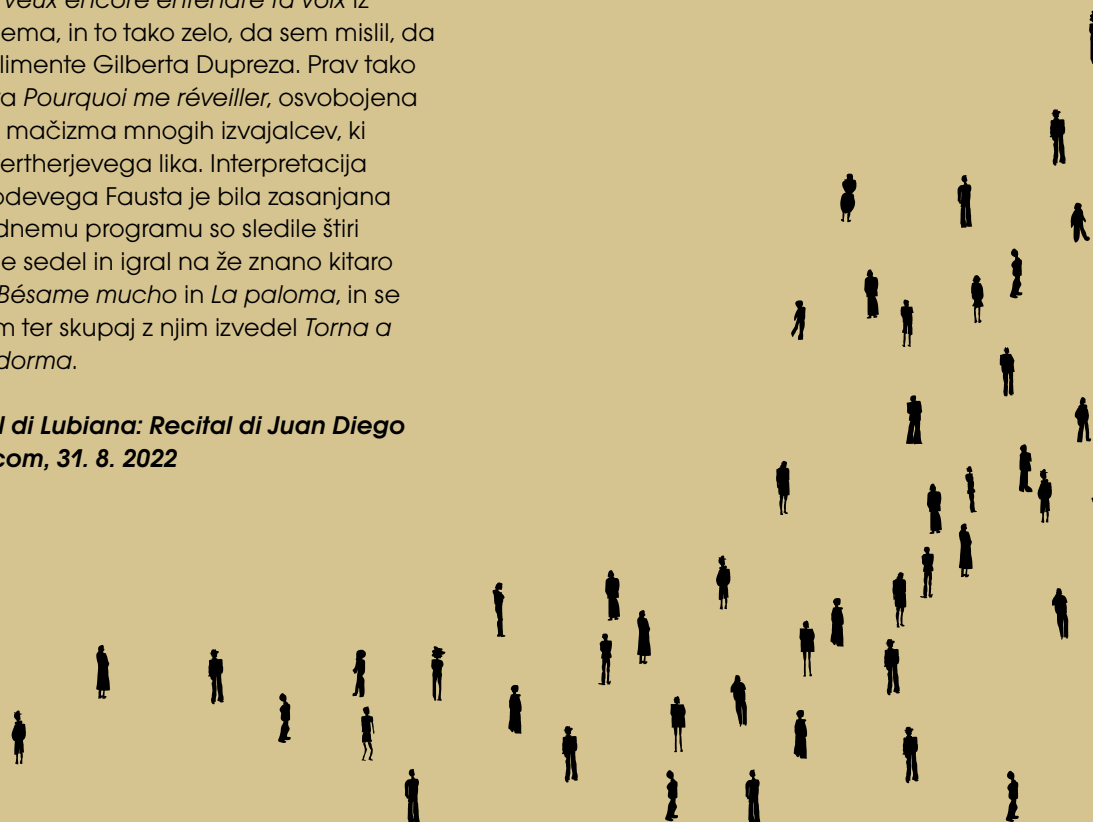

**SIMFONIČNI ORKESTER
RTV SLOVENIJA**

Sponzor:

PETROL

Energija za življenje

POVODNI MOŽ, pop-rock muzikal

SARA LUCU, režiserka

NEŽA BUH – NEISHA, avtorica glasbe

23. in 24. 8., POLETNO GLEDALIŠČE, KRIŽANKE

Plesno-glasbeni spektakel navdihnjen s tradicijo, a trdno zasidran v 21. stoletju in aktualen kot še nikoli, je napolnil Križanke in zagotovo v nemalo katerem obiskovalcu vzbudil težnjo k razmisleku o uporabi in vplivu družabnih omrežij.

M. L. Uršika zala je vplivnica postala, Slovenske novice, 25. 8. 2022

Avtorji predstave Povodni mož so želeli s sodobnim odmevom tradicionalne zgodbe doseči mlado občinstvo in nagovoriti perečo problematiko nevarne in nenadzorovane uporabe družbenih omrežij, ki tako kot prevzetnost in priljudnost vodi v pogubo. Pri tem so gledalcu ponudili tudi rešitev problema in Urški prihranili potop v globine svoje nečimrnosti. Sporočilno zelo jasna predstava je postregla z igrivim in tekočim besedilom Ambroža Kvartiča, ki se izvrstno dopolnjevalo z Neishino glasbo v sicer prevladujočem pop rockovske slogu. Glasbeniki so z izvedbo navdušili in na odru ustvarili pravo napetost, duet Urške in Povodnega moža z naslovom Takšna kot ti pa bi znal ostati v ušesu. Vokalno sta blestela Sara Briški Cirman Raiven in Jure Kopušar, ki je bil tudi igralsko izjemen.

Katja Ogrin, Premiera pop rock muzikala Povodni mož, Radio Slovenija 1, 24. 8. 2022

Režiserka Sara Lucu je obvladala oder na vseh ravneh, prav tako svoje odrske like in jih v dopolnjevanju z uspešno koreografijo Željka Božiča in Maše Kagao Knez ter scenografijo Darjana Mihajlovića Cerarja osmislila in strnila v dinamičnost, dogajalno ritmiko, tempo predstave, ki je za muzikal še kako potreben. Znala je narediti kontrast, spremembe, napeta pričakovanja, ... režiserka ni izgubila kompasa, ampak je poiskala akcente, ki so slehernega posameznika na odru izpostavila, tako samostojno kot v povezavah, tako da je ustvarila pristne dogajalne trenutke, včasih s kakšnim pikantnim (pozerskim) pretiravanjem, a s hoteno skorajda grotesknostjo (poziranje za selfije) ... Neisha je imela kot skladateljica natančen pregled nad celoto, tako glasbeno kot songovsko in zborovsko, kar je gradila z zavirljivo invencijo, smislom za vse songe ali pesmi, vse pa je znala povezati v pregleden tok predstave, tako da ima največje zasluge za celoten uspeh Povodnega moža. Njene pesmi so dejansko zapomnljive in poslušljive, tako da je napoved njihovega petja tudi zunaj predstav, kot je bilo rečeno na tiskovni konferenci, možno, še posebej, če bo pripravila izbor na nosilcih zvoka in dodala še besedila.

Marijan Zlobec, Pop rock muzikal Povodni mož velik uspeh Neishe in celotne ekipe, Kritik.si, 24. 8. 2022

Prejšnji torek (in tudi v sredo) šobile ljubljanske Križanke zapolnjene do zadnjega kotička. Premiero je doživel dolgo napovedovan in težko pričakovan slovenski muzikal Povodni mož. Zgodbo o Ljubljanki Urški, ki seveda izhaja iz balade Franceta Prešerna, so ustvarjalci posodobili in jo odeli vplašč družbenih omrežij in spletnih vsebin. V muzikalu sta v glavnih vlogah blestela glasbenica Sara Briški Cirman - Raiven in igralec Jure Kopušar. Prav nič pa v plesu, petju in igri niso zaostajali Jose

Nzobandora in Maša Tiselj v vlogi profesionalca in profesionalke, Tanja Pečenko v vlogi prijateljice, Aja Kobe v vlogi maskerke, sploh pa je publiko navdušil Luka Markus v vlogi natakara. V poletnem večeru so ob muzikalu, v katerem je za glasbo poskrbela Neisha, za besedila pa Ambrož Kvartič, uživali številni znani slovenski obrazi.

Saša Britovšek, Povodni mož na sodobni način, Večer v nedeljo, 28. 8. 2022

Besedilo je ustvaril Ambrož Kvartič, glasbo Neisha. Lahko rečem, da je prepoznavno njena, v grobem pop-rokovska, a vendar raznolikih žanrov. Napovedali so raznolikost, kaos in to, da si bomo songe požvižgavali, in verjetno bo res tako. Dobili smo vse napovedano. Pevsko je najbolj briljirala Raiven (Urška), ki se znajde tako na opernem kot na pop odru. Jure Kopušar kot PI EM prav tako ni razočaral, ne pevske ne igralsko, tako da upam, da se še kdaj pojavi v kakem muzikalu. Tudi Luka Markus Štajer je pokazal vse svoje adute, izvrstno je odigral vlogo. Na odru je bil verjetno edini, ki dejansko ima pravo izobrazbo za pevca v muzikalih in izkušnje iz Londona. Profesionalca Jose in Maša Tiselj sta imela večinoma raperski vlogi, Prijateljica Tanja Pečenko pa se je lepo ujela in dopolnjevala z Urško.

Tanja Benedik, On – PI EM, Sigic.si, 30. 8. 2022

V decentni režiji Sare Lucu, ki logično in brez ekscesov sledi narativni logiki, lahko zablestijo vsi nastopajoči. Čvrsta stalnica predstave je visoka vokalna pripravljenost vseh pevk in pevcev v glavnih vlogah. Sara Briški Cirman – Raiven je v vlogi Urške očarala z vedno zavidljivo polnim glasom, ki zlahka prehaja iz nižjih v višje registre. Prav tako se intenziteta njenega petja spretno prilagaja različno čustveno nabitim situacijam ... Igralsko najprepričljivejši je bil Jure Kopušar v vlogi PM-a: njegova odrska prezenca je vselej bila močna, telesna govorica pa usklajena z obrazno mimiko, ki je sovpadala s hitrimi značajskimi premenami v njegovi vlogi, obenem pa je prepričal tudi z vokalom, saj se je njegov nekoliko hrapav glas »žanrsko« ujel z distorziranimi kitarami. Posebej je treba izpostaviti Luko Markusa (Natakara) in Tanjo Pečenko (Prijateljica), ki jima je forma muzikala pisana na kožo. Oba sta uspešno združila visoke vokalne zahteve s plesnimi in igralskimi izzivi.

Ivana Maričić, Naj zmaga najpristnejši, Veza.sigledal.org, 30. 8. 2022

Sicer pa glasba v prvi vrsti odraža Neishino glasbeno ustvarjalnost, ki je prijetna in spевна, ... Vse nas zagrabil je ples. Iz glasbene kulise nekoliko izstopa rap song Profesionalca in Profesionalke, ki je še najbolj originalen. Izvajalci, katerim je bila zaupana zahtevna naloga petja, igranja in plesa, so bili prepričljivi. V glavnih vlogah so nastopili Jure Kopušar kot Povodni mož, Sara Briški Cirman - Raiven kot Urška, Luka Markuš - Natakara, Tanja Pečenko - Prijateljica, Aja Kobe - Maskerka, Jose - Profesionalec in Maša Tiselj - Profesionalka. Obkroža jih 18-članski zbor pevcev, plesalcev in igralcev, ki je zelo dobro izpeljal svojo vlogo. Muzikal, ... še najbolj privlači zaradi svežine, s katero podaja izbrano temo. Med njegovimi odlikami pa je nedvomno scena. Scenograf Darjan Mihajlovič Cerar je namreč ustvaril zelo privlačno in vizualno razgibano digitalno sceno. Z njim so sodelovali oblikovalec luči David Andrej Francky ter oblikovalki videa Stella Ivšek in Anja Romih (Beam Team). K dopadljivemu vizualnemu učinku so pripomogli tudi kostumi in maska, pod katere so podpisuje Incognito Design.

Breda Pahor, Ko Urška užene Povodnega moža, Primorski dnevnik, 2. 9. 2022

Koprodukcija:

Sponzor (23. 8.):

DRUŽINA KRAJNČAN **ŽIVA PLOJ PERŠUH**, dirigentka **SLOVENSKI MLADINSKI ORKESTER**

25. 8., POLETNO GLEDALIŠČE, KRIŽANKE

Žive Ploj Peršuh je sicer svoj koncert začela z izborom iz suite Planeti op. 32 Gustava Holsta. Slišali smo bolj jazzovskega *Jupitra* kot prinašalca veselja, in bolj uimirjenega, skorajda žalostnega *Saturna*, kot prinašalca starosti. Ta kontrast nas je opomnil, da je krogotok življenja velik, čeprav se ga mladi glasbeniki v doživljajski neposrednosti ne zavedajo. Že tu je dirigentka pokazala velik smisel za programski izbor, ker se je

lahko tudi njen orkester lepo izkazal ... Pevka (Romana Krajnčan) je prava interpretka pesmi, tako vokalno kot doživljajsko, različno, v skladu z vsebino petega; poleg stare *Huda mravljica* je bila morda najzanimivejša Lainščkova *Bila sem srečna*, ki je izzvenela kot kakšen ciganski šanson. Nasploh se v njenem petju združujejo različne komponente ali zlitje žanrov ... Žigan Krajnčan je ponudil prav posebno, lahko bi rekli celo unikatno, plesno in vokalno interpretacijo enega stavka – Allegro – iz Bachovega Brandenburškega koncerta št. 3 v G-duru, BWV 1048. Bacha smo že pred desetletji spoznali v jazzovski vokalni interpretaciji Les Swingle Singers, takrat se je zazdelo, da je Bach v bistvu lahko tdi sodobni plesni avtor ali skladatelj. Žigan je to dokazal, še več, uvedel ali pokazal je svojsko vokalno tehniko, tako da je bil njegov nastop nekaj doživljajsko, vokalno in gibalno povsem svojskega in s tem navdušujočega.

Marijan Zlobec, Slovenski mladinski orkester z družino Krajnčan in na koncu sprejet z ovacijami, Kritik.si, 26. 8. 2022

ANA NETREBKO, sopran
JUSIF EJVAZOV, tenor
MONIKA BOHINEC, mezzosopran
MICHELAGNELO MAZZA, dirigent
SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA

26. 8., GALLUSOVA DVORANA, CANKARJEV DOM

Z domiselno zasnovanim programom se je koncert izognil tudi generični revialnosti, ki običajno pesti tovrstne večere opernih arij ne glede na zvezdniško prisotnost. Iz sosledja opernih točk smo namreč razbrali določene konture poteka dramaturškega

loka zaključenega opernega dela. Arije, dueti in trii so skupaj s pomenljivimi izbranimi orkestrskimi intermezzi tvorili značilna stičišča opernega vrenja. Začetki so zazveneli v pevkinih okretnih, bleščečih in koloraturnih glasovnih kvalitetah v izvedbi »Piangete voi?...A dolce gnidami« Ane Bole ne Gaetana Donizzetija. Glas Ane Netrebko, ki je z leti postal na mestih temnejši, ostaja barvno bogat in nas vedno znova osupne z dinamično prožnostjo in gostoto v višinah. Njena pronicljiva izpovednost je prosto vela iz fraziranja, ki ga je ponazarjala tudi s širokopotezno gestiko. Gibanje po odru jo je privedlo tudi do obrata stran od občinstva, vendar je njen glas kljub temu celostno donel proti publikli v odmevu s proskenija ... Simfonični orkester RTV Slovenija se je izkazal za zanesljivega spremljevalca agogično prožnih opernih glasov in je pri Wagnerju uspešno ujel valovanja ter zdržal počasna dinamična stopnjevanja, mestoma bi si le zaželeli kaj več pronicljivih pihal. Pod drobnogled je orkestrski korpus postavil tudi Puccinijev Intermezzo iz Manon Lescaut. Tu se je zdelo, da se dobro kaže dojemljivost za nihanja in patos, kot ga je iz glasbenega stavka izluščila dirigentska roka Michelangela Mazze.

Maia Juvanc, Duh umetnosti onkrat ideologije, Dnevnik, 30. 8. 2022

Koncertni program je bil zanimiv in pester, predvsem zaradi prisotnosti dolgega prizora iz Pikove dame Čajkovskega in presenetljive izvedbe Anne Netrebko znamenitega dela *Mild und Liebe* iz Wagnerjevega Tristana in Izolde. Anna Netrebko, ki je požela upravičen aplavz, je ob tej priložnosti želela poudariti, da je skladbo zapela prvič. Kot vneti wagnerjanec in zato meritorno precej zahteven sem se aplavzu z veseljem pridružil ... Ruska sopranistka se je zdelala v izjemni vokalni formi, njen glas je čudovite barve in nekaj mračnih odtenkov obogati njegov čar; glasbilo je močno, harmonično bogato in se v visokih tonih lahko širi, preglasi orkester tudi v najgostejših pasajah in se postopoma uglašuje. Tehnika dihanja ji omogoča zelo dolge vdihne in odlične legato ter zelo dragocene *pianissime* in *mezzecoci* ... Anna Netrebko ima karizmo, ko stopi na oder, je v svojem svetu, je prava odrska zvezda, ki pritegne pogled vseh. Z nekaj potezami vstopi v lik tudi na koncertu, še posebej v skladbi v scenski obliki. Poleg tega zna narediti šov tudi v ponovitvah, s plesom, s spogledovanjem in s tem, da se zabava. Bila je vznemirljiva v odlomkih Anne Boleyn, spogledljiva in empatična kot Manon Lescaut, dramatično vpletena v vlogo Lize in presenetljiva kot Izolda ... Skoraj dvajsetminutni aplavz je zaznamoval milo rečeno zmagoslavni večer. Nato smo se vsi odpravili domov, veseli, da smo več kot dve uri preživeli daleč stran od grozot sveta.

Paolo Bullo, Festival di Lubiana: concerto di Anna Netrebko e Yusif Eyfazov con la partecipazione del mezzosoprano Monika Bohinec e l'Orchestra sinfonica slovena diretta da Michelangelo Mazza, operaclick.com, 31. 8. 2022

Bil je zelo vznemirljiv (koncert), saj so bili Anna Netrebko, Yusif Eyvazov, slovenska mezzosopranistka Monika Bohinec, ki je nastopila kot gostja, Simfonični orkester RTV Slovenija in italijanski dirigent Michelangelo Mazza deležni navdušenega sprejema občinstva. To se je začelo že takoj na začetku s prihodom Anne Netrebko na oder. Sopranistka je najprej zapela dve ariji iz Donizettijevih oper Anna Bolena in Lucia di Lammermoor in navdušila s svojim bogato zvenečim glasom in močno odrsko prezenco ... Tudi njen mož Yusif Eyvazov ... je pokazal izredno prodorne glasovne fortissime pa tudi natančno izdelane piano dele. Oba pevca sta glasbeno snov podajala izredno doživeto, s premiki po odru, ki so odkrivali v vseh pogledih izkušena umetnika, vajena največjih koncertnih in opernih odrov. V Ljubljani sta bila tudi zelo dobro razpoložena. Svojim izvedbam sta tako dodala še žar lahкотnosti in sproščenosti. Odlično se je v prvem delu koncerta predstavila tudi naša mezzosopranistka Monika Bohinec ... Vsi trije pevci so se glasovno zelo lepo ujeli v prizoru iz opere Pikova dama Petra Iliča Čajkovskega. Anna Netrebko je prvič javno izvedla tudi arijo Izolde iz opere Tristan in Izolda Richarda Wagnerja, del repertoarja, ki z leti postaja vse bližji njenim izrednim glasovnim sposobnostim. Svoj nastop sta slavna zakonca končala z arijama in duetom iz njima ljube Puccinijeve opere Manon Lescaut. Njune izvedbe so ves čas spremljali navdušeni vzkliki iz občinstva, ki so na koncu prerasli v stoječe ovacije. Tako je sledilo tudi nekaj dodatkov. Izvrstni so bili tudi radijski simfoniki, ki so pod vodstvom izkušenega Michelangela Mazze spremljali pevce in se predstavili tudi z nekaj orkestrskimi točkami.

Anamarija Štukelj Cusma, Razprodana Gallusova dvorana, Radio Slovenija 3, 31. 8. 2022

**SIMFONIČNI ORKESTER
RTV SLOVENIJA**

Sponzor:

s.Oliver

PREDA NI KORAKOM MESTO OBJEMOV

22.-26. 8., URI SOČA

29. 8., ZAKLJUČNA PRIREDITEV, POLETNO GLEDALIŠČE, KRIŽANKE

Po petdnevni delavnici je nastalo to pristrčno Mesto objemov, v katerem je zaživel skoraj 30 veselih in srečnih otrok, ki so na odru predstavili svoja plesna, pevska in igralska doživetja, tudi navdušili prisotne poletnega gledališča Križank. Ko se upravičeno lahko vpraša, kako jim je v tako kratkem času uspelo, v teh pičlih petih dneh, tako dobro pripraviti toliko različnih otrok ... ? Ja, uspelo jim je lahko le v ustvarjalnem in prijetnem delovnem vzdušju celotne ustvarjalne ekipe, ob izkušenem koreografu in režiserju projekta Predani korakom, Mihi Podrepšku, tudi z otroki, željnimi gibanja; in ko si otroci nekaj želijo, to tudi dorečeno izpeljejo ...

Daliborka Podboj, Mesto objemov. Miha Podrepšek z varovanci znova predan korakov!, paradpleša.si, 6. 9. 2022

Sponsorja:

SAVA
ZAVAROVALNICA

Univerzitetni rehabilitacijski inštitut
Republike Slovenije - Soča

70.LF
LJUBLJANAFESTIVAL.SI

LJUBLJANAFESTIVAL.SI

Center za promocijo (publični) Festivala de Zvez
Medije elektronske (publični) Zvez. Zvezani.

MeSto Objektiv

KRISTÓF BARÁTI, violina
ALFONSO SCARANO, dirigent
TAJSKI FILHARMONIČNI ORKESTER

29. 8., GALLUSOVA DVORANA, CANKARJEV DOM

Tajski filharmonični orkester se je izkazal kot odlični; vse sekcije so nastopile zelo suvereno, še posebej izrazito, angažirano so igrali vsi godalci, veliko je bilo odličnih posameznih solistov, ki so s svojimi solističnimi vložki pokazali znanje in suverenost nastopanja v srcu Evrope, tako da so občinstvo prepričali; gledalci so nastopajoče nagradili z aplavzi in ovacijami, na koncu tudi stoječimi ovacijami, tako da smo

dočakali še dva dodatka ... Kristóf Baráti je s svojo stradivarko igral izvrstno, tako po tehnični plati, kjer ni prostora ne za napake ne za kakšen nečist takt, ampak ima vse izoblikovano tako, da je vse slišno in slišano ... Drugi stavek se neposredno povezuje s prvim in solist povsem zamenja svoj solistični pristop, zvok in izraz, da bi potem prišel do izjemnega in najlepšega, najboklj popularnega ali znanega tretjega stavka, ki se pokaže najprej v solistovi melodični izpeljavi, potem pa se ponovi v orkestru. Tu je vse, kar violinista lahko pokaže kot velikega interpreta.

Marijan Zlobec, Odlični tajski filharmonični orkester bi si zaslužil večji obisk, Kritik.si, 30. 8. 2022

V Cankarjevem domu pa smo 29. avgusta lahko prisluhnili prvemu tajskemu profesionalnemu orkestru, ki je v dobrih petnajstih letih delovanja postal mednarodna senzacija. Korpus pod vodstvom italijanskega dirigenta Alfonsa Scarana je uvodoma predstavil skladbo Fenomen tajskega skladatelja Naronga Prangčaroena, ki je bil tudi prisoten na koncertu ... Orkester, ki ga je Scarano disciplinirano obvladal, je v drugem delu postregel še z dvema deloma znanih ameriških skladateljev. Najprej s simfoničnimi plesi Zgodbe z zahodne strani Leonarda Bernsteina, nato pa z Amerikancem v Parizu Georgea Gershwina. Pri obeh je orkester odlično interpretiral jazzovske elemente, pri Amerikancu pa je še posebej do izraza prišla raznolikost tolkalne sekcije ... Kot gost se je taisti večer z delom poljskega skladatelja Henryka Wieniawskega predstavil madžarski violinist Kristóf Baráti. Njegova igra je bila samozavestna, izpiljena in doživeta ... z izvedbo Koncerta za violino in orkester št. 2 v d-molu, op. 22, (je) dokazal visoke tehnične sposobnosti in se izkazal z izredno pristnostjo igrivega ciganskega melosa, ki veje iz tretjega stavka.

Damijan Vinter, V vrtincu spleta izgubljena Urška, Večer, 6. 9. 2022

Baráti dominira na odru, zdi se, kot da smo njegovi gostje, ki jih je povabil, da bi jim pripovedoval zgodbo na način, kot zna le malokdo. ... Konec avgusta se je na 70. Festivalu Ljubljana odvil zelo uspešen koncert Tajskega filharmoničnega orkestra. ... Kot slavnostna otvoritev koncerta je zazvenela skladba Phenomenon tajskega skladatelja Naronga Prangčaroena. ... V nadaljevanju večera je v izvedbi Kristófa Barátija, Lisztovega in Kossuthovega nagrajenca, zazvenel koncert št. II. Op. 22 (v d molu) poljskega violinskega virtuoz in skladatelja Henryka Wieniawskega. ... Ko je orkester začel igrati bogato melodičen prvi stavek, je bilo, kot da bi se znašli v dogajanju strastne opere. Baráti se na svoj prvi »verz« pripravlja zelo izrazito. Čutno nadgrajuje orkestrski preludij, vase skoraj vsrka enega od zvokov godal, pozneje pa se zdi, kot da bi znotraj dirigiral tudi sam. Nato z najbolj naravno preprostostjo začne enega najtežjih violinskih koncertov glasbene literature. Zares edinstveno doživetje, kako tri stavke strasti spremeni v celoto, in to na način, da nobena pasaža ne izstopa in ne postane

sentimentalna. Kot da bi se vseskozi spopadala izražanje čustev in vzdržanost tekom združevanja artističnih pasаж z lahkotnostjo poustvarjanja. Kot rezultat vsega se ustvari nekakšna romanca v najboljšem pomenu besede, ki je bogata, elegantna in katere strast se lahko vedno znova dvigne iz posameznih otožnih pasаж. Baráti dominira na odru, zdi se, kot da smo njegovi gostje, ki jih je povabil, da bi jim pripovedoval zgodbo na način, kot zna le malokdo.

Lénárt Gábor, Baráti Kristóf és a Thaiföldi Filharmonikus Zenekar koncertje, art7.hu, 13. 9. 2022

Najprej je bila na sporedu skladba Prangčaroena, *Fenomen*. Sodobno delo skladatelja, ki je bil prisoten na koncertu, je odlikavalo prizore mesta in se od drobnih zvočnih detajlov razširjalo v široke in polne zvočne palete. Izvedba je bila povsem korektna, aplavz in pohvale skladatelju pa so se vrstili še v pavzi. Še pred njo pa smo slišali *Koncert za violino in orkester št. 2 v d-molu, op. 22* Wieniawskega, ki ga je z orkestrom izvedel vse bolj priznani madžarski violinist Kristóf Baráti. Občutena izvedba tehnično enega najzahtevnejših koncertov je bila natančna, intonančno točna in razgibana z vidika dinamike. ... Po pavzi je najprej sledila suita plesov, ki smo jih na Festivalu že slišali, in sicer *Zgodba z zahodne strani, simfonični plesi* Bernsteina. Sproščena in lahkotna izvedba nas je popeljala med boje najstniških klap in neuslišano ljubezen. Za nekaj minut smo se iz Azije preselili na ameriško celino. Tam smo uradni del koncerta tudi zaključili, saj je bila zadnja skladba na sporedu *Amerikanec v Parizu* Gershwina. Ponovno zelo priljubljena skladba 20. stoletja je ... navdušila s svojimi ritmi in sproščujočimi melodijami. Tako dirigent kot posledično orkester so našli primerno, ne preveč zategnjeno energijo, ki pritiče tovrstnim skladbam. V zahvalo navdušenemu občinstvu so zaigrali kar dva dodatka. Najprej so predstavili tajske tradicionalne melodije preko priredbe ljudske skladbe *Lao Duang Duean*, tej pa je sledil še znan stavek iz Prokofjeve suite *Romeo in Julija* – Kapuleti in Montegi.

Neža Marija Slosar, Od Turističnega tedna 1952 do 70. Festivala Ljubljana je zazvenelo veliko noč, 27. 9. 2022

GAJIN SVET 2

PETER BRATUŠA, režiser

30. 8., POLETNO GLEDALIŠČE, KRIŽANKE

Najboljša je bila, kot rečeno, Uma Štader kot Gaja; ima vse, kar pričakujemo od igralka njenih let. Kamera jo ima rada, je skratka fotogenična, je čedna in inteligentna, iznajdljiva, suverena, spontana, na poti emotivnega prebujanja, v rahli prednosti pred svojim najboljšim prijateljem, s katerim sicer še nista par, težko pa bi govorili o prvi ljubezni, vsekakor pa gre za simpatijo, k čemur spada tudi ljubosumje, draženje sošolcev ... Ima pred sabo veliko filmsko kariero? ... Enej Černe Berčič kot Matic je bil v svoji računalniški funkciji zelo dober, ... Dobra plat filma je vsekakor izbor starejših in bolj ali zelo znanih gledaliških in filmskih igralcev, kot so Sebastian Cavazza kot oče in kirurg Peter Ravnikar, Jurij Zrnc kot kriminallec Alex, Katarina Čas kot njegova

spremljevalka in muhasta Vivian v prizoru ob bazenu, Bojan Emeršič kot Gianni, lastnik skromnega bara ob morju, Ajda Smrekar kot učiteljica saksofona Ema, Lotos Vincenc Šparovec kot višji inšpektor Hace, Primož Pirnat kot družinski prijatelj na počitnicah ob morju, Jana Zupančič kot Gajina mama ...

Marijan Zlobec, Gajin svet 2 združil mlade igralske talente z zvezdniki, Kritik.si, 31. 8. 2022

Včeraj se je v ljubljanskih Križankah v okviru Festivala Ljubljana odvila slavnostna premiera družinske romantične komedije Gajin svet 2. V razprodanem letnem gledališču si je nadaljevanje uspešnice iz leta 2018 ogledalo več kot 1300 gledalcev, ki so film in njegove ustvarjalce pozdravili z velikim navdušenjem.

Neznan avtor, Filmska premiera kot na rock koncertu: družinska romantična komedija Gajin svet 2 razprodala Križanke, 1. 9. 2022

Predstavlajte si: stojite v predverju Križank, ko zaslišite iz avditorija aplavz, ki bi lahko zrušil najvarnejšo protipotresno grajeno stavbo. Slišite ovacije in vzklike, ki preglasijo huronsko navijanje za slovensko rokometno reprezentanco v Stožicah. Če ne bi vedeli, kaj se dogaja, bi sklepali, da stojijo na odru Plácido Domingo z Ano Netrebko in Joséjem Carrerasom. A bi sklepali napačno. Na odru so stale zvezde novega slovenskega filma Gajin svet 2. Ovacije so, upravičeno, trajale dolgo in kar niso pojenjale.

Vito Tofaj, Zrelejši od staršev?, Lady, 6. 9. 2022

Sponzor:

70.LF

LJUBLJANA FESTIVAL.SI

PLÁCIDO DOMINGO, bariton
MARIA JOSÉ SIRI, sopran
JORDI BERNÁCER, dirigent
ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

31. 8., GALLUSOVA DVORANA, CANKARJEV DOM

Pri zarzueli gre bolj za to, koliko se bosta moški in ženska med sabo ljubezensko (besedno) spopadla, soočila, pomirila, vzburila, prepričevala, po svoje še izsiljevala, zahtevala, prisegala ali zaklinjala, načrtovala ... Vse je, a hkrati tudi ni. V teh različnih odtenkih vsakršnih ljubezenskih drž sta bila oba pevca sijajna, ker sta hkrati združevala vsebino in obliko, španski ali mediteranski temperament, ki je bil v duetih, pa tudi posamezno podkrepljen z bogato gestikulacijo ali že skoraj odrskimi prizori. Orkester Slovenske filharmonije je imel še eno priložnost, da se izkaže po karakterju zarzuele, z vso potrebno ritmičnostjo in melosom, zanimiv je bil solo angleškega roga, plesni ritmi, dramatičnost s trobili. Dirigent Jordi Bernacer je bil ves čas odličen, ... smo večinoma gledali le oba solista, ki sta s svojim magnetizmom prepričljivo obvladala koncertni prostor in vplivala na rastoče razpoloženje v dvorani.

Marijan Zlobec, Plácido Domingo in Maria Jose Siri dvignila dvorano na noge, Kritik.si, 1. 9. 2022

Večletni gost Ljubljana Festivala Plácido Domingo se je tudi letos vrnil s poklonom slovenski publiki, s katero, sodeč po njegovi telesni govorici in izjavah na odru, goji prav poseben odnos. V opernem svetu dobro poznamo fenomen glasbeno-ljubezenskega razmerja med operno zvezdo in njenim občinstvom ... koncert v Gallusovi dvorani je bil primer optimalnega sodelovanja vseh vpletenih dejavnikov in je odražal popolno ravnovesje med zahtevnostjo repertoarja in zvezdniskim dometom. Koncert nam je dokazal, da je zmotno si predstavljati, da umetniška veličina tiči zgolj v virtuozi in zapletenih skladbah. Program, ki je nosil naslov Španska noč, nam je ponudil enovit vpogled v glasbo španskega glasbenega gledališča zarzuele iz 19. Stoletja ... Koncert je odprl Orkester Slovenske filharmonije, ki je s prosojnim fraziranjem podajal lahkotnejšo medigro iz La boda de Luis Alonso skladatelja Giméneza. Sledila je prva iz niza kratkih arij Quiero desterrar skladatelj Soutulla in Verta, s katero se je Domingo publiki približal tokrat z melodiko napolnjeno s temperamentnimi plesnimi ritmi in kontrastnimi liričnimi izpovedmi. Na enem mestu je Dominga spremljal violončelist z dobršnjo mero občutljivosti za glasovno krhkost, ki se je pri Domingu kazala v piano pasajah ... V takih trenutkih dolgih držanih tonov v višjem registru je njegov glas še odseval veličino in širino njegovih znamenitih sposobnosti. Zato se mu je zlahka na odru pridružila še urugvajska sopranistka María José Siri, ki je doživeto podajala romantično vzdušje arije Que te importa que no venga? Serrana. Siri odlikuje predvsem doživeto podajanje in muzikalnost, medtem ko se njen glas ponaša s čistim tonom, ki pa mu mestoma zmanjka nekaj več gostote in raznolikosti vibrata. Skupaj v duetu pa sta nastopila oba pevca v več arijah. V Ten pena de mis amores Soutulla in Verta sta delovala uravnoveženo, predvsem pa sta nas prevzela s temperamentnim Me llamabas Rafaellyo Penelle.

Maia Juvanc, Večna karizma Dominga, Dnevnik.si, 2. 9. 2022

Španski pevec Plácido Domingo je fenomen: praznoval je že 81. rojstni dan in 60. obletnico odrskih nastopov – pa še kar poje in poje. Izjemnemu pevcu smo tokrat lahko prisluhnili na Ljubljana Festivalu v Cankarjevem domu. Nastopil je s programom, sestavljenim izključno iz zarzuel (španskih operet) ... večino programa pa je odpel s presenetljivo močjo. V srednji legi smo lahko zaslišali tudi zanj tako značilno temno barvo glasu, ki ji ni para. Predstavil nam je bogat program, še posebej pa je blestel pri poslastici za uho No puede ser iz zarzuele La tabernera del puerto, ki jo je napisal Pablo Sorozábal. Dominga je spremljala sopranistka María José Siri z izjemno glasovno močjo, ... uspela pa nam je pričarati tudi lirično vzdušje. Za glasbeno spremljavo... je poskrbel Simfonični orkester Slovenske filharmonije pod vodstvom Jordija Bernàcerja ... Še posebej navdušujoč je bil fandango iz Doña Francisquite Amadea Vivesa. Koncu nastopa so sledile stoječe ovacije in dve ponovitvi.

Helmut Christian Mayer, Spanische Nacht in Slowenien, Kleine Zeitung, 2. 9. 2022

Eden od vrhuncev 70. Ljubljana Festivala je bil koncert Plácida Dominga z odlomki iz španskih zarzuel. Pevec je nastopil ob spremljavi sopranistke Marie José Siri ter Orkestra Slovenske filharmonije pod taktirko Jordija Bernacera. (...) Ob skrbno izbranem repertoarju arij in duetov iz zarzuel skladateljev, kot so Giménez, Soutullo in Vert, Serrano, Guerrero, Chapí, Torroba in Sorozábal, je pevčev glas zadonel s polno močjo. Njegova spremljevalka María José Siri, ena današnjih vodilnih sopranistk, se mu je spretno pridružila v interpretaciji zarzuel – specifičnega žanra, v katerem obilje glasbenega ritma in svetlobe slavi ljubezen in srečo, ljubosumje se izraža v nebrzdanem temperamentu, vmes pa se prepletajo nežne in otožne melodije posamičnih romanc. Znano je, da sta bila Domingova starša priljubljena interpreta zarzuel v Ciudadádu de Méxicu. Tam je tudi Domingo študiral klavir, kompozicijo in dirigiranje. Domingo poje enako sugestivno kot vedno in s čarobno močjo navdušuje občinstvo, kar smo lahko doživeli tudi na koncertu v Cankarjevem domu. Njegova karizma ter razkošen in lep glas Marie José Siri sta odlomkom iz zarzuel vdihnili visoko umetniško vrednost, prav tako pa sta tudi razplamtela željo, da bi lahko pogosteje prisluhnili tej specifični pevsko-govorni zvrsti glasbenega gledališča.

Davor Schopf, Plácido Domingo na Festivalu Ljubljana, www.matica.hr, 27. 9. 2022

Orkester Slovenske filharmonije je rezidenčni orkester Festivala Ljubljana 2022.

Sponzor:

LANA TROTOVŠEK, violina
MAKSIM RISANOV, viola
VASILIJ PETRENKO, dirigent
**LONDONSKI KRALJEVI
FILHARMONIČNI ORKESTER**

1. 9., GALLUSOVA DVORANA, CANKARJEV DOM

Na včerajšnjem koncertu je nastopil Kraljevi filharmonični orkester iz Londona pod vodstvom glasbenega vodje Vasilija Petrenka in z dvema odličnima solistoma: Lano Trotovshek na violini in Maksimom Risanovim na violi. Ni treba posebej poudarjati, da je bilo v teh težavnih časih ganljivo biti priča umetniškemu sodelovanju in odkritemu stisku rok med Rusom Petrenkom in Ukrajincem Risanovim. Večer se je začel z briljantno izvedbo *Simfonije št. 1 v D-duru, op. 35 (Klasika)* Sergeja Prokofjeva, pri čemer je Petrenko znal izraziti vso pozitivno energijo z natančno ... in učinkovito gesto.

Orkester se lahko pohvali s čudovitim, preglednim in bistrim zvokom, ki jih kot vrline toliko bolj cenimo, ko gre za briljantno in veselo glasbeno literaturo. Petrenko je z veliko pozornostjo vodil dinamiko, pri tem pa izbiral strogo, a ne prenačljeno agogiko. Posebej odlična sta bila lirično ganljivi *Larghetto* v drugem stavku in *Gavotta* v tretjem, v katerem je bila prva flavta fenomenalna v vlogi mladega dekleta. ... Za odlično se je izkazala tudi zamisel, da bi takoj za tem izvedli Mozartovo *Koncertno simfonijo v Es-duru za violino in violo K1 364 (320d)*, saj se je ohranil čustveni tok prejšnje skladbe. Mozarta in njegovo neko vzvišeno lahkotnost takoj prepoznamo po dolgem orkestralnem uvodu, ki olajša nastop obeh solistov, ki sta se izkazala v popolni umetniški harmoniji in komplementarna v slogu igranja: strastna, silovita in impulzivna Lana Trotovshek; kontroliran, skoraj strog in meditativen Maksim Risanov. Iste značilnosti, če dobro pomislimo, pripadajo tudi njunima instrumentoma: bujnost violine in toplina viole v igri referenc in dialogov, za katere je pogosto značilna izjemna virtuoznost, a tudi lirične široke poteze, kot v intenzivnem osrednjem *Andanteju*, s katerim se vrata odprejo iskriivi lahkomišelnosti končnega *Rondoja*.

Paolo Bullo, Festival di Lubiana: la Royal Philharmonic Orchestra in concerto con Lana Trotovshek e Maksim Risanov, operaclick.com, 2. 9. 2022

Sinočnji koncertni večer je ob pogledu na sloveča imena izvajalcev in v dunajski klasicizmu zadržan program obetal veliko. Londonski kraljevi filharmonični orkester je na odru do zadnjega kotička napolnjene Gallusove dvorane potrdil, da sodi med elitne svetovne orkestre, nekaj podobnega pa velja tudi njegovega šefa dirigenta Vasilija Petrenka. Če smo v uvodni Simfoniji številka 1. v D-duru, klasični Sergeja Prokofjeva poslušali predvsem svež interpretativni pristop dirigenta Petrenka, ki je iz orkestra s pretežno počasnejše odmerjenimi tempi izvabil muzikalno izdelano, mestoma vihravo izvedbo, sta bila v Mozartovi koncertanti Simfoniji v Es-duru v glavnih vlogah violinistka Lana Trotovshek in violist Maksim Risanov. Solista sta na odru ustvarila izjemno kemijo in glasbeni dialog, v katerem se je njuna muzikala senzibilnost elegantno prepletala in dopolnjevala s tehnično brezhibno izvedbo. Takšen je bil tudi dodatek Halvorsenova predelavah *Handlove Pasacaglie*. Spored je sklenila Beethovnova 5. simfonija. Petrenko, ki je v Mozartu jasno vodil orkestrsko barko pri sprememljanju solistov je v izvedbi slavne partiture izkoristil ogromen potencial svoje zasedbe. Njegov Beethoven je takšen, kot mora biti - brezkompromisen, energičen, koncizen, v skercu naelektrjen, v počasnem stavku pa polemično umirjen. Posamezni orkestrski soli so bili muzikantsko, navdahnjeni, orkester pa vselej zvokovno uravnotežen. Zaslužene stoječe ovacije niso zostale in orkester se je odzval z dodatkom, Griegovim Jutrom iz Peer Gynta.

Mihael Kozjek, V okviru Ljubljana festivala se je predstavil londonski kraljevi filharmonični orkester, Radio Slovenija 1, 2. 9. 2022

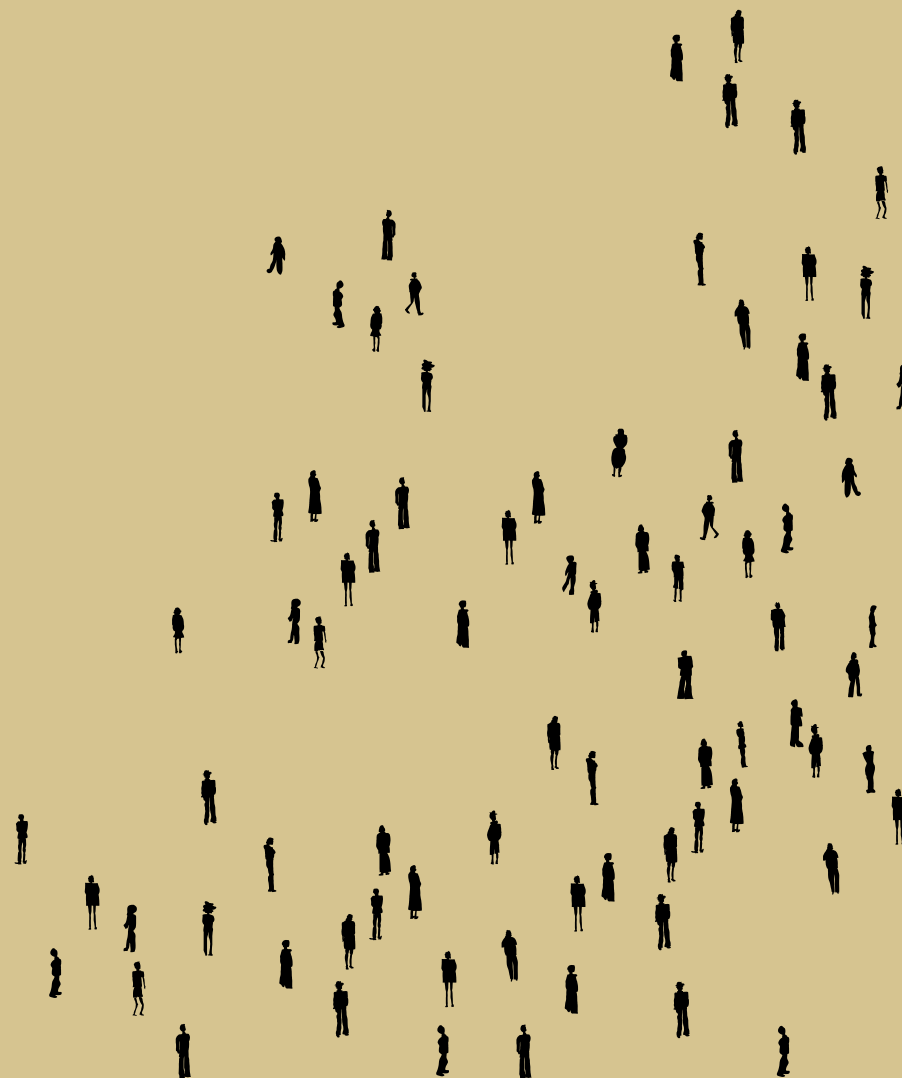
Taktirka Vasilija Petrenka, ki smo ga pri nas že spoznali kot izstopajočega dirigenta, je orkester prek številnih čeri (beri: zoprnih godalnih hitrih pasaž) vodila hudomušno, raznoliko in utripajoče. Petrenkova nezadržna eleganca, poročena s stalno željo po prepajanju gradiva z življenjsko krvjo je bujno utripala in iskala najrazličnejše poudarke – od drznih sforzatoov do izdatne agogike (gavota). Koncert se je tako odprl po pričakovanih sijajno ... pa je vendarle bilo začutiti izjemno barvno raznovrstnost in tudi občutljivost za agogični detajl violista Risanova, medtem ko je Trotovšek stavila predvsem na jasnost in preglednost ... Vrh sta solista dosegla v kadenci počasnega stavka, v kateri se je zdelo, da sta Mozarta pomaknila proti romantični občutljivosti, kjer se zdita tudi po tehnično izjemnem dodatku oba doma. Beethovnova Peta simfonija je emblematično delo zahodnoevropske glasbene umetnosti. Njegov (Petrenkov) Beethoven je bil hiter in energetičen, ko je bilo to potrebno tudi izrazito eleganten (razpredanja violončel v drugem stavku) ... Petrenko me je navdušil, kako je zvočno uredil orkester in kako ga v zadnjem stavku vsakič znova peljal do izjemnih vrhuncev. Ponovno me je prepričal, da je eden največjih, ...

Gregor Pompe, *Energija glasbene distance*, Dnevnik, 3. 9. 2022

Eden najboljših svetovnih orkestrov je koncert pričel z zmanjšanim številom glasbenikov, kakor je zahtevala Simfonija št. 1 v D-duru Sergeja Prokofjeva. Izredni dirigent ruskih korenin Vasilij Petrenko, ki je sodeloval že z najboljšimi orkestri na svetu, je z majhnimi gestami suvereno vodil orkester skozi vse štiri stavke simfonije. Tako v hitrem allegru kakor tudi v počasnem larghetto smo občutili predvsem odličnost godalcev, v 3. stavku pa smo poslušali zametke glasbenih tematik, ki jih je Prokofjev uporabil tudi v svojih baletih. ... Violinistka Lana Trotovšek, ... se nam je predstavila z izredno čisto, briljantno in nežno violinsko igro. V trostavčni simfoniji sta z ravno tako izvrstnim violistom Maksimom Risanovim, ki je svoj part odigral tudi izredno virtuosno, izjemno usklajeno vrhunsko odigrala obsežen Mozartov koncert. ... Redko slišimo v Ljubljani tako vrhunsko dovršen duo. Orkester je, ob odličnem vodenju dirigenta, subtilno spremljal oba solista, ki sta, ob navdušenem aplavzu, dodala še virtuosno skladbo za violino in violo. Celotne Beethovnove simfonije zelo redko slišimo, ker zahtevajo od orkestra maksimum znanja in odlično interpretacijo. To nam je Londonski kraljevi filharmonični orkester v polni zasedbi nedvoumno prikazal v 5. Beethovnovi simfoniji, ... Člani orkestra so nas pod odločnim vodenjem mladega dirigenta Petrenka, ki je zlasti z mehko svojih rok podajal vstope posameznim glasbenikom oz. skupinam, ves čas držali v napetosti.

Lovro Sodja, *Dva izredna solista v Cankarjevem domu, Novice – Koroška*, 16. 9. 2022

Sponzor:

VLADO KRESLIN MALI BOGOVI & BELTINŠKA BANDA

2. 9., POLETNO GLEDALIŠČE, KRIŽANKE

Slavni slovenski kantavtor Vlado Kreslin je na 70. Ljubljana Festivalu tokrat nastopil že enaintridesetič, s čimer ima absolutni in v bistvu neprimerljivi rekord ... Zakaj je tako, je težko odgovoriti, najraje s preprostim dejstvom, da ga imajo ljudje radi. Njegove pesmi so njegova identiteta in jih znajo na pamet, na koncertu jih radi še sami prepevajo in si dajejo duška ... Pomembno pa je, da Vlado Kreslin na svoj koncert, ki ga spremljajo še člani Beltinške bande in Mali bogovi, zna povabiti prave goste, tokrat tri gostje, ki so vsaka zase pokazale svojo nadarjenost, še najbolj sedemnajstletna trenutno

Mariborčanka Nina Gvardjančič. Njen talent je nesporen, prav tako muzikalnost, pogum nastopanja, prepričljivost vokalnega izraza in nasploh odrska prezenca, z odtenki strasti, bi dodal, ki se bo iz srednje šole, kjer pridobiva širšo izobrazbo še nadaljevala in vzpenjala do profesionalnosti.

Marijan Zlobec, Vlado Kreslin bolj z zimzelenimi melodijami in gostjami, Kritik.si, 3. 9. 2022

Sponzor:

NovaKBM

a/political predstavlja:

LAIBACH: الاموت

NAVID GOHARI, dirigent

SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA

VOKALNA SKUPINA HUMAN-VOICE ENSEMBLE

ŽENSKI PEVSKI ZBOR GALLINA

HARMONIKARSKI ORKESTER ACCORDIONA

5. in 6. 9., POLETNO GLEDALIŠČE, KRIŽANKE

Festival Ljubljana je včeraj (5. 9.) postregel s pravim vizualno simfoničnim spektaklom. Pod streho Križank je v družbi simfoničnega in harmonikaškega orkestra, ter iranskih vokalistik nastopila legendarna skupina Laibach. Premierno so občinstvu predstavili izvirno simfonično delo Alamut in kot po navadi navdušili.

Polona Jambrek, Laibach navdušili ljubljanske Križanke, POP TV, 6. 9. 2022

... glasbeni dogodek leta. Tako so poznavalci že poimenovali sinočnje izvirno simfonično delo s skupino Laibach, ki obravnava znamenito zgodbo Alamuti nas ponese v Perzijo 11. stoletja, kot je v svoji knjigi opisal slovenski pisatelj Vladimir Bartol. Po prvotnih načrtih naj bi Laibachov Alamut premierno uprizorili v Iranu s teheranskim simfoničnim orkestrom v znameniti teheranski dvorani Mahdat, a sta jim načrte prekrizala pandemija in problematični politični odnosi, zato se je simfonični spektakel sinoči prvič predstavil občinstvu v ljubljanskih Križankah ... Člani skupine Laibach so v težko pričakovanem spektaklu Alamut povezali Slovenijo in Iran ... Premiera novega simfoničnega spektakla je navdušila številne obiskovalce, med njimi tudi znane obraze, ki že leta spremljajo delo skupine Laibach.

Nejc Simšič, Nihilizem zasedbe Laibach in Alamutov orient, Televizija Slovenija 2, Magnet, 6. 9. 2022

Logično nadaljevanje Severne Koreje. Tako bi lahko povzeli novo simfonično delo skupine Laibach, interpretacijo kulturnega Bartolovega romana Alamut. Nastala je v sodelovanju z iranskimi ustvarjalci in svetovno premiero doživela včeraj zvečer v ljubljanskih Križankah. Kaj se zgodi, ko se združita dva izmed slovenskih najmočnejših izvoznih imen, Alamut in Laibach? Zvočno eksplozijo podkrepljeno z močnim vizualnim učinkom, je včeraj zvečer spremljala nabito polna dvorana.

Nataša Žunić, Laibach včeraj nastopil v Križankah, TV Slovenija 1, Dnevnik, 6. 9. 2022

Alamut delo, ki zajema več glasbenih zvrsti, s katerimi se Laibach poigravajo že od svojih začetkov v prvi polovici 80. let. Repetitivnost posameznih fraz daje celotnemu koncertu še dodatno hipnotično noto. Do izraza najbolj pride v sedmem segmentu Vrata zaznave. »Sanje so čudovite in nenavadno žive,« sporočajo Laibach. To se odraža tudi na projekcijah, ki vseskozi krasijo zadnjo steno odra Križank in obiskovalca popeljejo v svet omame, brez dvoma del versko-političnega boja, ki ga obravnava roman. V osmem poglavju *Metaverzum* Laibach preizkušajo človeško slepoto do

skrajnih meja. Nobena skrivnost ni, da je tržaški pisatelj Vladimir Bartol v romanu problematiziral mehanizme propagande, ki jih je brez težav mogoče aktualizirati. Laibach se s tovrstnimi problematikami ukvarjajo že od svojih začetkov. ... Tematiko manipulacije ljudstva Laibach razširijo še v predzadnje poglavje *Meditacija II*, ki ga izvedejo pod geslom »Ne poznam niti okrutnosti niti milosti. Samo svoj načrt izvajam«, poslovijo se pa z »nasvidenje v peklu«. Vloga osrednjega lika, karizmatičnega voditelja ismaelitov in heretika Hasana Ibn Sabe je tako pripadla Milanu Frasu, ki je z nagovori, kot smo od njega vajeni, deloval zastrašujoče in tako rekoč militantno. Njegova odrska prezenca je kot nalašč za to, da geslo »nič ni resnično, vse je dovoljeno« dobi tisto globino, ki jo ponotranji vsak groze željan obiskovalec.

Aljaž Novak, Laibach: Strašen je bog, ki nas vodi, Primorske novice, 9. 9. 2022

Niz skladb je s pomenljivimi naslovi kazal na logičen dramaturški lok, ki je bil povezan z Alamutom in se je brez presledkov pretakal iz skladbe v skladbo ter večkrat zapored zanihal v zavirljivo gradacijo dinamične intenzivnosti, ... Simfonično delo skladateljev Idina Samimija Mofakhama in Nima A. Rowshana ter Luke Jamnika je obrodilo povezano zvočno pokrajino bombastičnih zvočnih razsežnosti in tekstur, ... Simfonični orkester RTV Slovenija je vzneseno podajal svoj part ter pod budno in vznemirljivo slikovito taktirko dirigenta Navida Goharija odlično sodeloval z iransko vokalno skupino Human – Voice Ensembla in vokalno skupino Gallina. ... Jubilej Festivala Ljubljana je torej zaznamovala dih jemajoča produkcija zasedbe Laibach, v katero so zvarili predirljive tekstore evropskega modernističnega simfoničnega zvoka, ki je mestoma spominjal na Ligetija, Stockhausna in Scelsij s težkimi elektro-industrijskimi zvoki ter človeškim vokalom v barvah iranskega petja. Za hlipajoče in spet drugič kričeče petje se je zdelo, kot da odgovarja neomajni veličini tirana, ideologa. In iz te zmes je raslo simbolno gledališče, ki nas je posrkalo vase in prepričalo, da razumemo univerzalno problematiko človeštva. Zasedba Laibach je s simbolom Alamuta tokrat res prodrla v posameznika.

Maia Juvanc, Laibach po poti celostne umetnine, Sigic.si, 21. 9. 2022

SIMFONIČNI ORKESTER
RTV SLOVENIJA

a/political

Sponzor (6.9.):

HOMMAGE À TONE DEMŠAR: PETINDVAJSET LET KASNEJE

Dr. NELIDA NEMEC, kustosinja

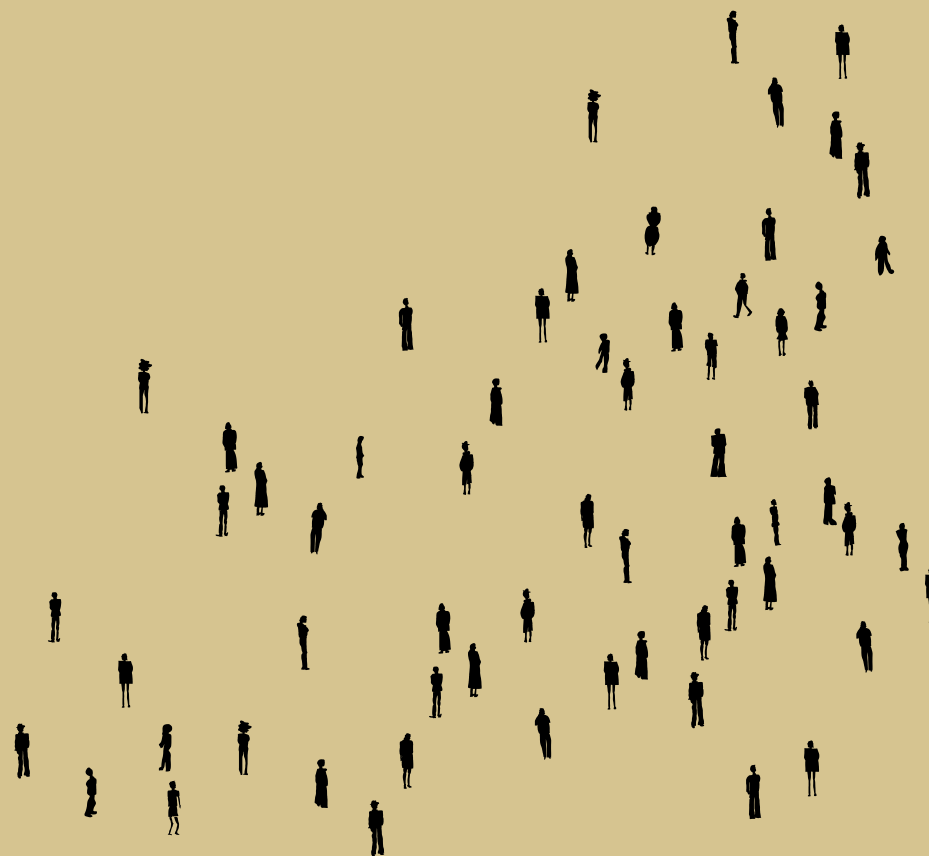
6.-22. 9., KRIŽEVNIŠKA CERKEV

Petindvajset let po umetnikovi smrti je na razstavi v sklopu Ljubljana Festivala predstavljenih deset umetnin, ki zgovorno zaokrožijo njegovo ustvarjalno obdobje od leta 1978 do 1991 ... Po besedah kustosinje umetnikov opus, ki ga lahko delimo na vsaj tri perpoznavna obdobja, "odlikuje logična rast in razvoj od prikrite simbolnosti do

vedno bolj indikativne asociativnosti" ... Razstavljena dela kažejo razvojno pot, ki jo je začel s "stisnjenkami", "prerezankami" in "zloženkami" v 70. letih minulega stoletja. V 80. letih, ko prideta do izraza taktlnost in poudarjen kiparski rokopolis, je svojo kiparsko izpoved vse bolj bogatil z novimi oblikovnimi in ikonografskimi motivi. Ti so zaradi takratnih političnih in družbenih okoliščin klicali k stopnjevano gotesno obarvanim in simbolično interpretiranim motivom. Po mnenju likovnih kritikov, se je Demšar konec 80. in v začetku 90. let odprl novim motivom in idejam, ki so plod individualno profilirane izpovedi.

MMC RTV SLO, V Križevniški cerkvi razstava Hommage à Tone Demšar, rtvslo.si, 6. 9. 2022

JUBILEJNI GALA KONCERT SLOVENSKEGA OKTETA

JOŽE VIDIC, umetniški vodja

Andrej Oder, Rok Ferenčak, prvi tenor
David Jagodic, Janez Triler, drugi tenor
Jože Vidic, Darko Vidic, bariton
Janko Volčanšek, Matej Voje, bas

7. 9., POLETNO GLEDALIŠČE, KRIŽANKE

Slovenski oktet je na svojem sinočnjem koncertu v polnem Poletnem gledališču v Križankah ob svoji sedemdesetletnici in hkrati enakem jubileju Festivala Ljubljana dočkal letošnji rekord glede podaljškov uradnega programa. Doslej so ga imeli svetovni umetniki kot Ana Netrebko, Jusif Ejvazov pa Juan Diego Florez in Placido Domingo ..., a Slovenski oktet je potolkel vse: svoj koncertni program je na željo občinstva podaljšal za rekordnih 41 minut (od 21. 33 do 22.14), ko je zapel še dodatnih devet pesmi. ... Pesem *O kresu* je bila pred desetletjih redno v vseh koncertnih programih moških zborov, seveda tudi Slovenskega okteta. Tokrat je zazvenela kot nekakšna impresivna podoba iz narave z optimističnim izraznim in vokalnim temperamentom.

Marijan Zlobec, Slovenski oktet podaljšal koncert z 9 dodatki in 41 minutami, Kritik.si, 8. 9. 2022

Ganljivost interpretacije, čudoviti glasovi, nešteto koncertov, posnetkov in nagrad ter zgled za mnoge: tudi tako bi lahko opisali Slovenski oktet. Letos – z enoletno zamudo – praznuje 70 let. Skupaj s festivalom Ljubljana, ki ga gosti s celoletnim koncertnim abonmajem. Menda v Sloveniji nimamo ansambla, ki bi se lahko pohvalil s tako priljubljenostjo in tako uspešno zgodovino. Marsikomu v ušesih še odmevajo glasovi njegovih različnih zasedb, saj se je v njem razvrstilo več kot 40 pevcev. Za Oktet so nastajale pesmi, in ta je slovensko pesem ponesel vsepovsod po svetu: poklanja se ji tudi nocoj, tisti, s katero je zaslovel in tisti, ki zanj nastaja danes.

Brigita Rovšek, Gala koncert Slovenskega okteta, Ars.rtvsl.si, 9. 9. 2022

Sponzor:

BTC

ZAKLJUČEK 70. LJUBLJANA FESTIVALA

RUDOLF BUCHBINDER, klavir ESA-PEKKA SALONEN, dirigent DUNAJSKI FILHARMONIKI

8. 9., GALLUSOVA DVORANA, CANKARJEV DOM

Večer je bil res poseben, že samo če naštejemo nastopajoče: Esa-Pekka Salonen na čelu Dunajskih filharmonikov in Rudolf Buchbinder za klavirjem v prefinjenem in zanimivem koncertu, ki se je začel z izvedbo orkestralne različice *Couperinovega groba* Mauricea Ravela, ki je bila prvotno napisana za klavir. ... Esa-Pekka Salonen na dirigentskem odru poplesava z izjemno elegantnimi gibi ter se tako dodatno potrjuje za mojstra v obvladovanju dinamike in izrednega interpreta glasbe, bogate z mavričnimi barvami in skoraj pravljimi atmosferami. ... V zaključku večera so nastopajoči izvedli *Drugo simfonijo v D-duru, op. 43* Jeana Sibeliusa, prav tako Finca, kot je tudi Esa-Pekka Salonen. ... V tem primeru je Salonen po redkih atmosferah, značilnih za Ravela, v celoti izkoristil impresivno ognjeno moč Dunajčanov, ki se je pokazala zlasti v končnem *Allegro*,

pri katerem je v občinstvu bilo čutiti čustveno napetost. Toda Salonen je, vsaj po mojih izkušnjah, eden redkih dirigentov, ki zna voditi orkester v tiho igranje, in me po tej lastnosti spominja na Claudia Abbada. Tekoči tok dinamike v drugem stavku se mi je zato zdel vrhunec večera. O Dunajskih filharmonikih težko rečemo kar koli novega in izvirnega: Gre za izjemen orkester. Težko bi se bilo izogniti očaranju nad lepoto zvoka dunajskega sestava, nad svetlo prosojnostjo pihal, nad toplino nizkih godal, nad nebeškim zvenom violin in tako naprej za vse sekcije. Tudi v prvih vlogah opazimo izjemne virtuozne, vendar bom omenil le oboe in harfo.

Paolo Bullo, Festival di Lubiana: i Wiener Philharmoniker con Esa-Pekka Salonen e Rudolf Buchbinder nel concerto di chiusura del Festival, operaclick.com, 9. 9. 2022

Dunajski filharmoniki so se v Ljubljani zelo izkazali in potrdili svoj svetovni orkestrski primat. Enostavno zaslišiš in začutiš vse njihove odlike, še posebej, ker je bilo med festivalom kar nekaj tujih, mednarodno pomembnih orkestrrov, a Dunajčanov vseeno ne dosegajo. ... Pianist Rudolf Buchbinder ima kot vrhunski pianist tisto samozavest in hkrati občutek za nianse v tem barvno zvočno posebno bogatem koncertu, da se izrazi in poudari svojo solistično držo v pravem smislu. To se je npr. zelo jasno in prepričljivo pokazalo z dolgim solo pianističnim začetkom v drugem stavku, ko ustvari posebno plemenito, počasno, slovesno zvočno razpoloženje, na katerega pa se v nadaljevanju navezujejo soli klarineta, oboe, flavte, angleškega roga in fagota s tako izjemnim mojstrstvom, da občutiš enost vseh glasbenikov na odru. ... Izbor Sibeliusove *Simfonije št. 2 v D-duru, op. 43* je bila ena najboljših potez, še posebej glede na samega dirigenta pa tudi orkestra, da je odšel s svojim programom na širše potovanje po Evropi. V interpretaciji smo občudovali pravzaprav vse. Orkester se je povečal in še posebej godalam omogočil vsakršno izraznost, pa tudi različnost v vsaki sekciji posebej, saj ima simfonija celo vrsto odsekov, kjer nastopajo npr. celo kontrabasi ali violončeli kot solo sekcija, violine pokažejo izjemno dramatično moč, pa spet mehko, barvne fine, občutljivost ...

Marijan Zlobec, Dunajski filharmoniki kot darilo in zahvala Ljubljani in 70. Ljubljana Festivalu, Kritik.si, 9. 9. 2022

Dunajski filharmoniki so sicer svoj večer pričeli z Ravelovim Couperinovim nagrobnikom, ... V skladbi bi tako težko iskali kakšne izrazite ekspresivne podtone, temveč bolj užitek ob barvnem razpletanju, zato v središču izvedbe stopa vsakokratni odtis orkestrske zvočnosti. Seveda je slednji pri Dunajskih filharmonikih baržunast, opojen, kar še posebej velja za izjemna godala, medtem ko hitre solistične arabeske v oboi vendarle izdajajo omejitve specifično dunajskega inštrumenta. Couperinov nagrobnik je bilo tako mogoče razumeti predvsem kot zvočno osebno izkaznico

orkestra in ta se je takoj pokazala kot izstopajoča. Nadaljnje »dokaze« je nato prinesla še izvedba Ravelovega Koncerta. V njem se je zdela komunikacija med orkestrom in solistom ... gladka ... soli so bili gibki, celo humorni, hitre izmenjave med klavirjem in orkestrom nikoli napete, prej hudomušne, kratki melodični vzgibi so v hitrem tempu premogli tudi nekaj liričnega zamaha. Poleg zvočne perfekcije orkestra se je gotovo poznala tudi izrazito natančna roka dirigenta Ese-Pekke Salonena, a tudi pristop pianista Rudolfa Buchbinderja je bil bistveno mehkejši, ni silil v ospredje in je iskal dotik z orkestrom. ... Salonena odlikuje izjemna dirigentska tehnika, ki mu omogoča, da je izrazito agogično spremenljiv. Njegov Sibelius je bil že v izhodišču hiter, nato pa je iskal še vsako dodatno možnost, da se je glasbeni tok poživljal in kipel. Salonen bere Sibeliusa izrazito simfonično, v njem išče brio, ki se spreminja v izrazito nasičeno simfonično tvarino, ki poslušalca ves čas zaposluje. ... Salonen ima jasno vizijo, orkester mu je v njej zvesto sledil. V pogledih tehnične perfekcije, interpretativne volje in zvočne oblosti je bil koncert povsem presežen, ...

Gregor Pompe, Zvočna perfekcija in interpretativna vizija, Dnevnik, 12. 9. 2022

Preprosto vrhunsko. Za izjemen zaključek letošnjega jubilejnega, 70. Ljubljana Festivala so poskrbeli Dunajski filharmoniki, dirigent Esa-Pekka Salonen in pianist Rudolf Buchbinder. ... Prvi del ljubljanskega koncerta so Dunajski filharmoniki namenili skladbam francoskega skladatelja Mauricea Ravela. Prvi je bil na sporedu *Couperinov nagrobnik, M. 68a*. ... Orkester je mojstrsko podal vse odtenke in glasbene prehode. V *Koncertu za klavir in orkester v G-duru, M. 83* ima pianist - solist odlično priložnost, da se izkaže kot virtuoz. ... Rudolf Buchbinder je v svojo interpretacijo vtisnil predvsem natančnost in hitrost izvedbe, skladba je tako izzvenela želeno briljantno. Drugi del je, kot že rečeno, zapolnila Sibeliusova glasba, in sicer *Simfonija št. 2 v D-duru, op. 43*. ... Vsi resorji slovitega dunajskega orkestra so se pod odličnim vodstvom Salonena izkazali. Tako po prvem kot po drugem delu je navdušeno občinstvo izprosilo dodatek in si obakrat prislužilo Straussov valček.

Breda Pahor, Izreden zaključek z Dunajskimi filharmoniki, Primorski dnevnik, 14. 9. 2022

Najprej smo v orkestrski izvedbi poslušali nekakšen Ravelov hommage francoskim skladateljem z naslovom *Couperinov nagrobnik*. Baročno zapeljano suito je orkester izvedel z veliko natančnostjo ter pozornostjo na detajle v tehničnem in muzikalnem smislu, kjer je gotovo svoje dodal dirigent. Že uvodno delo je napovedalo večer vrhunske klasične glasbe, kar pa se je z drugo točko samo še stopnjevalo. Orkestru se je pridružil prav tako Avstrijec, častni član Dunajskih filharmonikov, pianist Rudolf Buchbinder. Izvedli so Ravelov Koncert za klavir in orkester v G-duru. Največja odlika izvedbe je bil celosten zvočni vtis orkestra in klavirja, ki sta delovala kot eno. Med seboj sta prevzemala in dokončevala linije, se dopolnjevala v dinamiki in tvorila sinhroni odnos

med spremljavo ter vodenjem melodije. Odličnost pianista pa se je dodatno pokazala v tem, da vsi izjemno tehnično zahtevni deli, sploh ko je bil brez podpore orkestra, niso vplivali na visoko občutljivost na muzikalni izraz. Poslušalstvo je tako bruhnilo v aplavz in od zadovoljnega Buchbinderja prejelo dodatek, pianistično izvedbo dela *Pravljice iz dunajskega gozda Johanna Straussa*. Premoru je sledila megalomanska Simfonija št. 2 v D-duru, op. 43 Jeana Sibeliusa, ki se od prve note dalje zgoščuje in povezuje motive v končen izbruh veličastnih zvokov, s katerimi se Simfonija po približno tričetrt ure zaključi. ... Ogromen orkester je bil vseskozi povezan, vztrajal je pri grajenju dolgih linij ter ni popuščal v energiji tišjih, dinamično zahtevnejših del. Trud se je obrestoval in bolj ko se je simfonija bližala koncu, bolj smo poslušalci imeli malodane fizičen občutek, kako se glasba in mi z njo dvigujemo, kako se je »čas za trenutek iztečajil«, če uporabimo Shakespearove besede. Občinstvo je dihalo z izvajalci in ko so izzveneli še zadnji fononi, kar je nakazal občinstvu dirigent sam, je občinstvo poskočilo iz stolov in v stoječih ovacijah vztrajalo vse do konca. No, vmes se je ploskanje prekinilo toliko, da so nam Dunajski filharmoniki, saj pri njih drugače ne gre, zaigrali še malo Straussa, vsi pa smo bili še dolgo pod vtisom vrhunske izvedbe izjemnega programa, ki smo mu bili ta večer, na uradnem zaključku 70. Festivala Ljubljana, priča.

Neža Marija Slosar, Od Turističnega tedna 1952 do 70. Festivala Ljubljana je zazvenelo veliko not, Koridor križišča umetnosti, 27. 9. 2022

Glavna sponzorja dogodka:

REITENBURG

Ljubljana Mons

Sponzor dogodka:

---

2. SPLOŠNI PODATKI O FESTIVALU LJUBLJANA

Svet Festivala Ljubljana je program Ljubljana Festivala 2022 sprejel na 4. redni seji dne 21. februarja 2022 ter spremembe programa na 5. redni seji dne 8. junija 2022.

Strokovni svet Festivala Ljubljana je program Ljubljana Festivala 2022 sprejel na 2. redni seji dne 2. decembra 2021.

Svet Festivala Ljubljana sestavljajo predsednica Jadranka Dakić, podpredsednik Anton Colarič ter člani Francka Trobec, Iztok Kordiš in Špela Draksler.

Člani Strokovnega sveta Festivala Ljubljana: predsednik Tomo Vran, podpredsednik Andrej Božič in članica Vesna Ovčak.

Festival Ljubljana je javni zavod. Njegova ustanoviteljica je Mestna občina Ljubljana. Direktor in umetniški vodja je Darko Brlek.

Festival Ljubljana je član Evropskega združenja festivalov EFA in Mednarodnega združenja za upodabljaljočo umetnost ISPA.

---

3. STROŠKI IN FINANCIRANJE

Poracun za program prireditev Festivala Ljubljana je ocenjen na 6.000.000 evrov.

- Mestna občina Ljubljana je do sedaj za pokritje programskih materialnih stroškov prispevala 2.570.000 evrov.
- Ocena prilivov sponzorjev in donatorjev je 2.400.000 evrov.

To so okvirne številke, dokončne bodo znane konec leta 2022.

---

4. ŠTEVILO PRIREDITEV

Ljubljana Festival 2022 se je uradno začel 21. junija in končal 8. septembra. V spremljevalnem programu smo izvedli že sedmi Ljubljana Festival na Ljubljani, ki je potekal med 22. in 24. junijem, od 10. do 15. julija je potekala že XXV. Mednarodna likovna kolonija, od 11. do 15. julija pa Mala likovna kolonija. V zadnjem tednu avgusta pa je v sodelovanju z Zavarovalnico Sava in URI Soča potekala plesna delavnica Predani korakom.

Na programu Ljubljana Festivala 2022 je bilo skupaj 108 prireditev:

- 66 večernih prireditev
- 9 koncertov v sklopu Ljubljana Festivala na Ljubljani
- 11 Mojsrskih tečajev Festivala Ljubljana
- 9 koncertov v sklopu Mojsrskih tečajev
- XXV. Mednarodna likovna kolonija
- odprtje razstave del udeležencev XXV. Mednarodne likovne kolonije
- 4 ustvarjalne delavnice za otroke in mladino v okviru Male likovne kolonije
- odprtje razstave del udeležencev Male likovne kolonije
- odprtje razstave Alenka SLAVINEC: Zlata doba Ljubljana Festivala (2013–2022)
- odprtje razstave Tanja Pak: Rêveries / Tja
- performans Eva Petrič: Šabloniranje – spomin na jutri in odprtje razstave Orakelj, večmedijske imerzivne instalacije
- odprtje razstave Hommage à Tone Demšar: Petindvajset let kasneje
- plesna delavnica Predani korakom
- zaključni koncert delavnice Predani korakom

---

5. OBISKANOST PRIREDITEV

Prireditve letošnjega festivalskega poletja si je ogledalo skoraj 51.000 obiskovalcev, preko spletne strani in facebook profila Festivala Ljubljana pa do 13. septembra več kot 36.000 gledalcev.

---

6. SODELUJOČI Z VSEGA SVETA

Sodelovalo je skoraj 6000 umetnikov iz več kot 50 držav.

---

7. RAZLIČNA PRIZORIŠČA

Dogodki 70. Ljubljana Festivala so potekali na Kongresnem trgu, v Križankah (v Poletnem gledališču, Preddverju, na Pergoli, v Viteški dvorani, na Peklenskem dvorišču in v Križevniški cerkvi), Slovenski filharmoniji, Cankarjevem domu, Cerkvi sv. Jakoba, na Akademiji za glasbo, URI Soča, Jakopičevem sprehajališču v Tivoliju in na Ljubljani.

8. KOMUNIKACIJSKE AKTIVNOSTI

A) NOVINARSKÉ KONFERENCE

- 13. 4. v Desnem atriju Mestne hiše z županom Mestne občine Ljubljana Zoranom Jankovičem, članom uprave Zavarovalnice Sava Mihom Pahuljem, glavnim direktorjem Dela Andrejem Krenom, direktorjem prodaje za poslovni trg Telekom Slovenije Aleksandrom Boršo, predsednikom uprave Nove KBM Johnom Denhofom, direktorjem komuniciranja NLB skupine Andrejem Krajnerjem, vodjo odnosov z javnostmi tovarne zdravil Krka Elviro Medved, predsednikom uprave Mercatorja Tomislavom Čizmičem, glavnim direktorjem Trima Božem Černilo, direktorjem podjetja S. Oliver Markom Arsenovičem, direktorjem Term Dobrna Leonom Tomašičem in predsednikom upravnega odbora družbe BTC Jožetom Mermalom
- 4. 5. v Koncertni dvorani Vatroslava Lisinskega v Zagrebu z ravnateljem Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskega in režiserjem Draženom Siriščevićem ter glasbenikom Tončijem Huljičem
- 5. 5. v salonu Bösendorfer v Musikverein na Dunaju z veleposlanikom Republike Slovenije na Dunaju, nj. eksc. gospodom Aleksandrom Geržino in intendantom Dunajskih filharmonikov Michaelom Bladerjem
- 10. 5. v Caffé San Marco v Trstu s predstavnico Turizma Ljubljana, Janjo Romih Kulenović in predstavnikom Radioattività Oscarjem Cecchijem
- 17. 5. na Generalnem konzulatu Republike Slovenije v Celovcu z generalnim konzulom dr. Antonom Novakom in predstavnico Turizma Ljubljana Tino Kralj
- 18. 5., 14. 6., 23. 6., 12. 7., 17. 8., 23. 8., 1. 9. in 7. 9. predstavitve programa v Viteški dvorani ter na Pergoli v Križankah

Novinarske konference smo v živo predvajali na spletni strani in facebook profilu Festivala Ljubljana, skupno si jih je do 13. septembra ogledalo več kot 6.000 gledalcev.

Novinarska konferenca ob napovedi 70. Ljubljana Festivala, Desni atrij, Mestna hiša: Darko Brlek in Zoran Janković

Novinarska konferenca ob napovedi 70. Ljubljana Festivala, Desni atrij, Mestna hiša: Božo Černila, Marko Arsenovič, Tomislav Čizmič, Jože Mermal, Miha Pahulje, Jadranka Dakić, Darko Brlek, Tjaša Ficko, Zoran Janković, Andrej Kren, Andrej Krajner, Elvira Medved, John Denhof, Aleksander Boršo in Leon Tomašič

Novinarska konferenca, Pergola, Križanke: Livija Pandur

Novinarska konferenca, Pergola, Križanke: Tomaž Domicelj in Mojca Menart s CD-jem Tomaža Domicelja Jubilej

Novinarska konferenca, Križevniška cerkev: predstavitev muzikala *Zgodba z zahodne strani* in predstave *Alamut*

Novinarska konferenca, Viteška dvorana, Križanke: Tomo Vran, Darko Brlek, Charles Dutoit, Matej Šarc, Jerica Bukovec, Andrej Žust in Gregor Klančič

Novinarska konferenca, Pergola, Križanke: Eva Petrič, Johanna Krumin, Darko Brlek, Neža Buh - Neisha, Sara Briški Cirman - Raiven, Jure Kopusar, Ambrož Kvartič in Aleš Drenški

Novinarska konferenca, Pergola, Križanke: Darko Brlek in Ota Širca Roš

Novinarska konferenca, Viteška dvorana, Križanke: Vlado Kreslin, Jože Vidic, Darko Brlek, Lana Trotovšek, Maksim Risanov, Marko Simčič in Gregor Zagorc

Novinarska konferenca ob zaključku 70. Ljubljana Festivala, Pergola, Križanke: Igor Jelen - Iggy, Evelin Frčec, Maruša Šinkovič, Tina Berk, Živa Steiner, Samantha Reich, Tea Ferjančič, Saša Štrmšnik in Darko Brlek

B) TISKANI KOMUNIKACIJSKI MATERIAL

- programska knjižica v slovenščini in angleščini
- programska zloženka v slovenščini, italijanščini, hrvaščini, nemščini in angleščini
- programska brošura v slovenščini in angleščini
- programski in koncertni listi za posamezne prireditve v slovenščini in angleščini
- galerijski listi za razstave v slovenščini in angleščini
- plakati v slovenščini, angleščini in italijanščini
- letaki v slovenščini in angleščini
- oglasi dogodkov

C) DRUGO

- namizne zastavice
- spletna stran ljubljanafestival.si
- facebook Festivala Ljubljana
- instagram Festivala Ljubljana
- youtube Festivala Ljubljana
- vimeo Festivala Ljubljana
- oglasne spletne pasice
- oglaševanje na avtobusih LPP (zaslon.si)
- izpostavitve dogodkov na preko kanalov Slovenske turistične organizacije (STO)
- izpostavitve dogodkov na spletni strani Evropskega združenja festivalov EFA
- nagradne igre
- redno obveščanje članov Kluba Festivala Ljubljana
- kartice zvestobe članov Kluba Festivala Ljubljana
- redno obveščanje prijavljenih na festivalske novice (e-novice)
- distribucija promocijskega materiala, neposredna pošta, novice, interna glasila, internetne strani, facebook profili, instagram profili, zasloni LCD, program kartice zvestobe naših partnerjev, sponzorjev in podpornikov
- distribucija brošur in plakatov v okviru DPG

70. LJUBLJANA FESTIVAL
VRHUNCI / HIGHLIGHTS
Ljubljana, 21. 6. – 8. 9. 2022

21. 6. 2022
POLETNA NOČ - BESEDAM MOČ
SIMFONIČNI ORKESTER & BIG BAND RTV SLOVENIJA
PATRIK GREBLO

27. 6. – 1. 7. 2022
WEST SIDE STORY
ZGODBA Z ZAHODNE STRANI

3. 7. 2022
G. Verdi: REQUIEM / REQUIEM
KRASSIMIRA STOYANOVA
ELINA GARANČA
DMYTRO POPOV
RICCARDO ZANELATO
ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE
KARL MARK CHICHON

4. 7. 2022
JULIAN RACHLIN
ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE
CHRISTOPH ESCHENBACH

6. – 7. 7. 2022
BÉJART BALLET LAUSANNE

15. 7. 2022
H. Berlioz: LA DAMNATION DE FAUST
ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE
CHARLES DUTOIT

18. 7. 2022
Glasbeni kritik / The Music Critic
JOHN MALKOVICH

19. 7. 2022
LUNGI CHERUBINI YOUTH ORCHESTRA
RICCARDO MUTI

7. 8. 2022 in 8. 7. 2022
WEST-EASTERN DIVAN ORCHESTRA
LANG LANG
DANIEL BARENBOIM

18. 8. 2022
PITTSBURGH SYMPHONY ORCHESTRA
HÉLÈNE GRIMAUD
MANFRED HOHECK

22. 8. 2022
JUAN DIEGO FLÓREZ
SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA
OKSANA LYNIV

26. 8. 2022
ANNA NETREBKO & YUSIF EYVAZOV
SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA
MICHELANGELO MAZZA

29. 8. 2022
THAILAND PHILHARMONIC ORCHESTRA
ALFONSO SCARANO

31. 8. 2022
PLÁCIDO DOMINGO
MARIA JOSÉ SÍRI
ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE
JORDI BERNACER

1. 9. 2022
ROYAL PHILHARMONIC ORCHESTRA
LANA TROTOVŠEK
MAXIM RYSANOV
VASILY PETRENKO

5.–6. 9. 2022
LAIBACH: الميت

8. 9. 2022
VIENNA PHILHARMONIC
RUDOLF BUCHBINDER
ESA-PEKKA SALONEN

ljubljanafestival.si

70. LJUBLJANA FESTIVAL
SREDIŠČE VAŠIH DOŽIVETIJ
AT THE HEART OF YOUR EXPERIENCE
Ljubljana, 21. 6. – 8. 9. 2022

Glavni sponzor / General sponsor: SAVA

Sponzorji 70. Ljubljana Festivala / Sponsors of the 70th Ljubljana Festival: VOOVOO, energetika, FOUR POINTS, NLB, PETROL, Telekom Slovenije, KRKA, RIKO, NovaKBM, Mercator, SPAR, TRI MO, s.Oliver, JBL, ADRIA, Ljubljana Airport, trigrav

Sponzorji posameznih prireditev / Sponsors of the individual events: SAVA, DELO, FOUR POINTS, NLB, PETROL, Telekom Slovenije, KRKA, RIKO, NovaKBM, Mercator, SPAR, TRI MO, s.Oliver, TERME BOHINJA, UniCredit Bank, BTC, ULKA KOPER, Plinovodi, Technobell, interEnergija, trigrav

Glavni medijski sponzor / General media sponsor: DELO

Medijske sponzorice / Media sponsors: DNEVNIK, Dnevnik24, Finance, MEDIA 24, Ljubljana Airport, RADIO 1, center, ne, BUS

Partnerji Ljubljana Festivala / Ljubljana Festival partners: RADIO SLOVENIJA, AUSTRIA TREND, Radisson, ETSI, OPERABALLET MARIBOR, SLOVENSKA FILHARMONIJA, Net5, HITEL SLON, cityhotels

Prijatelji Festivala Ljubljana / Friends of Ljubljana Festival: S, NP, TEA FIDA, KOBÉ, G, GO GREEN, VINAKOPER

Uradni vina / Official wines: AVTOHIŠA MALGAJ, LPP, Slovenske železnice, GRENZVLAKOM

Uradni prevozniki / Transport partners: AVTOHIŠA MALGAJ, LPP, Slovenske železnice, GRENZVLAKOM

70.LF Ljubljana Festivali 2022

OTVORITEV 70. LJUBLJANA FESTIVALA
OPENING OF THE 70th LJUBLJANA FESTIVAL

21. 6. 2022 ob 20.45 / at 8.45 pm
kongresni trg / Congress Square, Ljubljana

POLETNA NOC®

Besedam moč!

SUMMER NIGHT - LENDING WORDS MIGHT

Publiko otrojskih nespodobnih besedil ob 60-letnici Slovenske popevke
Sixty Years of the Slovenian Song Festival: A Tribute to the Writers of Unforgettable Lyrics

Patrik Greblo dirigent / conductor

Simfonični orkester RTV Slovenija in Big Band
RTV Slovenia Symphony Orchestra & Big Band

70.LF Ljubljana Festivali 2022

26. 8. 2022 ob 20.00 / at 8.00 pm
Cankarjev dom

ANNA NETREBKO sopran / soprano
YUSIF EYVAZOV tenor

MICHELANGELO MAZZA dirigent / conductor

Simfonični orkester RTV Slovenija
RTV Slovenia Symphony Orchestra

70.LF Ljubljana Festivali 2022

Martedì, 19. 7. 2022 alle 20.00, Ljubljana, Slovenia, Cankarjev dom
RICCARDO MUTI, direttore d'orchestra
ORCHESTRA GIOVANILE LUIGI CHERUBINI

Domenica, 7. 8. 2022 alle 20.00, Ljubljana, Slovenia, Cankarjev dom
DANIEL BARENBOIM, direttore d'orchestra
WEST-EASTERN DIVAN ORCHESTRA

Lunedì, 8. 8. 2022 alle 20.00, Ljubljana, Slovenia, Cankarjev dom
Con solista **LANG LANG**, pianoforte

Magasin informazioni ljubljanafestivali.si/en

70.LF Ljubljana Festivali 2022

31. 8. 2022 ob 20.30 / at 8.30 pm
Cankarjev dom

NOCHÉ ESPAÑOLA

PLÁCIDO DOMINGO bariton / baritone
MARIA JOSÉ SIRI sopran / soprano
JORDI BERNÀCER dirigent / conductor

Orkester Slovenske filharmonije / Slovenian Philharmonic Orchestra

70.LF Ljubljana Festivali 2022

5.-6. 9. 2022 ob 20.00 / at 8.00 pm
Cankarjev dom

a/political

LAIBACH

ALAMUT

NAVID GOHARI dirigent / conductor

Simfonični orkester RTV Slovenija
RTV Slovenia Symphony Orchestra
Human-Voice Ensemble
Velikna skupina Gallina / Vocal group Gallina
Harmonikarski orkester Disharmonična kohorta
Disharmonious Cohort Accordion Orchestra

70.LF Ljubljana Festivali 2022

H. Berlioz: FAUSTOVO POGUBLJENJE

15. 7. 2022 ob 20.00
Cankarjev dom

CHARLES DUTOIT dirigent

70.LF Ljubljana Festivali 2022

18. 7. 2022 ob 20.00
Cankarjev dom

Glasbeni triki
JOHN MALKOVICH

70.LF Ljubljana Festivali 2022

7. 8. 2022 ob 20.00
Cankarjev dom

WEST-EASTERN DIVAN ORCHESTRA
DANIEL BARENBOIM dirigent

70.LF Ljubljana Festivali 2022

MEDITERRANEO
TONČI HULJIĆ

12. 7. 2022 ob 21.00
Križevci

Guest:
Petar Grašo

70.LF Ljubljana Festivali 2022

KOMORNI ORKESTER SLOVENICUM CHAMBER ORCHESTRA

18. 8. 2022 ob 20.00
Cankarjev dom

ALFONSO SCARABINO
ITALIJSKI FILHARMONSKI ORKESTER
ITALIAN FILHARMONIC ORCHESTRA

1. 9. 2022 ob 20.00
Cankarjev dom

LARA TROTDVÉK
MAXIM BYSANDY

VASILY PETROVSKI
JOVIAL FILHARMONIC ORCHESTRA
HUNGARSKO KVALITETNI VOKALSKI ENSEMBL
HUNGARIAN QUALITATIVE PHILHARMONIC ORCHESTRA

SREDIŠČE VAŠIH DOŽIVETIJ
AT THE HEART OF YOUR EXPERIENCE
Ljubljana, 21. 6. - 8. 9. 2022

70.LF Ljubljana Festivali 2022

18. 8. 2022 ob 20.00
Cankarjev dom

EVITON BARZIL
ALFONSO SCARABINO
ITALIJSKI FILHARMONSKI ORKESTER
ITALIAN FILHARMONIC ORCHESTRA

1. 9. 2022 ob 20.00
Cankarjev dom

LARA TROTDVÉK
MAXIM BYSANDY

VASILY PETROVSKI
JOVIAL FILHARMONIC ORCHESTRA
HUNGARSKO KVALITETNI VOKALSKI ENSEMBL
HUNGARIAN QUALITATIVE PHILHARMONIC ORCHESTRA

70.LF Ljubljana Festivali 2022

1. 9. 2022 ob 20.00
Cankarjev dom

DANIEL BARENBOIM
WEST-EASTERN DIVAN ORCHESTRA
CROVSKO IZKORNO VOKALNO DUVANJE

18. 8. 2022 ob 20.00
Cankarjev dom

HELENE GRÉNAND
MARCELO POMBOC
ITALIJSKI FILHARMONSKI ORKESTER
ITALIAN FILHARMONIC ORCHESTRA

70.LF Ljubljana Festivali 2022

WEST SIDE STORY

18. 8. 1. 2022 ob 20.00
Cankarjev dom

WEST SIDE STORY
ZROČNA I ZAHODNA OBAVA

1. 9. 1. 2022 ob 20.00
Cankarjev dom

BALLET LISBANE
L'OPERA - LISBANE - LISBANE

- distribucija programskih publikacij v okviru projekta Junij v Ljubljani
- distribucija tiskovin in promocija v okviru turističnih paketov Glasbena Ljubljana

D) OGLAŠEVANJE

- **Tiskani mediji:** Delo, Dnevnik, Finance, Kleine Zeitung, Nedeljski Dnevnik, Nedelo, Ona, Ona Plus, Slovenske novice, Vklon/Stop, Pilot, Lady, Nova, Obrazi, Bodi zdrava, Naša žena, Sobotna priloga, Objektiv, Mladina, Družina, Fashion Avenue, Katalog ugodnosti Lekarne Ljubljana, Katalog ugodnosti Petrol, Katalog ugodnosti SPAR plus klub, BTC Vodnik Ljubljana
- **Radio:** Radio 1, Radio Center, Radio Aktual, Radio Slovenija Prvi program, Radio Slovenija Val 202, ORF Kärnten
- **Televizija:** Mezzo, POP TV, NET TV, ORF Kärnten
- **Zunanje oglaševanje:**
  - Europlakat: billboardi, citylighti, metrolighti, digitalni citylighti
  - Letališče Trst: billboardi, LCD zasloni
  - Letališče Lučko in Zagreb: billboardi, digitalni citylighti
  - Mreža letališča Fraport: stenski backlit pano, digital citylighti, citylighti, LCD zasloni
  - Mreža Petrolovih servisov: billboardi
  - BTC: digitalni citylighti
  - Oglasna stojala pred mestno hišo Mestne občine Ljubljana
  - Oglasni prostori v Križankah: citylighti, vitrine, stojala, oglasi v toaletnih prostorih
  - Oglaševanje na avtobusih LPP (zaslon.si)
  - Poslikava avtobusa LPP
  - Slovenske železnice: poslikava vlaka Slovenskih železnic, svetlobne vitrine na železniški postaji v Ljubljani, plakati na vlakih in v podhodih
  - TAM-TAM: Korak do kulture in oglasni stebri

- Transparenti na glavnih ljubljanskih prometnih vpadnicah
- Transparent na odru Ljubljana Festivala na Kongresnem trgu in v Poletnem gledališču Križank
- Zastave v Ljubljani in na prizoriščih festivalskih dogodkov

• Digitalno oglaševanje:

- prikazno in iskalno omrežje Google
- oglaševanje na Facebooku, Instagramu in YouTube kanalu
- objave in oglaševanje na www.delo.si, www.dnevnik.si, www.finance.si, www.kleinezeitung.at, www.24ur.com, www.spar-klub.si
- LCD zasloni v Slovenski filharmoniji, Lekarnah Ljubljana, letališču Fraport in kavarnah Teta Frida
- Mercatorjeva M Soseska

• Marketinška avtomatizacija:

- Poslali smo 991.598 elektronskih sporočil preko marketinške avtomatizacije
- Povprečna stopnja odpiranja elektronskih sporočil: 31,8 %

• **Direktno oglaševanje:** distribucija znamčenih pelerin, mask, pahljač, dežnikov in odej

• **Distribucija materialov:** distribucija tiskovin na gospodarske, turistične in kulturne institucije, v hotele, gostinske lokale, večja nakupovalna središča, različne info točke po Sloveniji ter na letališče Fraport, na železniške postaje Slovenskih železnic in v izbrane Eventimove poslovalnice

9. MEDIJSKI ODZIV

O prireditvah Ljubljana Festival 2022 so poročali številni slovenski in tuji mediji ter različne publikacije in spletne strani.

- **Časniki:** Delo – Sobotna priloga, Delo – Vikend, Demokracija, Dnevnik – Pilot, Dnevnik, Dolenjski list, Domovina, Družina, Finance, Il Piccolo, Kleine Zeitung, Kmečki glas, Latnik, List iz Markovcev, Maribor, Nedeljske novice, Nedeljski dnevnik, Nedelo, Novi tednik Celje, Novi list, Primorske novice, Primorski dnevnik, Štajerski tednik, Večernji list, Večer – V Soboto, Večer v nedeljo, Večer, Vestnik Murska Sobota...
- **Revijalni tisk:** Bodi zdrava, CityLife, Dnevnik – dnevnikov objektiv, Družina – Slovenski čas, Fashion Avenue, Glasna, Gloss, Gorenjski glas – Jeseniške novice, Gorenjski glas – Kranjčanka, Gorenjski glas, Gradbenik, Grosupeljski odmevi, H. O. M. E., Idrijske novice, Jana, Lady, Liza Maja, Ljubljana, Marketing Magazin, Mladina, Nova, Novi glas, Novice – Koroška, Obrazi avenija – priloga, Obrazi Avenija, Obzor – politički magazin, Ona plus, Pletenice, Reporter, Suzy, Slovenske novice, Story, Svet in ljudje Vipavski glas, Vklomp Stop, Vzajemnost...
- **Radio:** Murski val, Primorski val, Radio Aktual, Radio Capris, Radio Center, Radio City, Radio HRT, Radio Koper, Radio Kum, Radio Odmev, Radio Ognjišče, Radio Prlek, Radio Ptuj, Radio Salomon, Radio Slovenija 1, Radio Slovenija 2, Radio Slovenija 3, Radio Slovenske gorice, Radio Sora, Radio Sraka, Radio Študent, Radio Univox, Radio Veseljak, Radio Zeleni val...
- **Televizija:** Gorenjska televizija, Kanal A, Planet TV, Pop TV, TV KoperTV Slovenija 1, TV Slovenija 2...
- **Agencije:** STA, Tiskovna agencija Xinhua

- **Spletne strani:** corradocanulli.blogspot.com, www.art7.hu, www.booknjiga.com, english.news.cn, soundguardian.com, www.1zavse.si, cd-cc.si, www.24ur.com, www.aktualno24.si, www.antenastajerska.si, www.ars.rtv.slo.si, www.casnik.si, www.delo.si, www.demokracija.si, www.dnevnik.si, www.domovina.je, www.domzalec.si, www.dostop.si, www.drogart.org, www.druzina.si, www.elle.si, www.e-maribor.si, www.english.sta.si, www.eventim.si, www.evrovizija.com, www.film-center.si, www.finance.si, www.golica.si, www.gorenjskiglas.si, www.gov.si, www.gradbenik.net, www.gtv.si, www.homocumolat.com, www.hudo.com, reporter.si, www.idrija.com, www.insajder.com, www.insideslovenia.si, www.janezplatise.blogspot.si, www.katoliska-cerkev.si, www.kleinezeitung.at, www.kongres-magazine.eu, www.koridor-ku.si, www.kritik.si, www.kuloar.si, www.ljubljana.si, www.ljubljanainfo.com, www.lokalec.si, www.lokalno.si, www.longplay.si, www.mariboinfo.com, www.maribor24.si, www.marijanzlobec.wordpress.com, www.marketingmagazin.si, www.mediaspeed.net, www.megafon.si, www.mestnik.si, www.metropolitani.si, www.misli.sta.si, www.mlad.si, www.mladina.si, www.mojaobcina.si, www.morel.si, www.morskisvet.com, www.N1info.si, www.nadlani.si, www.napovednik.com, www.necenzurirano.si, www.nitizasreco.blogspot.com, www.njena.svet24.si, www.nova24tv.si, www.novomesto.si, www.novamuska.org, www.novice.at, www.novice.najdi.si, www.novice.svet24.si, www.novice24.net, www.odkrito.si, www.onaplus.delo.si, www.operaclick.com, www.o-sta.si, www.outsider.si, www.paradaplesa.si, www.pigac.si, www.politikis.si, www.portal24.si, www.portalplus.si, www.posavskiobzornik.si, www.prava.si, www.preberi.si, www.primorska24.si, www.primorske.si, www.primorski.eu, www.publishwall.si, www.radio1.si, www.radioaktual.si, www.radiocapris.si, www.radiokaos.info, www.radio-odeon.com, www.radiostudent.si, www.regionalgoriska.si, www.reporter.si,

www.rocker.si, www.rodoljub.si, www.rtv slo.si, www.rtv slo.si, www.semic.si, www.seniorji.info, www.si21.com, www.si24-news, www.sigic.si, www.siol.net, www.sloveniatimes.com, www.slovenskenovice.si, www.sta.si, www.student.si, www.svet24.si, www.tednik.si, www.telegram.hr, www.times.si, www.total-slovenia.news.com, www.triestecafe.it, www.uporabnastran.si, www.vecerkoroska.com, www.večer.com, www.vestnik.si, www.veza.sigledal.org, www.vfokusu.com, www.zadnjenovice.info, www.zenska.hudo.com, www.zurnal24.si ...

Za naše prireditve se je akreditiralo več kot 650 novinarjev, fotografov in snemalcev. Od 1. januarja do 13. septembra so pripravili 2933 objav.

10. FESTIVAL NA SPLETU

OBISKANOST SPLETNE STRANI FESTIVALA LJUBLJANA OD 1. JANUARJA DO 13. SEPTEMBRA 2022

- št. različnih obiskovalcev: 300.969
- št. obiskov: 501.180
- št. ogledov strani: 1.197.013
- povprečno št. ogledanih strani: 2,39 strani / obisk
- povprečno trajanje obiska: 2min 9 s
- delež obiskov prek računalnika: 27,88 %
- delež obiska prek telefona: 70,28 %
- delež obiska prek tabličnega računalnika: 1,83 %

OBISKANOST FACEBOOKA FESTIVALA LJUBLJANA

Facebook Festival Ljubljana je od vzpostavitve delovanja Facebook strani do 13. septembra 2022 pridobil skupno 20.226 všečkov. Od 1. januarja do 13. septembra je

skupno pridobil 1.816 všečkov. Največ ljudi, ki sledi stran, je iz Slovenije (15.506), sledijo Italija (807), Hrvaška (455), Nemčija (302). Stran na Facebooku sledi 71 % žensk in 27 % moških, od tega je najširša ciljna skupina v starosti 25-34 let (skupaj 29 %, od tega 21 % žensk in 8 % moških), sledi starostna skupina 35-44 let (skupaj 27 %, od tega 20 % v žensk in 7 % moških), najmanj, 1 %, pa je mlajših od 17 let in starejših od 65 let (7 %).

Največ aktivnih uporabnikov na strani (tisti, ki všečkajo, komentirajo, delijo ali kliknejo na vsebino na strani) je v starostni skupini 65+ let in predstavljajo 26 % (od tega 20 % žensk in 6 % moških), sledita starostni skupini 45-54 let in 55-64 let, kjer vsaka predstavlja 19 % (od tega 13 % žensk in 6 % moških), najmanj aktivni pa sta starostni skupini od 13-17 let in 25 do 34 let.

OGLAŠEVANJE NA GOOGLU IN FACEBOOKU

Oglaševalska akcija Ljubljana Festival 2022 je na oglaševalskem omrežju Google od 1. januarja do 13. septembra 2022 skupno prinesla 96.100 klikov na oglase ob 14.800.000 prikazih. Oglaševanje s pomočjo Google Grants je prineslo 20.200 klikov na oglase ob 63.400 prikazih.

Oglaševalske akcije so na oglaševalskem omrežju Facebook od 1. januarja do 13. septembra 2022 skupno prinesle 267.709 klikov na oglase, od tega 49.975 klikov na spletno stran ljubljanafestival.si. Doseg v celotnem času oglaševanja je bil 931.769, doseženih je bilo 23.449 konverzij.

Marketinška avtomatizacija:

Poslali smo 991.598 elektronskih sporočil preko marketinške avtomatizacije. Povprečna stopnja odpiranja elektronskih sporočil: 31,8 %

Instagram:

Instagram Festival Ljubljana je do 13. septembra 2022 pridobil skupno 6.687 sledilcev. V letošnjem letu od 1.1. 2022 do 13.9. 2022 je pridobil 1.382 sledilcev.

11. PRODAJA VSTOPNIC

ljubljanafestival.si

www.eventim.si

- blagajna Križank
- ljubljanafestival.si, eventim.si
- po telefonu: +386 8039 426 76 01 (Eventim)
- Hiše vstopnic Eventim Si, Ljubljana (Tivoli, Citypark, Kino Šiška)
- Hiše vstopnic Eventim Si, Maribor (Europark)
- Petrolovi servisi po Sloveniji
- Poslovalnice Kompassa po Sloveniji, trgovina Big Bang, 3DVA Trafika, (K) kiosk, turistična agencija Palma
- Prodajna mesta Slovenskih železnic v Ljubljani, Mariboru, Celju in Kopru (ob nakupu vstopnic Festivala Ljubljana je vožnja z vlakom cenejša za 50 odstotkov)
- V Trstu: Multimedia-Radioattività, via Campo Marzio 6, tel.: 040 304444, www.radioattivita.com; Ticketpoint, Corso Italia 6, tel.:040 3498276
- V Avstriji: prodajna mesta v sistemu Oeticket.com
- Na Hrvaškem: prodajna mesta v sistemu Eventim.hr

12. SPREMLJEVALNE PRIREDITVE

A) LJUBLJANA FESTIVAL NA LJUBLJANICI

Tudi na jubilejnim 70. Ljubljana Festivalu je reka sedmerih imen ponovno povabila poslušalce, da se pridružijo popotovanju obojavnih izvajalcev vzdolž Ljubljanice. Na turističnih ladjicah je med 22. in 24. junijem zazvenela izbrana glasba v izvedbi mladih glasbenikov z Akademije za glasbo Ljubljana, ki so obogatili dogajanje na Ljubljani.

B) ALENKA SLAVINEC: ZLATA DOBA LJUBLJANA FESTIVALA (2013–2022), razstava

Od 22. junija do 15. avgusta je bila na Jakopičevem sprehajališču v Tivoliju na ogled razstava *Zlata doba Ljubljana Festivala (2013–2022)*. Ogledali smo si lahko fotografske montaže izbranih vrhunskih dogodkov Ljubljana Festivala zadnjih desetih let umetnice Alenke Slavinec. S kompozicijami nas je popeljala po poteh barv v simfonije, opere, zgodbe in še kaj. Glasbeni gost na otvoritvi je bila skupina Manouche.

Sponzor umetnice:

Razstavo sta omogočila:

C) TANJA PAK: RÊVERIES / TJA, razstava

Od 23. junija do 5. julija je v Križevniški cerkvi potekala razstava *Rêveries / Tja*. Z novo postavitvijo je avtorica Tanja Pak obiskovalca spodbudila, da vstopi v umetniško delo ne samo s pogledom, temveč z vsemi čuti. Opomnila nas je na našo lastno krhkost in ranljivost in ozavestila željo po dihanju, po lahкости in svetlobi. Izziv prenesti idejo krhkosti in navidezne lahкости, breztežnosti v materijo, ko ta skoraj izgine in za njo ostane skorajda samo misel, samo občutek, si je Tanja Pak zadala že pred leti. Z nešteto preizkusi in inovacijami v postopkih je to uresničila v elitnem materialu – steklu. Glasbeni gost na otvoritvi je bil violinist Vasilij Meljnikov.

Mestna občina
Ljubljana

Organizacija Združenih narodov za izobraževanje, znanost in kulturo
Unescovo kreativno mesto od 2016

Sponzor:

Energija za življenje

D) MALA LIKOVNA KOLONIJA

Tudi letos so kot spremljevalni del programa potekale že tradicionalne ustvarjalne delavnice za otroke pod imenom Mala likovna kolonija. Namenjene so šolskim otrokom z žilico za umetnost in kreativnost ter spodbujanju domišljije. Delavnic so se lahko brezplačno udeležili otroci med šestim in štirinajstim letom z željo po spoznavanju umetnosti. Malo likovno kolonijo je tudi tokrat vodila strokovno usposobljena mentorica Rea Vogrinčič, ki je leta 2018 diplomirala na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje Ljubljana na oddelku za slikarstvo, na delavnicah pa je kot mentorica že tretje leto zapored prispevala k razvoju umetniškega talenta, ustvarjalnosti in otroške razigranosti. Delavnice so bile razdeljene na štiri sklope, in sicer tiskanje in risanje na tekstil, grafika, praskanka z voščenko in tušem ter skulpture iz kartona. Končale so se s predstavitvijo za starše in slavnostno podelitvijo diplom. Kolonija je potekala od 11. do 15. julija, udeležilo pa se je 22 otrok.

E) MEDNARODNA LIKOVNA KOLONIJA

Mednarodna likovna kolonija praznuje petindvajsetletnico, kar pomeni, da je Ljubljana doslej gostila skoraj dvesto vizualnih umetnikov iz različnih predelov sveta. Vsako leto selektor Tomo Vran povabi osem profesionalnih vizualnih umetnikov, pol iz Slovenije in pol iz tujine. Gostje XXV. Mednarodne likovne kolonije so bili: Ute Aschbacher iz Avstrije, Noriaki Sangava iz Japonske, Enzo Valentnuz iz Italije, Ana Grubić iz Hrvaške ter Milena Gregorčič, Ana Žerjal, Franko Vecchiet in Peter Ciuha iz Slovenije. Umetniki so ustvarjali na Pergoli Križank, nato pa svoja dela predstavili na razstavi v Viteški dvorani Križank. Tudi letos se jim je pridružil znani multimedijijski umetnik Lado Jakša, ki jih je spremljal ves teden. Na otvoritvi razstave ob koncu likovne kolonije pa je s svojim glasbeno-vizualnim umetniškim pogledom predstavil njihovo ustvarjanje.

F) MOJSTRSKI TEČAJI FESTIVALA LJUBLJANA

Na letošnjem jubilejnim 70. Ljubljana Festivalu so na svoj račun ponovno prišli mladi glasbeniki, in sicer z mojstrskimi tečaji pod umetniškim vodstvom pozavnista Branimirja Slokarja. Tečaji so potekali na Akademiji za glasbo v Ljubljani od 23. julija do 8. avgusta. Mladi glasbeniki so se lahko izobraževali tako solistično kot komorno pri enajstih mednarodno priznanih profesorjih in glasbenikih. Letošnji profesorji so bili violinistki Latica Honda-Rosenberg in Lana Trotovšek, kontrabasist Božo Paradžik, oboist Emanuel Abbühl, flavtist Felix Renggli, klarinetist François Benda, fagotist Ole Kristian Dahl, trobentač Reinhold Friedrich, rogist Andrej Žust pianist Epifanio Comis in Branimir Slokar. Mladim nadarjenim umetnikom so poleg strokovnega znanja ponudili še vrsto orodij in znanj za gradnjo uspešne kariere.

Sponzorja:

G) EVA PETRIČ: ŠABLONIRANJE – SPOMIN NA JUTRI, PERFORMANS, IN ORAKELJ, VEČMEDIJSKA IMERZIVNA INSTALACIJA

Križevniška cerkev je bila od 17. avgusta do 1. septembra prizorišče transmedijske imerzivne instalacije Eve Petrič *Orakelj* in performansa *Šabloniranje – spomin na jutri*. Performans in instalacija sta reflektirala umetniško dožemanje sedanosti in prihodnosti sveta in človeštva, ki se po njenem instinktu približuje točki "emocionalne singularnosti" – točki, po kateri nič več ne bo tako, kot je in je bilo. "Ne spreminja se samo podnebje, ampak se spreminjamo tudi ljudje. Silnice, ki dominirajo naše življenje, nas vzgajajo v robote. Postajamo roboti, delujoči po programih, ki jih ne snuje več samo narava. Kakšen program si bomo zasnovali? Kakšno svetlobo bomo izbrali? Si jo bomo izbrali sami?" nas je vprašala umetnica.

H) PREDANI KORAKOM

Otroci so se v sklopu projekta *Predani korakom* tudi letos ponovno prepustili plesu, petju in igri. Ustvarjalne delavnice so potekale od 22. do 26. avgusta na URI Soča. Otroci, ki so tam na rehabilitaciji, pa so nas v družbi mladih nadobudnih plesalcev s pomočjo glasbe, poezije in plesa po enem tednu vaj z ustvarjalno ekipo na zaključni prireditvi 29. avgusta popeljali na popotovanje v *Mesto objemov*. Glasbeni gost na zaključni prireditvi je bil raper Murat. V projektu je sodelovalo 27 otrok. Zaključni nastop smo predvajali tudi na spletni strani in facebook profilu Festivala Ljubljana, do 13. septembra si ga je ogledalo več kot 500 gledalcev.

Sponzorja:

Univerzitetni rehabilitacijski inštitut
Republike Slovenije - Soča

I) HOMMAGE À TONE DEMŠAR: PETINDVAJSET LET KASNEJE, RAZSTAVA

Od 6. do 22. septembra je v Križevniški cerkvi potekala razstava, posvečena kiparju Tonetu Demšarju, ki je s svojo ustvarjalno predanostjo in zavzetim iskanjem novih izraznih in vsebinskih prijemov opozoril nase že na Akademiji za likovno umetnost, kjer se je kiparsko, likovno in umetniško oblikoval. Ustvarjal je malo plastiko in reliefe predvsem v žgani glini, keramiki, lesu in kamnu. Prav tako je eksperimentiral s svežimi tovarniški votlaki in drugimi polizdelki, ki jih je s stiskanjem preoblikoval v skulpture. Med njegova bolj znana javna dela spadajo spominski doprski kip Primičeve Julije na Wolfovi 4 v Ljubljani in bronasta glavna vhodna vrata ljubljanske stolnice sv. Nikolaja. Razstava v Križevniški cerkvi je predstavila izbrana kiparjeva dela, nastala med letoma 1978 in 1991, ki izražajo vse ključne značilnosti njegovega opusa in nakazujejo razvoj njegove kiparske govorice. Kustosinja razstave je bila dr. Nelida Nemeč.

13. ALI STE VEDELI

A) KRSTNE IZVEDBE

- **M. Atwood: PENELOPIADA** (29. 5.); prva slovenska uprizoritev režiserke Livije Pandur
- Muzikal **West Side Story** (27. 6. – 1. 7.); premierna uprizoritev nove produkcije muzikala v režiji Mykala Randa
- **I. Leifinger: Cartagena** (2. 8. – Saxes & Strings); premierna izvedba
- **N. Šenk: to see a world with a grain of sand...** (11. 8. – Dissonance & Friends); slovenska praižvedba
- **N. Firšt: Panoptikum** (16. 8. – Ansambel za sodobno glasbo MD7); krstna izvedba
- **Muzikal Povodni mož** (23. 8.); premierna izvedba
- **Gajin svet 2** (30. 8); slovenska premiera filma
- **Laibach: Alamut** (5. 9.); premierna izvedba

B) ZANIMIVOSTI

- Prireditve letošnjega Ljubljana Festivala so ponovno potekale tudi v Poletnem gledališču Križank, ki je dobilo novo streho po načrtih arhitekta prof. Petra Gabrijelčiča; uradna otvoritev strehe je bila 9. maja 2022
- Avtorica romana *Penelopiada*, po katerem je nastala istoimenska predstava v režiji Livije Pandur, Margaret Atwood, je tudi avtorica svetovne uspešnice *Deklina zgodba*, po kateri je bila posneta priljubljena Hulujeva serija (*The Handmaid's Tale*)
- Jubilejni 70. Ljubljana Festival smo odprli s Poletno nočjo, ki se je poklonila avtorjem nepozabnih besedil ob 60-letnici Slovenske popevke; prva Slovenska popevka je bila izvedena leta 1962 na Bledu

- Simfonični orkester RTV Slovenija redno gostuje v evropskih kulturnih ustanovah, med drugim je nastopil v slavni amsterdamski dvorani Concertgebouw, dunajskih Musikverein in Konzerthausu ter Kölnski filharmoniji
- Eva Boto, ki je nastopila na Poletni noči, je bila pri 16 letih s pesmijo *Verjamem* najmlajša pevka v slovenski zgodovini, ki je zastopala Slovenijo na Evroviziji
- *West Side Story* je nastal kot moderna različica Shakespearove tragedije *Romeo in Julija*, ki je postavljena v New York v 50. letih 20. stoletja
- Je eden prvih muzikalov, ki je obravnaval aktualne družbene probleme med pripadniki različnih etničnih skupin v Ameriki
- *West Side Story* je ena največjih glasbenih uspešnic dvajsetega stoletja; prva produkcija je doživela kar 732 ponovitev in turnejo po vseh večjih mestih ZDA z 249 ponovitvami
- Muzikal je doživel tudi dve filmski adaptaciji; prva je nastala leta 1961 in je bila nagrajena z desetimi oskarji, pod najnovejšo različico pa se je leta 2021 kot režiser podpisal Steven Spielberg
- Skladatelj Giuseppe Verdi je *Rekvjem* posvetil italijanskemu pesniku, pisatelju in dramatikumu Alessandru Manzoni; delo je bilo prvič izvedeno na prvo obletnico Manzonijske smrti
- Verdijev *Rekvjem* poleg Mozartovega velja za eno najbolj izvajanih zborovskih del klasične glasbe
- Mezzosopranistka Elina Garanča je letos z Berlinskimi filharmoniki pod vodstvom Kirila Petrenka v Latviji nastopila na Evropskem koncertu za solidarnost z Ukrajino
- Tenorist Dmitro Popov je leta 2007 zmagal na uveljavljenem tekmovanju Operalia Plácida Dominga
- Mentor basista Riccarda Zanellata je bil tudi Arrigo Polo, učitelj slavnega Luciana Pavarottija
- Dirigent Roberto Abbado, ki je vodil letošnjo izvedbo Verdijevega *Rekvijema*, je nečak enega najpomembnejših dirigentov 20. stoletja Claudia Abbada

- Brahms je svoj edini koncert za violino, ki ga je na 70. Ljubljana Festivalu ob spremljavi Orkestra Slovenske filharmonije pod taktirko Christopa Eschenbacha izvedel Julian Rachlin, posvetil prijatelju Madžaru Johannu Joachim, ki velja za enega izmed vodilnih pianistov 19. stoletja
- Violinist Julian Rachlin igra na Stradivarijevo violino iz leta 1704
- Rachlin je leta 1988 na Evroviziji osvojil naslov mladega glasbenika leta, ki mu je prinesel nastop na Berlinskem festivalu pod taktirko Lorina Maazla, s trinajstimi leti pa je postal najmlajši solist, ki je nastopal z Dunajskimi filharmoniki (orkester je vodil Riccardo Muti)
- Béjart Ballet Lausanne je na Ljubljana Festivalu nastopil že petič; leta 1970 je takrat imenovani belgijski ansambel Balet XX. stoletja na festivalu nastopil z ustanoviteljem Mauricom Béjartom z baletno predstavo *Romeo in Julija* H. Berlioz
- Tonči Huljić, ki je v Poletnem gledališču Križank nastopil s Petrom Grašem, je tast hrvaškega pevca
- Glasba Tončija Huljića se pojavi tudi v filmih *Casanova* s Heathom Ledgerjem in *Triple XXX* z Vinom Dieslom
- Hornist Andrej Žust, ki je na letošnjem festivalu nastopil na štirih koncertih in bil eden izmed profesorjev mojstrskih tečajev, je od leta 2011 član orkestra Berlinske filharmonije
- *Faustovo pogubljenje* Hectorja Berlioz je prvič v Sloveniji izvedla Glasbena matica v Ljubljani leta 1930
- John Malkovich je na Ljubljana Festivalu nastopil že drugič; prvič je na njem gostoval leta 2017
- Igralec se ukvarja tudi z vinarstvom; leta 2019 je pod imenom Les Quelles de la Coste predstavil linijo francoskih vin, pridelanih na njegovem posestvu v Luberonu v Franciji
- Aleksej Igudesman, ki je zasnoval predstavo *Glasbeni kritik*, je v svoji karieri sodeloval s številnimi znanimi umetniki iz različnih žanrov, kot so Hans Zimmer, Roger Moore, Gidon Kremer, Julian Rachlin, Juya Wang itd.

- Mladinski orkester Luigi Cherubini je nastopal z mnogimi znanimi umetniki, kot so Claudio Abbado, Gérard Depardieu, Herbie Hancock, Lang Lang, Kurt Masur, Ann-Sophie Mutter, Krzysztof Penderecki, Jurij Temirkanov, Pinchas Zukerman ...
- Maestro Riccardo Muti je leta 2020 praznoval 50-letnico sodelovanja s Salzburškim festivalom
- Pianist Epifanio Comis, ki je redni gost Ljubljana Festivala in profesor mojstrskih tečajev Festivala Ljubljana, je tudi umetniški vodja Mednarodnega klavirskega tekmovanja, ki ga bo Festival Ljubljana prvič organiziral prihodnje leto
- S koncertom Marka Hatlaka in zasedbe FUNtango smo se poklonili lanski 100. obletnici rojstva argentinskega skladatelja Astorja Piazzolle; letos obeležujemo 30. obletnico njegove smrti
- Prvič sta pri nas nastopila dirigent ter pianist Daniel Barenboim in Orkester Zahodno-vzhodni divan, katerega člani so Izraelci, Palestinci, Turki in Iračani
- Daniel Barenboim, ki je med drugim dobitnik sedmih nagrad grammy, je bil leta 1999 eden od pobudnikov ustanovitve imenovanega orkestra, ta je temeljila na ideji o moči glasbe, s katero lahko gradimo mostove
- Prvič je pri nas nastopil tudi pianist Lang Lang, ki velja za eno najvplivnejših in priznanih oseb iz sveta klasične glasbe v 21. stoletju
- Komorni orkester Slovenicum je vodil ustanovitelj ansambla Uroš Lajović, dirigent in eden najbolj priznanih profesorjev dirigiranja, pri katerem se je šolal tudi trenutni šef Berlinske filharmonije Kiril Petrenko
- Mednarodni orkester Ljubljana, ki deluje pod umetniškim vodstvom Žive Ploj Peršuh, slavi 10-letnico delovanja
- Pri nas je prvič nastopila francoska pianistka Héléne Grimaud, ki se je uveljavila tudi kot predana zaščitnica divjih živali, sočutna borka za človekove pravice in pisateljica
- Severnoameriški Simfonični orkester iz Pittsburgha je nastopil pod taktirko svojega dolgoletnega umetniškega vodja Manfreda Honecka, ki se je po letih

orkestrske igre na mestu violista Dunajskih filharmonikov kot dirigent oblikoval pri Claudiu Abbadu

- Glasbo sodobnega pop-rock muzikala *Povodni mož* je ustvarila ena najbolj produktivnih glasbenic na Slovenskem, Neža Buh - Neisha
- Vsi kostumi za muzikal *Povodni mož* Dominike Monte so bili narejeni iz predelanega materiala
- Tajski filharmonični orkester je svoj prvi koncert odigral leta 2005 in se od takrat mednarodno uveljavil kot orkester, ki v svoj repertoar uvršča dela skladateljev preteklih obdobij in sodobnosti
- Violinist Kristóf Baráti, ki je nastopil s Tajskim filharmoničnim orkestrom, je kot debitant Festivala Verbier izvedel vse Bachove sonate in partite za solo violino
- Kraljevi filharmonični orkester iz Londona je nastopil pod taktirko ruskega dirigenta Vasilija Petrenka, ki je lani postal njegov umetniški vodja
- *Alamut* je izvirno simfonično delo skupine Laibach, ki obravnava znamenito zgodbo iz Perzije v 11. stoletju, kakor jo v svoji knjigi opisuje slovenski pisatelj Vladimir Bartol
- Slovenski oktet, ki je lani slavil okroglih 70 let od svojega nastanka, je najvidnejši slovenski moški vokalni sestav
- Kot poklon generacijam Slovenskega okteta je sestav leta 2007 izdal knjigo Borisa Pangerca z naslovom *Slovenski oktet*, v kateri je opisan temeljit prerez delovanja in poslanstva tega ansambla
- 70. Ljubljana Festival so sklenili Dunajski filharmoniki, orkester s 180-letno tradicijo, v katerem igrajo najboljši glasbeniki z vsega sveta
- Novoletni koncert Dunajskih filharmonikov je vsakoletni koncert klasične glasbe; poteka dopoldne na dan novega leta v Zlati dvorani Musikvereina na Dunaju, kjer glasbeniki izvajajo skladbe dinastije Strauss in njenih sodobnikov
- Prvi novoletni koncert 31. decembra 1939 je bil dobrodelen na pobudo Hitlerjeve NSDAP, za zbiranje kurilnih sredstev za osiromašene

- Dunajski filharmoniki s svojimi koncerti izražajo ideale miru, humanizma in sprave; to vključuje izvajanje koncertov na lokacijah zgodovinskega pomena kot tudi na bolečih žariščih politične zgodovine (npr. nekdanje koncentracijsko taborišče Mauthausen (2000), koncert v Sarajevu v spomin na izbruh prve svetovne vojne (2014) in koncert za mir v Versaillesu v spomin na konec vojne (2018))
- Izjemno cenjeni pianist Rudolf Buchbinder je častni član Dunajskih filharmonikov
- Esa-Pekka Salonen je glavni gostujoči skladatelj Berlinskih filharmonikov za sezono 2022/23

Zasedba predstave *Penelopiada* na sprejemu po premieri

Voditelj Mario Galunič med občinstvom na Poletni noči, otvoritvi 70. Ljubljana Festivala

Muzikal *West Side Story* (Zgodba z zahodne strani)

Basist Riccardo Zanelato z Orkestrom Slovenske filharmonije in dirigentom Robertom Abbado na izvedbi Verdijevega *Requiem*a

Gledališka predstava *Pismo očetu*

Orkester SNG Maribor na izvedbi baletnega diptiha I. Stravinski: *Svatba* in *Posvečitev pomladi*

Koncert violinista Juliana Rachlina z Orkestrom Slovenske filharmonije pod vodstvom Christopa Eschenbacha

Glasbeni kritik z Johnom Malkovichem

Darko Brlek, John Malkovic, Mateja Demšič, So-Ock Kim in Tomislav Čizmič po predstavi *Glasbeni kritik*

Opera *Carmen* v izvedbi SNG Maribor

Marko Hatlak & FUNtango

Pianistka Eriko Takezawa in trobentač Reinhold Friedrich

Harmonikar Marko Hafлак in violinist Benjamin Ziervogel

Dirigent Daniel Barenboim v zaodru Cankarjevega doma

Pianist Lang Lang in West-Eastern Divan Orchestra (Orkester Zahodno-vzhodni divan) z dirigentom Danielom Barenboimom

Člani Mednarodnega orkestra Ljubljana

Razprodano Poletno gledališče Križank na koncertu filmske glasbe *Gospodar prstanov* in *Hobit*

Simfonični orkester iz Pittsburgha pod taktirko Manfreda Honecka

Tenorist Juan Diego Flórez

Darko Brlek, Janja Lambergar, mezosopranistka Monika Bohinec, sopranistka Ana Netrebko, tenorist Jusif Ejevazov in dirigent Michelangelo Mazza

Igralca Sebastian Cavazza in Ajda Smrekar na premieri *Gajinega sveta 2* v Poletnem gledališču Križank

Gintautas Kėvišas, Darko Brlek, violinistka Lana Trotovshek in violist Maksim Risanov

Dirigent Vasilij Petrenko

Občinstvo na koncertu Plácida Dominga v Cankarjevem domu

Projekt *Alamuť* skupine Laibach

Ekipo predstave *Alamuť* z Darkom Brlekom

Zaključni koncert 70. Ljubljana Festivala s pianistom Rudolfom Buchbinderjem, dirigentom Eso-Pekko Salonenom in Dunajskimi filharmoniki

Rudolf Buchbinder, Darko Brlek, Gabriele Massarutto in Maria Giovanna Elmi

Izdal: Festival Ljubljana, oktober 2022

Zanj: Darko Brlek, direktor in umetniški vodja Festivala Ljubljana, častni član
Evropskega združenja festivalov

Uredile: Tina Berk, Evelin Frčec, Petra Pance, Saša Strmšnik, Maruša Šinkovič

Besedila: Tina Berk, Samantha Reich, Živa Steiner, Saša Strmšnik, Maruša Šinkovič

Foto: Darja Štravs Tisu, Andraž Kobe, Mediaspeed

Izbor fotografij: Tina Berk, Samantha Reich, Maruša Šinkovič

Oblikovanje: Art design, d. o. o.

Tisk: Tiskarna Januš, d. o. o.

FESTIVAL LJUBLJANA

Trg francoske revolucije 1

1000 Ljubljana, Slovenija

Tel.: + 386 (0)1 241 60 00

info@ljubljanafestival.si

ljubljanafestival.si

www.facebook.com/ljubljanafestival

www.instagram.com/festival_ljubljana/

www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana

Glavni sponzor:

Sponzorji 70. Ljubljana Festivala:

Glavni medijski sponzor:

DELO

Medijski sponzorji:

Partnerji Ljubljana Festivala:

Prijatelji Festivala Ljubljana:

Uradna vina:

Uradni prevozniki:

Sponzorji posameznih prireditev:

	21. 6.	Poletna noč – Besedam moč, otvoritev 70. Ljubljana Festivala		23. 8.	Povodni mož, muzikal		27. 6.	L. Bernstein: West Side Story, muzikal		
	29. 6.	L. Bernstein: West Side Story, muzikal			5. 7.		Orkester Italijanski virtuozii		7. 7.	Béjart Ballet Lausanne
	29. 8.	Predani korakom			31. 8.		Plácido Domingo, bariton		7. 9.	Jubilejni gala koncert Slovenskega okteta
	21. 6.	Poletna noč – Besedam moč, otvoritev 70. Ljubljana Festivala		2. 9.	Vlado Kreslin in Mali bogovi & Beltinška banda		8. 9.	Dunajski filharmoniki, zaključek 70. Ljubljana Festivala		
	30. 8.	Gajin svet 2			18. 7.		Glasbeni kritik: John Malkovich		6. 9.	Laibach: Alamut
	8. 9.	Dunajski filharmoniki, zaključek 70. Ljubljana Festivala		19. 7.	Mladinski orkester Luigi Cherubini		3. 7.	G. Verdi: Rekvjem		
	8. 9.	Glavna sponzorja dogodka			28. 6.		L. Bernstein: West Side Story, muzikal		11. 7.	I. Stravinski: Svatba & Posvetitev pomladi, baleta
	1. 9.	Londonski kraljevi filharmonični orkester		11.–15. 7.	Mala likovna kolonija		30. 6.		L. Bernstein: West Side Story, muzikal	
	22.–24. 6.	Ljubljana Festival na Ljubljani		26. 8.	Anna Netrebko, sopran in Yusif Eyvazov, tenor		11.–15. 7.	Mala likovna kolonija		
	22. 8.	Juan Diego Floréz, tenor								